

574

185042

ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΦΟΡΩΝΤΑ

ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΝ ΑΦΟΜΟΙΩΣΙΝ

ΤΗΣ

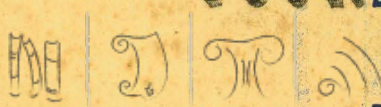
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ

ὑπό

Δ. Δ.

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.

1867. ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡ 22

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἐκδίδοντες ἀποσπάσματα Ἴονικῶν καὶ Ἑλλαδικῶν Νόμων, Γερουσιαστικῶν πράξεων, Β. Διαταγμάτων, Συνταγμάτων καὶ Συνθηκῶν, καὶ τινὰ τῶν Ἐπισήμων Ἐγγράφων, τῶν ἀφορώντων τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀφομοίωσιν τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑπτανήσου, ὅσα ἠδυνήθημεν νὰ προμηθευθῶμεν, εἴτε ἐξ ἑφημερίδων, εἴτε παρὰ φίλων, εἴτε καὶ ἀλλαχόθεν, σκοπὸν μόνον προεθέμεθα νὰ προσφέρωμεν εἰς τοὺς συμπολίτας ἡμῶν καὶ τοῖς ἐπερχομένοις, τὴν ἀδιάφευστον καὶ ἀδιαφιλονείκητον ἱστορίαν τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος τούτου.

Πρὸς τὸν σκοπὸν μας διηρέσαμεν τὸ βιβλίον εἰς τρία μέρη — καὶ δηλαδὴ — εἰς τὸ πρῶτον ἀνετυπώσαμεν τοὺς περὶ Ἐκκλησίας Νόμους καὶ τὰς Γερουσιαστικὰς πράξεις τοῦ πρώην Ἠνωμένου Κράτους τῶν Ἴονιων Νήσων· εἰς τὸ δεύτερον ἀνετυπώσαμεν ὡσαύτως σχετικὰ τινὰ ἀποσπάσματα τῶν Ἑλλαδικῶν Νόμων· καὶ τέλος εἰς τὸ τρίτον μέρος τὰ σχετικῶς διαλλαχθέντα ἔγγραφα παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν, τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἑπτανήσου, τῆς Μεγάλης ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ τρηθεῖσα σειρὰ φέρει ἀφ' ἐνὸς τὴν συμπαραβολὴν μεταξὺ τῶν δύο νομοθεσιῶν καὶ ἐπομένως τὴν σχετικὴν κρίσιν, ἐπίκρισιν καὶ περὶ τὴν κρίσιν τοῦ κοινῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἶκοθεν τὰς ἀδικαιο-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΟΥ

λογήτους αντικανονικὰς προσπάθειάς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῆς.

Ὅτι δὲ οἱ αὐτοὶ Νόμοι ἐπεβλήθησαν ἀνεξαρτήτως καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τῶν Ἑπτανησίων, συνάγεται ἐκ τοῦ τρίτου μέρους τοῦ συντάγματος τούτου, καὶ εἶνε ἐκτὸς πάσης ἀμφισβητήσεως — ἐπίσης δὲ καὶ ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἀπειρία τοῦ ἀναλαβόντος τὴν διεξαγωγὴν, ὅστις ὡς ἐκ τούτου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ ἐχράσθη τὴν συνήθη δυστυχῶς παρ' ἡμῖν ψευδοπολιτικὴν,

Ἡ ἐπιστήμη αὕτη ἀποσκορακισθεῖσα τοῦ κόσμου ἐνεφώλευσε παρ' ἡμῖν, καὶ προαγάγει καὶ ὑποστηρίζει τοὺς ἡμετέρους πολιτικούς τῆς ἡμέρας, οἵτινες διὰ ψευδῶν ἐγκαυχῶνται, ὅτι ἐπιτυχῶν οὖσι τοὺς σκοποὺς, ὡς τὴν χειραφέτησιν ἐπὶ τῆς δῆθεν συγκαταθέσεως.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀρκοῦσι νὰ εἰσαγάγωσι τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ βιβλίου.

***

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Νομοθεσία τοῦ πρώην Ἠνωμένου Κράτους ΤΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ.

ΠΕΡΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Σύνταγμα τῶν 1817.

Κεφ.λ. Α΄. Γενικὸς Ὄργανισμός.

Ἄρθρ. 3. Ἐπικρατοῦσα Θρησκεία τοῦ Ἰονίου Κράτους ἐστὶν ἡ τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Πᾶν δὲ ἕτερον Χριστιανικὸν θρήσκευμα προστατεύεται, κατὰ τὰ ἐφεξῆς ῥηθησόμενα.

Κεφ. Ε΄. Περὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συστήματος.

ΤΜΗΜΑ Α΄.

Ἄρθρ. 1. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Σύστημα τοῦ Ἠνωμένου Κράτους τῶν Ἰονίων Νήσων σύγκειται ἐκ τῶν Ἀρχιεπισκόπων, καὶ Ἐπισκόπων, τῶν μεγάλων Οἰκονόμων, τῶν κατ' ἐνορίας Ἐφημερίων, τῶν Μοναστηρίων, καὶ ἱερῶν καθιδρυμάτων, ἀπάντων τῆς Ὀρθοδόξου ἐπικρατοῦσης Θρησκείας τοῦ Κράτους τούτου, ἤτοι τῆς Ἀνατολικῆς.

Ἄρθρ. 2, 3 καὶ 4. (1)

ΤΜΗΜΑ Β΄.

Ἐπεξηγητικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 1. Ἐπειδὴ ἡ εὐπρεπὴς συντήρησις τοῦ Ἐκκλη-
ΙΑΚΟΒΑΤΕΙΟΥ

ΜΟΝΟΤΕΛΕΣ ΤΟΥΤΟ ΤΑ ΠΡΟΣΒΛΕΠΟΥΣΙΝ — περὶ τῆς θρησκείας τῆς Προστατινῆς δυνάμεως — περὶ τῆς Καθολικῆς Ῥωμάνας — καὶ ὅτι οὐδεμίαν δημόσιον τελετὴν θρησκευτικῆς λατρείας συγχωρεῖται πλὴν τῶν ἀνωτέρω.

σιαστικῷ Συστήματι συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τε τὴν μέρψωσιν τῶν Ἠθῶν, τὴν κοινὴν εὐταξίαν, καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ Λαοῦ· καὶ ἐπειδὴ ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας εὐπρέπειαν καὶ στερεώσιν οὐδὲν τι μᾶλλον συντείνει παρὰ τὸν ἰκανὸν ἀριθμὸν τῶν ἀξίων αὐτῆς Ποιμένων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ φυσικὴ τοῦ Κράτους τούτου διαίρεσις ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέραν ἐπὶ τούτῳ προσοχὴν, καὶ εὐλόγως πιστεύεται ὅτι τινὲς τῶν Νήσῶν ἔχαιρον ἔκπαλαι τὸ μετὰ ταῦτα καταργηθὲν προνόμιον τοῦ ἔχειν Ἐπισκόπους προϊσταμένους τῶν ἰδίων Ἐκκλησιῶν, ἐνεκεν τούτου διακηρύττεται προσήκον, ἵνα παρὰ τὸν ἀνεγνωρισμένον Ἀρχιεπίσκοπον ἢ Ἐπίσκοπον τῆς νήσου Κερκύρας, τὸν τῆς Κεφαλληνίας, τὸν τῆς Λευκάδος, καὶ ἐκεῖνον τῶν Κυθῆρων, ἀναδειχθῆ τις Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος τῆς Νήσου Ζακύνθου, ἕτερος τῆς Ἰθάκης, καὶ ἄλλος τῶν Παξῶν· καὶ ὅτι τὰ περὶ τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ τρόπου τῆς περὶ τούτου ἀπευθυνθησομένης αἰτήσεως πρὸς τὸν Παναγιώτατον ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριάρχην τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἀνατίθενται τῷ μεγαλειωπ. Προστάτῃ ΒΑΣΙΛΕΙ. Ἐννοητέον δὲ ὅτι ἡ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τούτων ἀρχῶν δύστασις, οὐδεμιᾶς προσθέτου δαπάνης ἔσεται ἀφορμὴ εἰς τὸ Κράτος.

Ἄρθρ. 2. Γενομένου ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ τοῦ προσήκοντος λόγου, περὶ τοῦ ἀναγκαίου συστήματος τῆς Ἐπικρατούσης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Κράτους, διακηρύττεται ἐπομένως ὅτι πᾶν ἀσύμφωνον ἀποβαίνει, καὶ ὅτι μάλιστα ἀδύνατον καταντᾶ (θεωρουμένης τῆς δαπάνης ἧς χρήζουσι πρὸς εὐπρεπὴ αὐτῶν συντήρησιν οἱ παντὸς ἄλλου Χριστιανικοῦ Ὁρησκειύματος ἀναγκαῖοι Ποιμένες) ὅπως τὸ Κράτος τοῦτο ὑποστῇ τοιαύτην δαπάνην, ἢ παραδεχθῆ τὴν ἀρχὴν ἵνα ὅπωςδήποτε ἢ δι' αἰωνόηποτε πόρων (δυναμένων χρησιμεῦσαι εἰς ἄλλον ἐπίσης ὠφέλιμον σκοπὸν) συντηρῶνται ἢ διατρέφονται οἱ Ἀρχιερεῖς ἢ οἱ προϊστάμενοι ἄλλου τινὸς Ὁρησκειύματος, παρὰ τοὺς τῆς ἐπικρατούσης Ὁρησκειᾶς τοῦ Κράτους τούτου, ἐξαιρουμένων ἐκεῖνων μόνων τῶν Ἀρχιερέων ἢ τῶν προ-

ἵσταμένων Ἐκκλησιῶν, οἵτινες ἤδη πραγματικῶς διαμένουσι, καὶ τὴν ἐπιστάσιαν αὐτῶν διενεργοῦσιν ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας, καὶ τοῦτο μόνον ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἐπειδὴ ἀποβαίνει λυσιτελέστατον ἵνα ἐν τῷ Κράτει τούτῳ ὑπάρχη Μητροπολίτης τῆς ἐν αὐτῷ ἐπικρατούσης Ὁρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἔχων τῆ συναινεσει τοῦ Παναγ. ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριάρχου τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τὴν ἐν γένει πνευματικὴν ἐξουσίαν καὶ τὰ πρωτεῖα ἐπὶ πάντων τῶν τῆς ἐνταῦθα Ἐπικρασίας Ἐκκλησίας ποιμένων, διακηρύττεται ὅτι (ἂν οὐδαμῶς τοῦτο ἀντίκειται εἰς τοὺς κανόνας καὶ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας) ἀρμόζει ἵνα ὡς τοιοῦτος Μητροπολίτης ἀναδειχθῆ ὁ προσηκόντως ψηφισθεὶς, καὶ ὑπὸ τοῦ Παναγ. Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κανονικῶς χειροτονηθεὶς Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος τινος τῶν μεγαλητέρων τεσσάρων νήσων τουτέστιν ἵνα ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω Ἀρχιεπίσκοποι ἢ Ἐπίσκοποι οἱ προσηκόντως ψηφισθέντες καὶ κανονικῶς χειροτονηθέντες, καὶ ἕκαστος αὐτῶν κατὰ σειρὰν, δύνανται ἔχειν τὸ τοῦ Μητροπολίτου ἀξίωμα, δυνάμει τοῦ Συνταγματικοῦ τούτου Χάρτου, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἕκαστον Κοινοβούλιον. Ἀντικειμένης δὲ τυχόν κατὰ τι εἰς τοὺς Ἐκκλησιαστικὸς κανόνας τῆς διατάξεως ταύτης, διακηρύττεται, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος τῆς Κερκύρας, ὁ τῆς Κεφαλληνίας, ὁ τῆς Ζακύνθου (ἀφοῦ Ἀρχιεπισκοπὴ ἢ Ἐπισκοπὴ συστήθῃ καὶ ἐν τῇ Νήσῳ ταύτῃ) ἢ ὁ τῆς Λευκάδος, ἔσεται κατὰ σειρὰν τῆς ἐπικρατούσης ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας Μητροπολίτης, ὀφείλων (ὡσάμιν μὴ ἢ ὁ τῆς Κερκύρας Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος) παρευρίσκεισθαι ἐν τῇ Ἐδρᾷ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ πᾶσαν σύνοδον τοῦ Κοινοβουλίου, ἐὰν οὐδαμῶς τοῦτο ἀντίκειται εἰς τοὺς τῆς Ἐπικρατούσης Ἐκκλησίας Κανόνας.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟ ἢ οὔτε ἡ ὀριστικὴ ἀποκατάστασις ἢ ἀπὸ τῆς ἐπικρατείας τῆς ποικίλης ἐπεξηγητικῆς ῥήτρας τούτου τοῦ τμήματος γενησομένη, οὔτε ἄλλη τις ἐνδεχομένη με-

ταβολή δύνανται λαβεῖν πέρας, μέχρις οὗ γνωρισθῆ ἡ τοῦ ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ ἡ τοῦ Παναγιωτ. Πατριάρχου τῆς Ἐπικρατοῦσης Ἐκκλησίας εὐδοκία, διακηρύσσεται ὅτι τὸ Κοινοβούλιον τοῦ Κράτους τούτου πληρεστάτην ἑαυτῶ ἐπιφυλάττειται ἐξουσίαν ἵνα, τῇ συναίνεσει τοῦ Ἐξοχωτ. Λόρδου Μεγάλου Ἀρμοστοῦ τοῦ ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, ἐπιφέρῃ τὰς τροπολογίας, μεταβολὰς ἢ διατάξεις περὶ τε τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τῶν προισταμένων τῆς ἐπικρατοῦσης ἐκκλησίας, καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου ἀντικειμένου σχεσίαν ἔχοντος πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν, ὅπως οὐδὲως ἀντίκεινται εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν τοῦ Παναγιωτ. ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριάρχου τῆς Ἐπικρατοῦσης Θρησκείας, καὶ εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν ἁγίων Συνόδων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καθιερωθέντας Κανόνας.

Ἄριθμὸς ΛΑ΄.

Τίτλος. Πράξις τῆς Γερουσίας, διὰ τῆς ὁποίας διενθετίζονται τὸ Κατάστημα, αἱ δυνάμεις καὶ ἡ δικαιοδοσία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας τῆς ἐπικρατοῦσης Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἠνωμένου Κράτους τῶν Ἰσθίων Νήσων.

Ἄρθρ. 1. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱεραρχία τῆς Ἐπικρατοῦσης Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Κράτους τούτου, συντίθεται ἀπὸ 4 Ἀρχιεπισκόπων Μητροπολίτας, ἀπὸ 4 Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ ἀπὸ 2 Ἐπισκόπους ὑποκειμένους.

Ἄρθρ. 2. Οἱ 4 Μητροπολίται, ἡγούν ὁ Κερκύρας, ὁ Κεφαλληνίας, ὁ Ζακύνθου, καὶ ὁ Λευκάδος, καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῶν Κυθῆρων, εἶναι ἀνεξάρτητοι ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, ὡς πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν των δικαιοδοσίαν ὁ καθένας, ἐξαιρουμένων τῶν ὅσων ἐδῶ ἀκολούθως κανονισθῶσι.

Ἄρθρ. 3. Οἱ 2 Ἐπίσκοποι εἶναι ὑποκειμένοι καὶ ἐξαρτῶνται, κατὰ τὸν τρόπον ὅπου θὰ σαφηνισθῆ ἐδῶ, ἐκεῖνος

μὲν τῶν Παξῶν, ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην τῆς Κερκύρας, ἐκεῖνος δὲ τῆς Ἰθάκης, ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην τῆς Κεφαλληνίας.

Ἄρθρ. 4. Ἐνας ἀπὸ τοὺς Μητροπολίτας τῶν 4 Νήσων, θὰ θεωρεῖται ὡς ἔχων τὴν ὑπερτάτην Ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν μεταξύ τῶν ἄλλων Ἀρχιερέων τοῦ Κράτους. Ἡ ἐξουσία αὕτη θὰ διαρκεῖ, ὅσον καιρὸν διαρκεῖ μία Γερουσία, καὶ καθὼς διορίζει τὸ 3 ἄρθρον Κεφ. 5. Τμῆμα 2 τοῦ χάρτου τοῦ Πολιτεύματος.

Ἄρθρον 5. Κάθε Μητροπολίτης τοῦ Κράτους τούτου, θὰ ἀναλαμβάνει μὲ τὴν ἀράδαν του τὴν ἐξουσίαν ταύτην, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ βαθμοῦ τῶν Νήσων, ὅπου σημειῶναι ὁ χάρτης τοῦ Πολιτεύματος, καὶ θὰ εὐρίσκειται εἰς τὴν καθέδραν τῆς διοικήσεως, ἐνόσω εἶναι συναθροισμένη ἡ Γερουσία.

Ἄρθρον 6 Κάθε Ἐπαρχία θὰ ἔχει ἓνα σῶμα ἀξιωματικῶν Ἐκκλησιαστικῶν, συντεταγμένον κατὰ τὸν τρόπον ὅπου θὰ διορισθῆ.

Ἄρθρον 7. Κάθε ἐπαρχία θὰ ἔχει ἓνα Κριτήριον, τὸ ὅποσον θὰ προεδρεύεται ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα, καὶ θὰ ὀνομάζεται Α Ὑ λ ῆ Ἐ κ κ λ η σ ι α σ τ ι κ ῆ.

Τὰ ἄρθρα 8, 9, 10 καὶ 11. (1)

Ἄρθρ. 12. Ὁ Μητροπολίτης ὅπου εἶναι ἐνδεδυμένος τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν, θὰ ὀνομάζεται ἐνόσω καιρῶ εὐρίσκειται εἰς αὐτὴν, κοντὰ εἰς τὰς ἄλλας φήμας τῆς Μητροπόλεώς του, ὁ Ὑ π ἔ ρ τ ι μ ο ς ἔ ξ α ρ χ ο ς τ ῆ ς Ἰ ο ν ι κ ῆ ς Ἐ κ κ λ η σ ι α ς.

Ἄρθρ. 13. Αὐτὸς ὅλον τὸν καιρὸν ὅπου ἔχει τὴν ἄνωθεν ἐξουσίαν, θὰ ἀπολαμβάνει τὰς τιμὰς βουλευτοῦ, καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν θὰ ἐπέχει τὸν δεύτερον τόπον παρευθὺς μετὰ τὴν Βουλὴν. Εἰς κάθε ὁμῶς ἐκκλησιαστικὴν τελε-

ΙΛΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
 Ταῦτα διαλαμβάνουσιν περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιερέως, ὅταν τις ἐπαρχία ὑπάρχει χρεῦσα.

τήν, θὰ ἔχει τὴν προτίμησιν, ἀπὸ κάθε ἄλλο ὑποκείμενον τοῦ Κράτους.

*Ἀρθρ. 14. Πρὸς τὸν Ὑπέρτιμον Ἐξάρχον τῆς Ἰονικῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νὰ ἀναφέρονται ὅλαι αἱ ὑποθέσεις, ὁποῦ ἀποβλέπουν γενικὰ περὶ τῆς Ἐκκλησίας μέτρα, περὶ τῶν ὁποίων αὐτὸς θὰ ἀποφασίζει κατὰ τοὺς τρόπους ὁποῦ ἀκολούθως θὰ διορισθῶν.

*Ἀρθρ. 15. Αὐτὸς δὲν θὰ ἔμπορεῖ, διὰ τὴν τοιαύτην του ἀξίαν, νὰ ἀνακατῶνεται εἰς τὰς ὑποθέσεις, πειθαρχίας ἢ διαδικασίας κάμμιᾶς τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν τοῦ Κράτους, μῆτε θὰ ἔμπορεῖ, ἐν ὅσῳ καιρῷ ἢ Πανιερότης του εὐρίσκειται εἰς τὴν Κέρκυραν (μὴ ὄντος αὐτοῦ Μητροπολίτης τῆς Κερκύρας) νὰ ἀνακατῶνεται εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἐπαρχίας αὐτῆς.

*Ἀρθρα 16, 17, 18, 19, 20, 21 καὶ 22. (1)

*Ἀρθρα 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 καὶ 31. (2)

(1) Διαλαμβάνουσι ὅτι οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς θέλει λαμβάνουν τὰς τιμὰς Βουλευτῶν ἢ Ἐπαρχῶν — ὅτι εἶναι τελείως ἀνεξάρτητοι ὑπὸ τὴν Πολιτικὴν Ἐξουσίαν εἰς ὅσας ὑποθέσεις ἀποβλέπουν τὴν ψυχὴν καὶ τὴν συνείδησιν — ὅτι ἔχουν ἀπὸλυτον Ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς τὴν Ἐσωτερικὴν εὐταξίαν κάθε εἶδους Ἐκκλησιῶν, καὶ εἰς ὅτι ἀποβλέπει τοὺς τύπους τῆς λατρείας, καὶ εἰς τὰ ἦθη καὶ ἐξωτερικὴν ὁδηγίαν τῶν Ἱερέων — ὅτι ἔχουν τὴν ἐξουσίαν νὰ διατάττουσιν εἰς τὰ διάφορα Μοναστήρια τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἐθίμων καὶ τῶν Κανονικῶν πειθαρχιῶν — ὅτι εἰς ὅλας τὰς διαφορὰς ὁποῦ ἀποβλέπουν πράγματα πνευματικὰ ἢ τῶν Μυστηρίων, καθὼς καὶ εἰς ὅλας τὰς διαφορὰς ὁποῦ ἀφίωνται ἀπὸ τὴν λαϊκὴν ἐξουσίαν, εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν, οἱ Ἀρχιερεῖς θὰ τὰς γνωρίζουν καὶ θὰ ἀποφασίζουσιν περὶ αὐτῶν — ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν, εἰσὶν ἀνέκκλητοι καὶ θὰ ἔχουν ὅλην τὴν ἰσχὺν — ὅτι δὲν θὰ ἀνταποκρίνονται μὲ κάμμιαν Ἐξωτερικὴν ἢ Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν, εἰμῆ ὅσα μὲσθῶν τῆς Διοικήσεως.

(2) Διαλαμβάνουσι ὅτι κανένας Ἀρχιερεὺς, ἄνευ ἀδείας τοῦ Κράτους δὲν θὰ ἔμπορεῖ νὰ κάμῃ νέας διατάξεις — ὅτι κατὰ διετίαν θὰ προσετοιμάζωσι μίαν ἀκριβῆ καταγραφήν περὶ τῆς

*Ἀρ. 32. Οἱ Ἀρχιερεῖς τοῦ Κράτους τούτου ἔχουν ἐξουσίαν ὁ καθένας νὰ παιδεύωσι τοὺς Ἱερεῖς τῆς Ἐπαρχίας των, κάθε φορὰν ὁποῦ τὸ κρίνωσιν εὐλογον.

*Ἀρ. 33. Αἱ παιδεῖαι αὗται θὰ γίνονται ἢ μὲ χρήματα ὅχι περισσότερα ἀπὸ 20 τάλλ.γρρα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐμβαίνουν εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν βοηθειῶν, καθὼς ἀκολούθως διορίζεται ἢ μὲ ἐξορίαν εἰς κανένα Μοναστήριον τῆς ἰδίας Ἐπαρχίας, ἢ ὁποῖα δὲν θὰ διαρκεῖ περισσότερο ἀπὸ 3 μῆνας, ἢ μὲ ἀργευσιν ὅχι περισσότερο ἀπὸ 6 μῆνας. Ὁ προῖρηθεις τρόπος τῆς παιδείας θὰ εἶναι ἀνέκκλητος.

*Ἀρθρ. 34. Κάθε παιδεῖα περισσότερα ἀπὸ τὰς προῖρηθείσας (ἐξαιρουμένης τῆς χρηματικῆς παιδείας ἢ ὁποῖα εἰς κάμμιαν περιστάσιν δὲν θὰ ἔμπορεῖ νὰ ὑπερτερῇ τὴν ἄνωθεν) θὰ ἔμπορεῖ νὰ ἐκκαλεῖται ἐμπροσθεν τοῦ Ὑπέρτιμου Ἐξάρχου καθὼς τὸ 14 ἄρθρον διορίζει

Τὰ ἄρθ. 35, 36, 37, 38, 39 καὶ 40. (1)

*Ἀρθρ. 41. Οἱ ἀρχιερεῖς τῶν διαφόρων Νήσων θὰ ἔχουν ἓνα σῶμα Ἀξιοματικῶν, σύνθετον ἀπὸ 10 ὑποκείμενα, καμωμένα δωρεάν, καὶ διαλεγμένον ἀπὸ τοὺς ἀξιοσεβαστοτέρους τῶν κληρικῶν του, τὸ ὁποῖον θὰ διαιρεῖται εἰς Α' καὶ Β' πεντάδα. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῶν Κυθῆρων, καὶ οἱ δύο Ἐπίσκοποι θὰ ἔχουν μόνον τὴν Α' πεντάδα.

*Ἀρθ. 42. Τὰ ὑποκείμενα ταῦτα θὰ ἐκλέγονται ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα ἐκάστης Νήσου, καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς, ἔξω ἀπὸ

καταστάσεως τῆς Ἐπαρχίας των, ἢτοι τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Μοναστηρίων, τὴν ὁποῖαν θὰ διαβιβάζωσιν εἰς τὸν ὑπέρτιμον Ἐξάρχον, διὰ νὰ τὴν παρουσιάξῃ εἰς τὴν γενικὴν διοίκησιν μὲ τὰς παρατηρήσεις των πρὸς βελτίωσιν αὐτῶν — καὶ ποῖα πιστοτικὰ ἔγγραφα ἀπαιτοῦνται διὰ τοὺς βουλομένους νὰ χειροτονηθῶσι Διάκονοι ἢ Πρεσβύτεροι.

ΔΙΑΚΩΒΩΣΕΙΣ

ΔΙΑΚΩΒΩΣΕΙΣ ΔΕΙΧΝΟΥΣΙΝ, ὅτι οἱ ἀναγνώσται εἶναι ὑποκείμενοι εἰς ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΟΛΗΝ τῶν ἀρχιερέων θὰ ἐπαγρυπνῶσιν ἐπάνω εἰς ΜΟΥΣΕΙΟΝ τῶν Ἱερέων — καὶ ὅτι αἱ Ἐκκλησίαι ἄλλαι μὴ εἶναι κοιναί, ἄλλαι ἀδελφάται καὶ ἄλλαι μερικαί.

τούς προϋβρισθέντας αξιωματικούς θὰ ἔχουν ὁ καθένας τρεῖς ἄλλους αξιωματικούς, ἀμέσως προσκολλημένους καὶ ἐξαρτωμένους ἀπὸ αὐτούς, ἡγῶν ἓνα πρωτοσύγκελον, ἓνα Ἀρχιμανδρίτην, καὶ ἓνα Ἀρχιδιάκονον. Οἱ δύο πρῶτοι ἐκλέγονται ἀπὸ τὴν Βουλὴν, ἐπάνω εἰς ἓνα διπλοῦν κατάλογον ὁποῦ ὁ ἀρχιερεὺς παρῆρσιάζη περὶ τούτων. κτλ.

Ἄρθρ. 43. Κάθε Ἐκκλησιαστικὸν Κριτήριον θὰ ἔχη ἓνα Συνήγορον Σύμβουλον, καθὼς καὶ ἓνα ὑπομνηματιστήν, οἱ ὅποιοι θὰ ἐκλέγονται ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἐπάνω εἰς ἓνα τριπλοῦν κατάλογον τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἐὰν χρειασθῆ κανένας συμβοηθὸς τοῦ ὑπομνηματιστοῦ, αὐτὸς θὰ ἐκλέγεται ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα.

Τὰ ἄρθρα 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50 καὶ 51 (1).

Ἄρθρον 52. Εἰς ὅλας τὰς κρισολογίας ὁποῦ γίνονται διὰ διαζύγιον, ἢ διάλυσιν γάμου, ὁ ἀρχιερεὺς πρέπει νὰ ἐξακολουθῆ ἀκριβέστατα τοὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας, καὶ αἱ ἀποφάσεις ὁποῦ κάμη μετὰ τὴν κατάστροφον τῆς κρισολογίας, καὶ μετὰ τὴν ἀκρόασιν τῶν δικαίων καὶ τῶν ἀποδείξεων ὁποῦ παρῆρσιάζουσιν τὰ μέρη, πρέπει νὰ αἰτιολογῶνται καὶ νὰ θεμελιώνωνται ἐπάνω εἰς τὰς ἰδίας.

Τὰ ἄρθρα 53, 54, 55, 56 καὶ 57. (2).

(1) Διαλαμβάνουσι περὶ τοῦ ὑπομνηματιστοῦ, — περὶ ἀσθενείας τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ τῆς ὑπερτίμου Ἐξάρχου ἐὰν ἀσθενήσωσι καὶ περὶ ἀναπληρώσεως αὐτῶν — περὶ τῶν τοποτηρητῶν τῶν Ἀρχιερέων εἰς τὰς περιοχὰς τῆς Ἐπαρχίας των — περὶ ἐπισκέψεως κατὰ τριετίαν — περὶ ἀνταποκρίσεως εἰς πολιτικάς καὶ Ἐκκλησιαστικάς ἀρχὰς, καὶ περὶ ἀνταποκρίσεως μετὰ τῶν Ἀρχιερέων — περὶ τῶν ἀποφάσεων, ὁποῦ ἀνήκουν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν των — περὶ τοῦ Συμβουλευτικοῦ Συνήγορου ὅστις πρέπει νὰ δίδῃ τὴν γνώμην του ἐπάνω εἰς τὰς κρισολογίας ὁποῦ διαφιλονικιοῦνται, ἐξαιρουμένων τῶν πνευματικῶν.

(2) Διαλαμβάνουσι περὶ ἐκκλήσεως τῶν ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων εἰς τὸ Κριτήριον τοῦ ὑπερτίμου Ἐξάρχου, τὸ ὅποιον θὰ συντίθεται ἀπὸ αὐτὸν, ἀπὸ τὸν Ἀρχιμανδρίτην, καὶ ἀπὸ δύο ἄλλους

Ἄρθρ. 58. Ἐὰν διὰ βαρείας καὶ ἐγκληματικὰς πράξεις εὐρεθῆ ἀναγκαῖον νὰ παιδευθῆ κανένας ἀπὸ τοὺς Ἱερεῖς, μὲ ποινὰς περισσοτέρας ἀπὸ ὅσας διορίζει τὸ 33 ἄρθρ. τότε ὁ Ἀρχιερεὺς μαζὺ μὲ ἐκείνους ὁποῦ συνθέτουσι τὸ Κριτήριον, ὅταν γίνεται ἐκκλήσις, θὰ καθίζει νὰ τὸν κρίνῃ κατὰ τὸ 54 ἄρθρ.

Τὰ ἄρθρα 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72 καὶ 73. (1)

Κορφοὶ 3 Μαΐου 1825.

Ἄριθ. ΕΔ'.

Τίτλος. Πράξις τῆς Γερουσίας, ἐκδοθεῖσα εἰς τὰς βάσεις τῆς 31 πράξεώς της, ἢ ὁποῖα σαφηνίζει καὶ προσδιορίζει τὴν Ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν, καθορίζει τὰ χρεῖα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων, καὶ τὴν μέθοδον, κατὰ τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ κρίνουν, καὶ ἡ ὁποῖα ἐδημοσιεύθη ὡς 9 πράξις τῆς Διοικήσεως τὰς 19 Σεπτεμβρίου 1825 σημειωμένη.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ.

Ἄρθρ 1. Ἡ δικαιοδοσίαι τῶν Ἀρχιερέων τοῦ Ἰονικοῦ Κράτους, καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων των, συντίθεται ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τὴν πνευματικὴν, καὶ τὴν δικαστικὴν.

Ἱερεῖς ἀπὸ τὴν Α' καὶ Β' Πεντάδα· καὶ περὶ συζητήσεως τῶν κρισολογιῶν.

(1) Διαλαμβάνουσιν — περὶ ἐκκλήσεως τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ 53. ἄρθρ. — περὶ ἀπολαύσεως τῶν ἀρχιερέων, — περὶ λειτουργιῶν καὶ παρευρέσεως εἰς τὰς δημοσίους τελετὰς μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν του, — περὶ Ταμείου βοηθείας ἐκ τῶν ἰκανοποιήσεων κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀδυνάτων καὶ πτωχῶν ἱερέων. — περὶ ἀποτιμήσεως καὶ μισθοδοσίας τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ ὑπομνηματιστοῦ, — περὶ τοποτηρητῶν τοῦ ἀρχιερέως εἰς τὰς περιοχὰς — καὶ περὶ καταστάσεως τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἡ πνευματικὴ δικαιοδοσία ἀνήκει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν Κριτήριον τῆς συνειδήσεως, καὶ ἐνεργεῖται μὲ τὰς τῶν μυστηρίων συγχωρήσεις, καὶ μὲ τὰ ἐπιτίμια κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, καὶ τὴν πειθαρχίαν ὅπου συνειθίζει ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία.

Ἄρθρον 3. Ἡ δικαστικὴ δικαιοδοσία περιλαμβάνει ὅλας τὰς περὶ Μυστηρίων ὑποθέσεις, ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν αὐτῶν, ὅλας τὰς ὑποθέσεις ὅπου ἀποβλέπουν τὰ θρησκευτικὰ χρέη, τὴν Ἐκκλησιαστικὴν πειθαρχίαν, καὶ τὴν Ἡθικὴν τοῦ Κλήρου, ὅλα τὰ λεγόμενα Ἐκκλησιαστικὰ ἐγκλήματα, καὶ τέλος πάντων ὅλας τὰς ἄλλας ὑποθέσεις, ὅπου εἶναι γνωσταὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν περιλαμβάνουν κοσμικὴν ἰδιότητα.

Ἄρθρ. 4. Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Κριτήρια θὰ μετέρχονται τὴν Δικαστικὴν Δικαιοδοσίαν, κατὰ τὴν καθοδήγησιν μιᾶς τακτικῆς Δικαστικῆς Μεθόδου, καθὼς ἀκολούθως σαφηνίζεται, καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς θὰ προσαρμώζουσι διὰ ποινὰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια, ἢ καὶ τὰς χρηματικὰς πειδείας, κατὰ τοὺς κανόνας καὶ κατὰ τὴν καθεστῶσαν Ἐκκλησιαστικὴν πειθαρχίαν.

Ἄρθρ. 5, 6, (1).

Ἄρθρ. 7. Οἱ Ἀρχιερεῖς μετερχόμενοι τὴν Δικαστικὴν δικαιοδοσίαν ἐπάνω εἰς τὰ ὑποκείμενα τοῦ κλήρου των, καθὼς τὸ 33 καὶ 58 ἄρθρον τῆς προαναφερθείσης πράξεως τῆς Γερουσίας διορίζουσι, δὲν θὰ ἠμποροῦν νὰ ἀνακατόνωνται εἰς καμμίαν ὑπόθεσιν, τῆς ὁποίας ἡ διαδικασία ἀνήκει εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 8. Αἱ πνευματικαὶ καὶ δικαστικαὶ δικαιοδοσίαι δὲν ἠμποροῦν νὰ συγχέωνται, οὔτε νὰ ἀναμυγνύωνται

(1) Παραλείπονται ὡς περιεχόντα διὰ τὰς χρηματικὰς ποινὰς, αἰτινες θὰ κατατίθενται εἰς τὸ ταμεῖον βοήθειας, καὶ διὰ τὴν συνδρομὴν, ὅπου ἡ ἐξωτερικὴ ἐξουσία δίδει εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, ὅποταν παρ' αὐτῆς προσκαλεῖται.

ἀμοιβαίως. Ὅθεν ὅταν γένη κἀνένα παράπονον δι' ἀνάμειξιν τοιαύτην, ἀνήκει εἰς τὴν ἐκλαμπροτάτην Βουλὴν νὰ ἀποφασίῃ περὶ τούτου.

Ἄρθρ. 9. Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Κριτήρια, μετερχόμενα τὴν Δικαστικὴν Δικαιοδοσίαν, θὰ προσαρμώζουσι ἀποτελειωτικῶς τὰ κανονικὰ ἐπιτίμια εἰς ὅσας ὑποθέσεις ἀνήκουσι συγχρόνως εἰς τὴν διαδικασίαν τῶν Νόμων καὶ τῶν διαταγμάτων τοῦ Κράτους, ὕστερον ἀπὸ τὴν ἀποτελειωτικὴν κρίσιν, ἢ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐξωτερικῆς ἐξουσίας, προφυλαττομένων τῶν ὅσων ἀκολούθως θὰ διορισθῶσι διὰ τῶν ἄρθρων 11, 12, 13, 14, καὶ 15, καὶ ἐννοουμένου καλῶς, ὅτι, ἐνόσω ἐξακολουθεῖ καὶ προχωρεῖ ἡ ἐξωτερικὴ ἐξουσία, τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Κριτήριον, θὰ ἔχει ὅλην τὴν ἄδειαν νὰ μετέρχηται ἐκεῖνα τὰ προβλεπτικὰ μέτρα, ὅπου κατὰ τὰς περιστάσεις διορίζονται ἀπὸ τοὺς Νόμους καὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν πειθαρχίαν.

Ἄρθρ. 10 Ἡ Κρισολογικὴ μέθοδος τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων, εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις ταύτας, θὰ ἐπιστηρίζεται ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα, ἐπάνω εἰς μόνην τὴν κρίσιν, ἢ ἀπόφασιν τῆς ἐξωτερικῆς ἐξουσίας, καὶ θὰ στέκει πάντοτε εἰς τὰ αὐτὰ κριτήρια ἢ ἐξουσία τοῦ νὰ προσαρμώζουσι εἰς κάθε περίστασιν ὅσα διορίζουσι οἱ Ἱεροὶ Κανόνες καὶ τὰ διατάγματα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄρθρ. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 καὶ 19 (1).

Ἄρθρ. 20. Ἐξω ἀπὸ τὰς ἀναφερθείσας ὑποθέσεις εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα, διὰ τὰς ὁποίας τὰ ἐκκλησιαστικὰ Κριτήρια ἔχουν τὴν ἄδειαν νὰ ἐξακολουθοῦν τὰς κρίσεις των ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν ἐξουσίαν, ἡ διοίκησις θὰ ἔχη τὴν δύναμιν νὰ υποβάλλῃ κατ' εὐθείαν ὑπὸ τὴν ἔρευναν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων, ὅσας ἄλλας

ΙΑΚΟΒΑΤΕΙΟΣ
ΓΕΝΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
(1) Τα ἄρθρα ταῦτα διαλαμβάνουσι περὶ διαλύσεως τοῦ γάμου δι' αἰτίαν ποινῆς — περὶ τῆς ποινῆς τοῦ ἐνοχοποιημένου μέρους — περὶ τῆς ἐξομολογήσεως τοῦ κατηγορουμένου — περὶ συμβιβασμοῦ τῶν μερῶν ὅπου ἐνέχονται.

υποθέσεις στοχασθῆ πράγμα ωφέλιμον καὶ ἀρμόδιον νὰ τὰς στείλῃ εἰς τὴν κρίσιν των.

Ἄρθρ. 21. Εἰς τὰς περιστάσεις ὅπου οἱ ἀρχιερεῖς προσκαλοῦνται νὰ δώσωσι τὰ Ἐκκλησιαστικά ἐπιτίμια, μετὰ τὴν ἀποτελειωτικὴν ἀπόφασιν τῆς ἐξωτερικῆς ἐξουσίας, ἡ αὐτὴ ἐξουσία θὰ τοὺς στέλνῃ, κατὰ τὴν ζήτησίν των, τὴν ἀπόφασιν, τὰ χαρτῖα, καὶ ὅλα τὰ περὶ τούτου ἀποδεικτικά.

Ἄρθρ. 22. Ἡ δικαστικὴ δικαιοδοσία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων μετέρχεται τὸ ἔργον τῆς, ἢ κατὰ τὴν ἐγκάλῃσιν ἑνὸς τῶν μερῶν, ἢ ἐξ ὀφικείου, ἀλλ' εἰς τὴν δευτέραν τυχὴν περίστασιν πρέπει νὰ εἰδοποιῆται ἡ Κυβέρνησις.

Σημ. Τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ νόμου, παραλείπονται ὡς περιέχοντα τὴν μέθοδον δι' ἧς διεξάγεται μία κρισολογία, — περὶ τῆς ἐγκάλῃσεως καὶ κατηγορικῆς κρισολογίας — περὶ τῆς πράξεως ὅπου κηρύττει τὴν διάλυσιν τῆς κατηγορίας, ἢ ὅπου διορίζει τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω ἐξακολούθησιν τῆς κατηγορίας. — Περὶ τῆς ἐρωταποκρίσεως τοῦ κατηγορηθέντος — Περὶ τῆς διαυθεντικῆς κρισολογίας — περὶ τῆς ἡμέρας τῆς διαλέξεως — περὶ τῆς ἐξ ὀφικείου ἐνεργείας — περὶ τῶν συμπερασμάτων τοῦ Συμβουλευτικοῦ Συνηγόρου, καὶ περὶ τῆς ἀπόφάσεως — περὶ τοῦ κριτηρίου τῆς Ἐκκλήσεως — περὶ τῶν πράξεων ὅπου ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν — περὶ τοῦ ὑπομνηματιστοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων καὶ περὶ τοῦ ἀνθυπομνηματιστοῦ.

Κορροὶ 22 Μαρτίου 1827.

Ἄριθμ. Μ. τῆς Δ'. Γερουσίας.

Τίτλος. Πράξις τῆς Γερουσίας, προβλέπουσα περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων τῆς ἐπικρατοῦσης Ὁρθοδόξου τοῦτου τοῦ Κράτους, καὶ περὶ τῆς συντηρήσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 1. Αἱ ἐκλογαὶ τῶν Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων τῆς ἐπικρατοῦσης Ἐκκλησίας τοῦτου

τοῦ Κράτους, θὰ γίνονται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἀρχαίας συνθηεῖας τῶν Νόμων, ἀπὸ τὸν κλῆρον τῶν ἀνηκουσῶν Ἐπαρχιῶν, μετὰ τὴν πλειοψηφίαν καὶ μυστικὴν ψηφοφορίαν· θὰ εἶναι ὁμως ὑποκείμενη εἰς τὴν ἀποδοκιμασίαν τῆς ἐκτελεστικῆς δυνάμεως.

Ἄρθρ. 2. Ἡ Συνάθροισις τοῦ κλήρου, θὰ προεδρεύεται ἀπὸ τὸν Ἐπαρχον τῆς Νήσου, ὡς ἀρχηγὸν τῆς τοπικῆς Κυβερνήσεως, συμβοηθούμενος ἀπὸ τοὺς παρέδρους τοῦ ἄνευ ψήφου, καὶ ἀπὸ τὸν προσωρινὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐπαρχίας καὶ ἀπὸ τὴν Α'. Πεντάδα.

Ἄρθρον 3. Ὁ κλῆρος θὰ ὀνοματίζει τοὺς ὑποψηφίους — θὰ καθυποβάλλεται εἰς τοὺς ψήφους τὸ ὄνομα ἐκάστου ὑποψηφίου, διὰ τὸν ὅποιον τύχη νὰ παρῆρσιασθῆ ἓνας κατάλογος ὑπογεγραμμένος τοῦλάχιστον, ἀπὸ τὸ δέκατον μέρος τοῦ ὀλικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ Κλήρου τῆς Νήσου.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ἐκλογαὶ καὶ οἱ ὑποψήφιοι πρέπει πάντοτε νὰ ᾔναι Ἰθαγενεῖς τῆς Νήσου.

Ἄρθ. 5. Ὅποτε χηρεύση τις τῶν Ἀρχιερατικῶν θρόνων, ἢ Ἐκτελεστικὴ δύναμις θὰ προστάξει, ἐντὸς τριῶν μηνῶν μετὰ τὴν ἀποδίωσιν τοῦ Μητροπολίτου ἢ ἐπισκόπου, τὴν συγκάλῃσιν τοῦ Κλήρου τῆς Ἐπαρχίας, διὰ νὰ γένηται ἡ ἐκλογή.

Ἄρθρ. 6. Ὁ πρῶτος τὴν ἀξίαν Ἱερεὺς, κατὰ τὴν τάξιν καὶ συνήθειαν τῆς Ἐκκλησίας, θὰ ᾔναι πάντοτε ὁ προσωρινὸς ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαρχίας,

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἐκτελεστικὴ δύναμις θὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ νὰ γίνουσι αἱ ἐκλογαὶ τῶν Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων, τῶν κατὰ τὸ παρὸν χηρευόντων θρόνων, κατὰ τοὺς ἀνωειρημένους τρόπους καὶ τάξιν, ἐντὸς τῆς

ἐπιπέρας ἀπὸ τῆς ἀνάλογον καὶ ἀρμόδιον, ἢ ὅποια ὁμως δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑπερβῇ τοῦ τριῶν μηνῶν ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης πράξεως.

Ἄρθρ. 8, 9, 10 καὶ 11 (1).

Κορφοὶ 31 Μαΐου 1833. ε. ν.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΟΥ
ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ 1851.

ΤΙΤΛΟΣ. Η'. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΕΡΟΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ.

Ἄρθρ. 51. Κατὰ πᾶσαν Νῆσον ὑπάρχει ἐν Ἱεροδικαστήριον, ἀπαρτιζόμενον παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως τῆς αὐτῆς Νήσου· ὑπόκειται δὲ εἰς ἐν Ἱεροφετεῖον.

Ἄρθρ. 52. Τὰ Ἱεροδικαστήρια ἐκτὸς τῆς ὑπ' ἄλλων Νόμων ἀπονεμομένης εἰς αὐτὰ ἐξουσίας, εἶναι ἀρμόδια νὰ δικάζωσι περὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης α. ἄδειαν γάμου, β'. ἀνακοπὴν κατὰ γάμου, γ'. αἴτησιν περὶ κυριότητος γάμου, δ'. αἴτησιν περὶ διαζυγίου.

Ἄρθ. 53. Ὁ Εἰσαγγελεὺς παρεμβαίνει εἰς τὰς εἰρημένους ὑποθέσεις, καὶ γνωμοδοτεῖ παρὰ τῷ Ἱεροδικαστηρίῳ κατὰ τὴν ἀνήκουσαν δικονομίαν.

Ἄρθρ. 54. Αἰ ἐν τῷ παρόντι Η'. τίτλῳ διαλαμβανόμεναι διατάξεις, ἀφορῶσαι μόνον τὸν κληρὸν τῆς ἐπικράτους Ὁρθοδόξου θρησκείας, καὶ τοὺς πρεσβεύοντας αὐτήν.

Ἄρθρ. 55. Αἰ Ἐφέσιμοι ἀποφάσεις τῶν Ἱεροδικαστηρίων, δύνανται νὰ ἐκκληθῶσιν ἐνώπιον τοῦ Ὑπερτίμου Ἐξάρχου τοῦ κράτους· ἐὰν δὲ ἐξεδόθησαν παρ' αὐτοῦ, ἐνώπιον τοῦ μέλλοντος νὰ διαδεχθῇ αὐτὸν ἀρχιερέως, καὶ ταῦτα συμφώνως μὲ τὰ ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ ὠρισμένα.

Ἄρθρ. 56. Τὰ Ἱεροφετεῖα πρέπει νὰ σύγκεινται ἐκ

(1) Τὰ ἄρθρα ταῦτα παραλείπονται ὡς διαλαμβάνοντα— περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀρχιερέων, — περὶ τοῦ προσωρινοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐπαρχίας ἐν καιρῷ χηρείσεως, — καὶ περὶ ἐκτελέσεως τῆς παρούσης πράξεως.

τοῦ Ἀρχιερέως, τοῦ ἀρχιμανδρίτου αὐτοῦ, καὶ δύο ἄλλων ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων Ἱερέων, λαμβανομένου ἐκάστου ἐκ τῆς Α'. καὶ Β'. Πεντάδος.

Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Ἀρχιερέως.

Αἰ ἐκδιδόμεναι παρὰ τῶν Ἱεροφετεῖων ἀποφάσεις εἶναι τελεσιδικοί.

Ἄρθρ. 57. Παρὰ παντὶ Ἱεροδικαστηρίῳ ἐκάστης νήσου θέλουσιν ὑπάρχει εἰς Ἱερογραμματεὺς, καὶ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς ὑπαλλήλων, διοριζομένων παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπὶ διπλῷ καταλόγῳ τοῦ Ἀρχιερέως.

Σημ. Ἐκτὸς τῶν προηγουμένων τούτων νόμων, ὑπάρχουσιν ἔτεροι, κανονίζοντες τὰ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Μοναστηριακῶν κτημάτων· ἐτι δὲ ἐγγώριοι κανονισμοὶ περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν Μονῶν, τῶν Συναδελφικῶν καὶ τῶν ἐπὶ πατρωνικῷ δικαιοματι Ἐκκλησιῶν, οἵτινες ἐπέχουν ἰσχὺν νόμου ὡς κυρωθέντες συνταγματικῶς, κατὰ τὰ ἔτη 1856 καὶ 57.

Π α ρ α τ η ρ ο ὕ μ ε ν .

Α'. ὅτι οἱ κείμενοι οὔτοι νόμοι, καὶ Ἐγγώριοι Κανονισμοὶ καθὼς καὶ τὰ καθιερωθέντα θρησκευτικὰ δικαιώματα καὶ προνόμια τὰ ἀπονεμόμενα παρ' αὐτῶν εἰς τὴν Ἰόνιον Ἐκκλησίαν ἐπεκυρώθησαν ἐκ νέου καὶ διετηρήθησαν ἐν ἰσχύει παρὰ τῆς Συνθήκης μεταξὺ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων, καὶ τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν, περὶ ἐνώσεως τῶν Ἰονίων Νήσων μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὑπογραφεῖσαν τὴν 17/29 Μαρτίου 1864, διὰ τοῦ 4 αὐτῆς ἄρθρου· καθὼς καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 2/14 Νοεμβρίου 1863. Συνθήκης, συνομολογηθείσης μεταξὺ αὐτοῦ Μεγαλειότητων τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων, τοῦ Βασιλέως τῆς Πρωσίας, καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν, διὰ τοῦ 5. ἄρθρου αὐτῆς, τὰς ὁποίας ἄρα καταχωρῶμεν ἐπομένως ἡ γενομένη ἐνώσις τῶν Ἰονίων Νήσων μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος οὐδαμῶς τὸν αὐτὸν νὰ ἀνορθώσῃ τα ὑπο τῆς ὑπαρχούσης Νομοθεσίας, καθιερωμένας ἀρχάς, καὶ θρησκευτικὰ δικαιώματα, τῆς Ἰονίου

Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὰ προνόμια προβλε-
πόμενα ὑπὸ τοῦ Α΄. καὶ Ε΄. Κεφαλαίου τοῦ Συνταγματικοῦ
Χάρτου τῆς Ἠνωμένης πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων (ἅτινα ἐν
ἀρχῇ τοῦ παρόντος μέρους κατεχωρήσαμεν,) ὡς ῥητῶς καὶ κατὰ
γράμμα φυλαττόμενα ταῦτα, παρὰ τῶν διατάξεων τῶν συνθηκῶν.

Συνθήκη τῆς 14 Νοεμβρίου 1863.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἔνωσις τῆς Ἠνωμένης Πολιτείας τῶν
Ἰονίων Νήσων μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου οὐδόλως
παραβλάπτει τὰς ὑπὸ τῆς ἰσχυοῦσης Νομοθεσίας τῶν
Νήσων καθιερωμένας ἀρχὰς ὡς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῶν
λατρείων καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἀνοχὴν. Ἐπομένως τὰ
δικαιώματα καὶ αἱ ἀτέλειαι, αἱ καθιερούμεναι ἐπὶ θρησκευ-
τικῶν ἀντικειμένων ὑπὸ τῶν κεφ. 4 καὶ 5 τοῦ Συντάγμα-
τος τῆς Ἠνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων, καὶ
ἰδίως ἡ ἀναγνώρισις τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλη-
σίας ὡς ἐπικρατοῦσης θρησκείας ἐν ταῖς Νήσοις, ἡ πλή-
ρης ἐλευθερία λατρείας, ἡ παρακχεωρῆμένη εἰς τὴν ἐκ-
κλησίαν τοῦ Κράτους τῆς Προστάτιδος Δυνάμεως καὶ ἡ
ἐντελής ἀνοχὴ, ἡ ὑποσχεθεῖσα εἰς τὰς ἄλλας χριστιανι-
κὰς κοινότητας, θέλουν διατελεῖ μετὰ τὴν ἔνωσιν ἐν πλή-
ρει ἰσχύϊ

Συνθήκη τῆς 27(29) Μαρτίου 1864.

Ἄρθρ. 4. Ἡ μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἔνω-
σις τῆς Ἠνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων, οὐδα-
μῶς ἀκυρώσει τὰς ὑπὸ τῆς ὑπαρχούσης νομοθεσίας τῶν
νήσων καθιερωμένας ἀρχὰς τῆς ἐλευθερίας τῆς λατρείας
καὶ τῆς ἀνεξιθρησκείας· ἐπομένως τὰ καθιερωθέντα θρησ-
κευτικὰ δικαιώματα καὶ προνόμια ὑπὸ τοῦ Α΄. καὶ Ε΄. κε-
φαλαίου τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου τῆς Ἠνωμένης Πο-
λιτείας τῶν Ἰονίων νήσων, καὶ ἰδίως ἡ ἀναγνώρισις τῆς
Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐπικρατοῦσης ἐν ταῖς
νήσοις, ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία τῆς λατρείας ἡ χορηγη-
μένη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κράτους τῆς Προστάτιδος

Δυνάμεως, καὶ ἡ πλήρης ἀνεξιθρησκεία ἡ πρὸς τὰς ἄλ-
λας χριστιανικὰς κοινότητας ὑποσχεθεῖσα, διατηρηθήσον-
ται καὶ μετὰ τὴν ἔνωσιν ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ ἰσχύϊ.

Β΄. Ὅτι ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου,
ἄνευ τῆς ὁμοβύμου συγκαταθέσεως τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων καὶ τῆς
συνεννόσεως αὐτῶν μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δὲν ἠδύνατο νὰ κα-
ταργῆσιν τὴν προεφῆρημένην Νομοθεσίαν τοῦ Ἰονίου Κράτους, καὶ
νὰ εἰσαγάγῃ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησιαστικὴν Νομοθεσίαν διὰ τοῦ
FN. Νόμου τῶν 20 Ἰανουαρίου 1866 πράξασαι δὲ τοῦτο παρε-
βίασαν τὰς ἀνωτέρω συνθήκας τῶν μεγάλων δυνάμεων, καὶ κα-
τεπάτησαν, ἀφαιρέσασαι τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἐπισκόπων, στηριζο-
μένην ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος, καὶ τῶν κανόνων τῶν Οἰκουμενικῶν
Συνόδων — τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ἰονίου Κράτους, τὴν ἐκδοθεῖσαν
ἐπὶ τῶν ἰδίων τῇ συναινέσει τοῦ κατὰ καιρὸν Πατριάρχου — τὰ
δικαιώματα τοῦ Κλήρου τῆς Ἐπτανήσου Πολιτείας, στηριζόμενα
ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος, τῶν Κανόνων, καὶ τῶν Ἐθίμων αὐτῆς — τὰ
προνόμια τῶν Νήσων, χαϊρόντων τὸ δικαίωμα τοῦ ἔχειν ἐκάστη
ἴδιον Ἐπίσκοπον ὡς ἔκπαλαι — τὴν πειθαρχίαν ἣν οἱ Ἀρχιερεῖς
ἐχαίροντο, πρὸς καταστολὴν τῶν παραπτώσεων τῶν κληρικῶν ἐν
γένει — καὶ τὸ Μυστήριον τοῦ γάμου συναπτόμενον καὶ διαλυό-
μενον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀντὶ τούτων, ἐναντίον εἰς τοὺς Ἱε-
ροῦς Κανόνας καὶ τύπους, εἰσήγαγε διὰ τῶν Ἑλλ. Ἐκκλησιαστικῶν
Νόμων τὴν κατάργησιν τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἐπτανήσου — τὴν
κατάργησιν τοῦ Μυστηρίου τοῦ γάμου — τὴν κατάργησιν τοῦ κα-
νονικοῦ διαζυγίου παρὰ τῶν Ἐπισκόπων — τὴν κατάργησιν τῆς
ὑπὸ τοῦ κλήρου ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων — τὴν κατάργησιν τοῦ
δικαιώματος τοῦ ἐκλεγομένου Ἐπισκόπου νὰ ᾖναι τῆς ἰδίας Νήσου
— τὴν καταστροφὴν τῆς Μοναδικῆς Πολιτείας — καὶ τὴν ὑπὸ
τῶν Ἐπισκόπων συγχώρησιν τῶν μοναζουσῶν τοῦ νὰ εἰσέρχωνται
ἀκατακρίτως εἰς τὸν Κόσμον — τὴν διάλυσιν τῶν Ἱερῶν Μονῶν,
τῶν ἣν ἔχοντων τὰς παρὰ τοῦ Ἑλλ. Νόμου προσδιοριζομένους
Μοναχούς, καὶ τὴν ἄρρηκτον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.
κτλ.

NOMOS PN'.

Περὶ τῆς Εἰσαγωγῆς ἐν Ἑπτανήσῳ τῆς ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ ἰσχυροῦς Νομοθεσίας.

Ἄρθρ. 1. Ἀπὸ τῆς ἀ. Ἰουλίου 1866 καὶ πλὴν τῶν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ ὀριζομένων ἐξαιρέσεων λαμβάνει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις ἢ ἐν τῷ λοιπῷ βασιλείῳ κειμένη νομοθεσία, καὶ παύει ἰσχύουσα ἢ νομοθεσία τοῦ πρώην ἠνωμένου Κράτους τῶν Ἰονίων νήσων. Δύναται ὅμως νὰ ἐνεργηθῇ ἡ εἰσαγωγή τῶν Νόμων καὶ πρὸ τῆς τεταγμένης προθεσμίας διὰ Β. Διαταγμάτων, ἀπερ θέλουσιν ἐκάστοτε ὀρίζει τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ὑποχρεωτικῆς αὐτῶν ἰσχύος. Ὁ χρόνος οὗτος δὲν δύναται νὰ ᾔηται βραχύτερος τοῦ ἐνὸς τοῦλάχιστον μηνὸς ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀστυκοῦ Νόμου τοῦ Βασιλείου δημοσιεύσεως τῶν Διαταγμάτων, μεθ' ὧν θέλουσι δημοσιεύεσθαι καὶ οἱ εἰσαχθησόμενοι Νόμοι.

Γ'. Ὅτι ἡ Ἰόνιος Ἐκκλησιαστικὴ Νομοθεσία, ἐνομοθετήθη συμφώνως τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Ἱερῶν Κανόνων, τῶν παραδόσεων τῶν ἐθίμων τῆς καθόλου Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῶν ἀρχαιοτάτων ἐθίμων τῆς Ἑπτανησίου πολιτείας, τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ στηρίζεται παρ' αὐτῶν τῶν ἐν προοιμίῳ διασκέψεων τῶν Νομοθετησάντων τοὺς τυποθέντας ἐν τῷ παρόντι μέρει νόμους, ἐκφραζομένων οὕτως.

Ἐπὶ τῆς ΛΑ'. πράξεως.

Ἐπειδὴ καὶ διὰ τῆς προμηθεύσεως τοῦ χάρτου τοῦ Πολιτεύματος, καὶ διὰ τῆς προθυμοποιήσεως τῆς Γερουσίας τοῦ Κράτους τούτου, καὶ διὰ τῆς ὑπερτάτης βοηθείας τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ τοῦ Προστάτου, ἡ ἐπικρατοῦσα Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία φαίνεται ὅτι ἀπεκατέστη εἰς τὴν ἀνήκουσαν τῆς λαμπρότητα, ὡσάν ὅπου ἐπροβλέφθη ἀπὸ Ἱεροῦ Ποιμένος, ἀναγκαίους διὰ τὴν σύσασίν τῆς, ἐπάνω εἰς βάσεις ἀναλόγους μετὰ τὴν αὐξάνομένην εὐτυχίαν τοῦ Κράτους τούτου, καὶ κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰ ἔθιμα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. καὶ

Ἐπειδὴ ἓνα τοιοῦτον νέον κατάστημα Ἱερῶν ἀξιομάτων ἐπροξένησεν ἐκ μέρους τῶν ἀρχιερέων νέας σχέσεις καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, καὶ πρὸς τὴν Διοίκησιν, καὶ πρὸς τὸν λαόν. καὶ

Ἐπειδὴ εἶναι οὐσιωδῶς ἀναγκαῖον μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ συντηρηθῇ ἡ ἐπικρατοῦσα Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἀδιάσειστος εἰς τὴν νέαν τῆς λαμπρότητα, τὸ νὰ προσδιορισθοῦν καθαρὰ καὶ λεπτομερῶς τὰ ὅρια τῶν πράξεων τῶν ἄνωθεν Ἀρχιερέων, καθὼς καὶ τὰ ὅρια τῆς πολιτικῆς τῶν συνεργείας εἰς βοήθειαν τῆς Θρησκείας. καὶ

Ἐπειδὴ ἡ ἔλλειψις μᾶς καθαρᾶς καὶ συντόμου Ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως, ἐστάθη ἕως τώρα ἡ αἰτία μεγάλων ζημιῶν, τόσοσιν εἰς τὰ καταστήματα ὅλων γενικῶς τῶν Ἐκκλησιῶν, καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἰπέρτιμον χαρακτῆρα, εἰς τὰ φῶτα τῶν Ὑπουργῶν τῶν, καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν παρηγορίαν τῶν πιστῶν. καὶ

Ἐπειδὴ ἡ διοίκησις, ἐν ᾧ γνωρίζει πάντοτε τὴν ὠφέλειαν μιᾶς λαμπρᾶς καὶ καθηκούσης προόδου τῆς Θρησκείας, ἐπιθυμεῖ ἐνταυτῷ καὶ τὸ σέβας, καὶ τὴν ἀξιοπρεπῆ ὁδηγίαν τῶν ὑπουργῶν τῆς, καὶ ἔχει ὅλην τὴν προθυμίαν διὰ τὴν θρησκευτικὴν διδασκαλίαν τῶν λαῶν τῆς. καὶ

Ἐπειδὴ ὁ καλλιώτερος τρόπος, διὰ νὰ φθάσῃ τινὰς εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶναι, τὸ νὰ περιενδύσῃ διὰ μέσου Νομοθετικῶν ἀποφάσεων τὰς ἀξίας τῶν Ποιμένων μὲ τὴν ἀνήκουσαν λαμπρότητα, καὶ τὸ νὰ δώκῃ εἰς τὰς δυνάμεις τῶν ἐκείνων τὴν ἔκτασιν, σταθερότητα, καὶ αὐθεντίαν, ὅπου εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ νὰ προχωρήσωμεν παρομοίως καὶ εἰς τὰ φῶτα τῆς θρησκείας, καθὼς καὶ εἰς ἐκεῖνα τοῦ Κοινωνικοῦ πολιτισμοῦ, διὰ τοῦτο κτλ.

Ἐπὶ τῆς ΕΔ'. πράξεως.

Διὰ νὰ δοθῇ ἐκτέλεσις εἰς τὰ ὅσα προβλέπει ἡ 31 πρᾶξις τῆς Β'. Γερουσίας, διὰ τῆς ὁποίας διετάχθη ἐν γένει τὸ κατάστημα αἱ δυνάμεις, καὶ ἡ δικαιοδοσία τῆς ὀλοκλήρου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς Ἱερασίας τοῦ Κράτους τούτου, ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Γενικοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ Ἐπισκόπου τῆς Ἑπτανησίου, ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἔκτασις τῆς αὐτῆς δικαιοδοσίας, καὶ νὰ κανονισθοῦν τὰ

κινήματά της με τὸ μέσον ἐνὸς τρόπου μεθοδικοῦ καὶ ἀρμοδίου νὰ διευθύνῃ, καθὼς πρέπει τὰς ἀποφάσεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κριτηρίων, αἱ ὁποῖαι ὑπέκειντο ἕως τώρα εἰς σύγχυσιν καὶ ἀβεβαιότητα, καὶ νὰ τοῖς δίδῃ προσέτι τὴν ἀνήκουστον ἀξιοπρέπειαν καὶ δραστηριότητα, διὰ νὰ ἀσφαλίζεται τόσον τὸ κῆρος καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν Νόμων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κανόνων, καθὼς καὶ ἡ καθαριότης τῆς θρησκευτικῆς καλοηθείας, εἰς κάθε πρᾶγμα ὁποῦ ἡ Διοίκησις ἤμπορεῖ νὰ συντείνῃ εἰς τὴν σημαντικοτάτην ταύτην ὑπόθεσιν μετὰ τὰ κοσμικὰ της μέσα, διὰ τοῦτο κτλ.

Ἐπὶ τῆς Μ'. πρᾶξεως.

Ἐπειδὴ εἶναι κατεπεῖρον νὰ προβλεφθῇ ὅσον τάχιστα περὶ τῆς ὀνοματίσεως τῶν Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων, καὶ Ἐπισκόπων τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας διὰ τοὺς χηρεύοντας θρόνους τοῦ Κράτους τούτου.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ νομοθετηθοῦν διὰ τὸ ἐξῆς οἱ τύποι καὶ ὁ καιρὸς τῶν ἐκλογῶν τῶν τακτικῶν Ἀρχιερέων εἰς τὰς διαφόρους Νήσους δι' ἀναπλήρωσιν τῆς χηρείας, καὶ ἐνταυτῷ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τῶν Ἐπαρχιῶν ἐν καιρῷ αὐτῶν τῶν χηρεύσεων, ἀνακαλουμένων τῶν συνήθων καὶ κανονικῶν ὑποτυπώσεων περὶ τῆς οὐσιώδους ὑποθέσεως, οὕτω σφικτὰ συνδεδεμένης μετὴν ἀκεραιότητα καὶ καθαρότητα τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας μετὴν ἐλευθερίαν καὶ ἐπομένως μετὴν λαμπρότητα τῆς ἰδίας, καὶ μετὴν γαλήνην τῶν συνειδήσεων κτλ.

Ἐκ τῶν διασκέψεων τούτων βλέπομεν, ὅτι, οἱ Ἴονιοι Νομοθέται κινούμενοι ὑπὸ πνεύματος ὄλως θρησκευτικοῦ καὶ κανονικοῦ, ἐνομοθέτησαν τὰ τῆς Ἰονικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ οὐδὲν ἀντικανονικὸν εἰσήξαν εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ διὰ τῆς νομοθεσίας ταύτης, ἐστερέωσαν τὰ παρὰ τῶν ἀποστολικῶν καὶ οἰκουμενικῶν Συνόδων, παραδόσεων, καὶ ἐθίμων τῆς καθόλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ τὰ τῆς Ἰονίου Πολιτείας ἀρχαῖα δικαιώματα καὶ προνόμια· ἐνῶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὡς θέλομεν παρατηρήσει, οἱ κατὰ καιρὸν νομοθεταὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἕως ἀπὸ τὸ ἔτος 1833, ὅχι μό-

νον δὲν ἐνομοθέτησεν τῇ βάσει τοῦ κανονικοῦ συστήματος τῆς καθόλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ εἴσαξαν διὰ τῆς ὄλως διόλου νομοθεσίας τῶν ἀντικανονικῶν συστήματα ἄλλων Ἐκκλησιῶν, καὶ ἀφαίρεσαν ἐξ αὐτῆς τὰ διυριζόμενα παρὰ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ παραδόσεων, τοὺς δὲ Ἐπισκόπους ἄφησαν μόνον καὶ μόνον νὰ ἱερουργοῦν.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Νομοθεσία τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου,

ΠΕΡΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

Νόμος Σ'. Περὶ τῶν Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων, καὶ παρὰ τοῦ ὑπὸ τοὺς Ἐπισκόπους τελοῦντος Κλήρου.

ΤΜΗΜΑ Α'. ἄρθρ. Α'. καὶ Β'. (1)

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν καθηκότων αὐτῶν.

Ἄρθρ. Γ'. Ἐκάστη Ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον Ἐπίσκοπον.

Ὅσακις ἐπέλθῃ ἀνάγκη νὰ χειροτονηθῇ Ἐπίσκοπος, ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ἱεράς Συνόδου τρεῖς ἐκ τῶν κληρικῶν πολιτῶν Ἑλλήνων, τῶν ἐχόντων ὀρθῶς καὶ ὑγειῶς περὶ τὴν πίστιν, καὶ διακεκριμένων ἐπὶ συνέσει καὶ βίῳ ἀνεπιλήπτῳ καὶ παιδείᾳ Ἐκκλησιαστικῇ.

Τῶν οὕτω ψηφισθέντων τριῶν τὰ ὀνόματα ὑποβάλλωνται ὑπὸ τῆς Ἱεράς Συνόδου εἰς τὸν βασιλέα, διὰ τοῦ Ἰ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

(ΜΟ) Παρ. 1163/1833, πρᾶγματευσόμενον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἐπισκοπῶν καὶ τῆς διαίρεσεως αὐτῶν.

πουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ὁ δὲ Βασιλεὺς φέρει τὴν ἔγκρισίν του ἐπὶ τῶν ἑνα ἐξ αὐτῶν.

Ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως ἀνακινουῦται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, καὶ παρ' αὐτῆς τελειοῦνται τότε ἐπὶ τὸν ἐκλεχθέντα τὰ νενομισμένα Ἐκκλησιαστικῶς, κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

Πέμπεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς τὸ μήνυμα πρὸς τὸν ἐκλεχθέντα, καὶ οὕτως δίδει ἐνώπιον αὐτῆς, τὴν περὶ διαδοχῆς τῆς Ἐπισκοπῆς, ἐν ἣ χειροτονηθήσεται Ἐπίσκοπος, διαβεβαίωσιν αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτως. (1)

Ἄρθρ. Δ'. Ἐπίσκοπος κανονικῶς χειροτονηθεὶς, δὲν ἀποβάλλεται τῆς Ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, εἰμὴ ὅταν οἰκειοθελῶς παραιτηθῇ, ἢ ἐπὶ μόνῳ ἐγκλήματι ἐπάγοντι καθαίρεσιν.

Μετάθεσις Ἐπισκόπου γίνεται μόνον, ἐγκρίσει τοῦ Βασιλέως, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τηρουμένων τῶν κανόνων ἀπαρραλλάκτως, ὡς καὶ παρὰ πάσαις ταῖς λοιπαῖς Ὀρθοδόξοις τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαις.

Ἄρθρ. Ε'. Γ' καὶ Ζ'. (2)

Ἄρθρον Η'. Ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ Ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ Ἐπισκοπῆς.

(1) Ἔπεται ὁ τύπος τῆς διαβεβαίωσης, ἣτις ἀφοῦ δοθῇ ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ὑποψηφίου κατατίθεται ἐν τῷ Ἱερῷ Κώδικι τῶν ὑπομνημάτων, καὶ ἀκολούθως προχειρίζεται Ἐκκλησιαστικῶς. Πρὶν δὲ ἀναλάβῃ τὰ ἀρχιερατικὰ καθήκοντά του διαβεβαίωσιν τὴν πίστιν αὐτοῦ, ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως διὰ τῆς προσδιορισμένης προφανήσεως, εἰς ὅποιαν ἔπεται ὁ τύπος, ἣτις ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως κατατίθεται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. Ταῦτα παραλείπονται.

(2) Παραλείπονται ὡς περιέχοντα, περὶ ἀναπληρώσεως χηρευούσης Ἐπισκοπῆς, μεχρὸς ἑξατάτη κανονικὸς Ἐπίσκοπος — περὶ Ἐπισκόπου καταστάτος ἀνικάνου, ἕνεκα φυσικῆς αἰτίας, τοῦ ὁποίου χορηγεῖται περιθάλμῳ 200 δραχμῶν — καὶ ὅτι ἅπαντες οἱ Ἐπίσκοποι διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἀναφέρονται εἰς αὐτὴν περὶ Ἐκκλησιαστικῶν πνευματικῶν υποθέσεων.

Ἐνεργεῖ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ Ἐπισκοπῇ τὰ παρὰ τῶν Ἱερῶν κανόνων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ καθήκοντα, διατηρῶν ἀπαρεγκλίτως τὰ θεῖα δόγματα, καὶ ἐπιτελῶν ἀκριβῶς τὰ μυστήρια, καὶ φυλάσσωσιν τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ τούτων διατήρησιν, καὶ παρὰ τῶν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ποιμαντορίαν διατελούντων προσέχει εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν πάσης ἱεροτελεσίας, εἰς τὴν τακτικὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναγινωσκμένων καὶ ψαλλομένων ἀκολουθιῶν, εἰς τὰς ἐν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς ἁγίας εἰκόνας, εἰς τὰ ἱερὰ σκεύη, ἄμφια καὶ πάντα τὰ εἰς τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἀναγόμενα. Ὡσαύτως προσέχει εἰς τὴν πνευματικὴν κατὰστασιν τῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων, καὶ εἰς τὴν κατὰ τοὺς Μοναστικούς ὄρους διαγωγὴν τῶν ἐν αὐτοῖς Μοναζόντων, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἐν αὐτοῖς ναῶν. Ἐχει σφραγιδα ἰδίαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας, ὑπάρχει ἐγκεχαραγμένον τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κύκλῳ δὲ τὰ γνωριστικὰ τῆς θέσεως αὐτοῦ γράμματα. Περὶ πάσης δὲ πράξεως αὐτοῦ, ἀντιβαινούσης εἰς τοὺς Ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐν γένει εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ὑπόκειται εἰς εὐθύνην, καὶ δίδει λόγον ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρ. Θ'. Ὁ Ἐπίσκοπος κατὰ τὸ ἐπισκοπικὸν αὐτοῦ καθήκον, ἐπιτηρεῖ τὸν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ Κληρὸν κατὰ τε τὸ πολίτευμα καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του. Ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὰ πρὸς βελτίωσιν, πρὸς εὐκοσμίαν καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τῆς Ἐπαγγελίας τοῦ ὑπ' αὐτὸν Κλήρου συντείνοντα.

Διὰ ζεῖ, μετὰ τεσσάρων Ἀξιωματικῶν τῆς ἐαυτοῦ Ἐπισκοπῆς, διοριζομένων ἐφ' ἑαυτῷ διὰ Β. Διατάγματος, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰς Ἐκκλησιαστικὰς παραβάσεις καὶ παρεκτροπὰς τῶν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ κληρικῶν καὶ ἐπιβάλλει Ἐκκλησιαστικὰς ποινὰς εἰς τὸν περιπεσόντα ἀποδεδειγμένως εἰς ἀμάρτην.

ΙΑΚΟΒΑΤΕΙΟΝ
ΑΔΜΟΤΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

μα, ὡς πρὸς τὰ χρέη καὶ καθήκοντα τῆς ἐπαγγελίας του, ὡς ἐφεξῆς·

α.) Ἐπίπληξιν. β.) Ἀργίαν πάσης Ἱεροπραξίας μετὰ στερήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐφημερίας τοῦ τιμωρουμένου. γ.) Ἐκπτώσιν τοῦ ἀξιώματος, εἰς ὃ ἦτον ἰδίως διωρισμένος ὁ τιμωρούμενος. δ.) Σωματικὸν περιορισμὸν ἐντὸς διατηρουμένου μοναστηρίου, ἢ ἄλλου εἰδικοῦ διὰ τοὺς κληρικοὺς σωφρονητικοῦ καταστήματος. ε.) Ἀπότισιν ποσοῦ διπλασίου τῶν ὅσα χρήματα ἔλαβεν ὁ τιμωρούμενος πλέον τοῦ νενομισμένου, ἢ διὰ πρᾶξιν ἀπηγορευμένην καὶ ἐναντίαν εἰς τὰ καθήκοντά του. Ἡ εἰσπραξις δὲ αὕτη ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Πολιτικῆς Ἀρχῆς καὶ κατατίθεται εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον. ς.) Ἀφορισμὸν προσωπικὸν κατὰ κληρικῶν. (1).

*Ἄρθρ. Γ'. Ὁ Ἐπίσκοπος, κατ' αἴτησιν τῶν ἐχόντων συμφέρον, ἐκδίδει ἐπιτίμιον ἀνώνυμος καὶ ἀπολύτως κατ' ἀδίκων καὶ ἐπιζημιῶν πράξεων, καὶ πρὸς ἐξυχνίασιν τῆς ἀληθείας, μετὰ προηγηθεῖσαν συγκατάθεσιν τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς Ἀρχῆς.

*Ἄρθρ. ΙΑ'. ΙΒ'. ΙΓ'. μέχρι τοῦ ΙΗ'. (2).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9. Ἰουλίου 1852.

(1) Τὸ λοιπὸν τοῦ ἄρθρου παραλείπεται. Αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου αἱ ἀφορῶσαι ἐπίπληξιν ἢ ἀργίαν μέχρι τῶν 7 ἡμερῶν, εἶναι ἀνέκκλητοι, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τῆς Συνόδου ἐντὸς 40 ἡμερῶν, καὶ ἀναστέλλεται τότε ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως. Ἡ Σύνοδος δὲ ἀποφαίνεται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὸν καταστατικὸν νόμον αὐτῆς.

(2) Παραλείπονται, ὡς περιέχοντα περὶ τοῦ τρόπου τῆς δοκιμασίας καὶ χειροτονίας τῶν μελλόντων Ἱεροθῆναι πάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ, — ὅτι ἅπαντες οἱ κληρικοὶ εἶναι ὑπὸ τὸν Ἐπίσκοπον, — ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀναχωρῇ ἄνευ τῆς ἀδείας αὐτοῦ, οὐδὲ νὰ περιφέρηται ἐπαιτῶν, — περὶ τῶν μοναχῶν, — περὶ περιοδείας τῶν Ἀρχιερέων, — περὶ Μητροπόλεως, Ἀρχιεπισκοπῶν, καὶ Ἐπισκοπῶν, — περὶ μισθοδοσίας αὐτῶν — περὶ δικαιωμάτων. κτλ.

NOMOS ΣΑ'.

Καταστατικὸς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος.

*Ὅθων κτλ. Ὑψιστάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Α'. Β'. καὶ Γ'. (1)

Δ'. Ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύεδροι, πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, διαβεβαίωσι τὴν πίστην αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, διὰ τῆς ἐξῆς προσφωνήσεως.

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ! « Διαβεβαίωμεν ἐπὶ τῇ Ἀρχιερωσύνῃ ἡμῶν, ὅτι ἀείποτε διατελοῦντες πιστοὶ εἰς τὴν Ἡμετέραν Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα καὶ Κυριάρχην ἡμῶν, καὶ εὐπειθεῖς εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τῆς Ἐπικρατείας, καταβαλοῦμεν πᾶσαν σπουδὴν σὺν πάσῃ δυνάμει, ἵνα ἐκπληρώμεν τῇ θείᾳ χάριτι τὰ καθήκοντα ἡμῶν εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας διοίκησιν, τηροῦντες ἀπαρallάκτως, ὡς ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ὁμόδοχοι Ἐκκλησίαι τοὺς Ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνεδρικοὺς Κανόνας καὶ τὰς Ἱερὰς παρὰδόσεις· καὶ μάρτυρα ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τῆς διαβεβαίωσews ταύτης αὐτὸν τὸν Ὑψιστον Θεόν, ὃς δώῃ τῇ Ἡμετέρᾳ Μεγαλειότητι ζωὴν πολυχρόνιον ἐν ἀκρᾷ ὑγείᾳ, διατηροῖ δὲ τὴν Ἡμετέραν Βασιλείαν ἀδιάσειστον, εὐδαιμονοῦσαν, αὐξάνουσαν καὶ κρατυνομένην εἰς αἰῶνας αἰώνων. »

Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη τοῦ Προέδρου καὶ τῶν συνέδρων,

(1) Παραλείπονται· τὸ Α'. περιέχει, ὅτι ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία συνίσταται ἀπὸ πάντων τῶν κατοίκων τοῦ Βασιλείου τῶν πιστευόντων τὸ Σύμβουλον τῆς πίστεως, καὶ ὅσα πρεσβεύει ἡ ὀρθόδοξος ἀνατολικὴ Ἐκκλησία καὶ διοικεῖται παρ' ἀρχιερέων, τὸ Β'. Ὅτι ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστ. Ἀρχὴ εἶναι σύνοδος διαρκῆς, καὶ καθεδρεύει ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ Βασιλείου, καὶ ἔχει σφραγίδα. τὸ ΓΑΡΘ ΒΑΣΙΛΕΥΣ, ἐκ 5 μελῶν, πρόεδρος ὁ κατὰ καιρὸν ~~Μητροπολίτης Πρωτοσύνης~~ καὶ συνέδροι οἱ κατὰ τὰς περιόδους τῆς ἐπισκοπῆς, ἢ δὲ περιόδους αὐτῆς εἶναι ἐνιαυσία.

ἔγγραφος καὶ ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτῶν, τηρεῖται εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθ. Ε'. (1).

Ἄρθρ. ΣΤ'. Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Βασιλικὸς Ἐπίτροπος, ὅστις πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του, δίδει ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως τὸν νενομισμένον ὄρκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ὑσερτάτην βασιλικὴν ἐξουσίαν, εἰς ἣν ἐναπόκειται ἡ κυριαρχία τοῦ κράτους, ἀνήκει καὶ ἡ ἐποπτεία ἐφ' ὧν τῶν ἐντὸς τοῦ βασιλείου γινομένων, ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος ἔχει τὸ καθήκον νὰ παρευρίσκηται ἄνευ ψήφου εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ νὰ προσυπογράφεται εἰς ὅλα τὰ πρωτότυπα τῶν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκδιδομένων ἀποφάσεων καὶ πράξεων, ἀναγομένων εἰς τὰ ἐσωτερικὰ εἴτε εἰς τὰ ἐξωτερικὰ αὐτῆς καθήκοντα. Πᾶσα δὲ ἀπόφασις ἢ πράξις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, γινομένη ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, ἢ μὴ φέρουσα τὴν προσυπογραφὴν αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρ. Ζ'. (2)

Ἄρθρ. Η'. Τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι κατὰ τοὺς εἰς τὰ ἄρθρα Θ'. Γ' καὶ ΙΔ', τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερομένους λεπτομερέστερον προσδιορισμοὺς, τὰ ἐξῆς. α.) Ἡ περὶ τῶν δογμάτων πιστὴ καὶ ὀρθὴ διδασκαλία. β.) Αἱ διατάξεις περὶ τῆς θείας λατρείας κατὰ τὰ ἀνέ-

(1) Παραλ. ἀφορᾷ τὸν Α' καὶ Β'. Γραμματέα, τοὺς 2 Γραφεῖς, καὶ 1, κλητῆρα· οἱ μὲν 4 πρῶτοι θέλει εἶναι ἐκ τῆς τάξεως τῶν Κληρικῶν· οἱ δύο πρῶτοι διορίζονται παρὰ τοῦ Βασιλέως, οἱ δὲ Γραφεῖς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς προτάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Οἵτινες δίδουσι τὴν συνήθη διαβεβαίωσιν, ἰσοδυναμοῦσα μὲ ὄρκον.

(2) Παραλείπεται ἀφορᾷ δὲ τὴν διαίρεσιν τῶν καθηκόντων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ἅτινα προσδιορίζονται διὰ τῶν ἐπομένων ἄρθρων.

καθεν τῇ Ἐκκλησίᾳ κανονισμένα. γ.) ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων ἐκάστης τάξεως τοῦ κλήρου. δ.) Ἡ θρησκευτικὴ διδαχὴ πρὸς τὸν λαόν, καθόσον δὲν προσβάλλονται τὸ πολίτευμα καὶ οἱ νόμοι τοῦ Κράτους. ε.) Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία. ς.) Ἡ δοκιμασία τῶν μελλόντων προχειρισθῆναι εἰς τὸν κλῆρον, καὶ ἡ χειροτονία αὐτῶν. ζ.) Ἡ καθιέρωσις τῶν Ἱερῶν Ναῶν. η.) Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν θρησκευτικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν, τῶν ὀριζομένων ὑπὸ τῶν δογμάτων, τῶν δογματικῶν βιβλίων, καὶ τοῦ ἐπὶ τούτων θεμελιωμένου κανονισμοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἄρθρον Θ'. (1)

Ἄρθρ. Γ'. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπαγρυπνεῖ προσέτι περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν Ἱερῶν Ἀποστολικῶν τε καὶ Συνοδικῶν κανόνων, καὶ τῶν Ἱερῶν παραδόσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολ. Ἐκκλησίας. Περὶ τὴν θείαν λατρείαν· περὶ τὴν κατὰ τὸ πνευματικὸν μέρος κατάστασιν τῶν ἐν τῷ βασιλείῳ εὐχῶν μοναστηρίων· περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν εὐταξίαν τῶν Ἱερῶν τελετῶν· περὶ τὴν εὐκοσμίαν τοῦ κλήρου καὶ περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ μόρφωσιν αὐτοῦ. Καὶ φροντίζει ἵνα οἱ ἱερωμένοι καὶ οἱ μοναχοὶ διατηρῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν, καὶ μὴ ἀσχολῶνται ἀπ' ἐναντίας τῶν ῥητῶς ἀπαγορευόντων τῶν τε Ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν θεσμῶν εἰς πολιτικὰ πράγματα, μῆτε νὰ λαμβάνωσι τὴν παραμικρὰν μετοχὴν εἰς αὐτά.

Ἄρθρ. ΙΑ'. ΙΒ'. ΙΓ'. ΙΔ'. ΙΕ'. (2)

(1) Παραλείπ. ἀφορᾷ λεπτομερέστερον, τὰ διὰ τοῦ ἄρθρου Η'. ἐσωτερικὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅπταν προσβάλλονται ταῦτα ἢ δι' ἑτεροδιδασκαλίας, ἢ διὰ προσηλυτισμοῦ, ἢ κατ' ἄλλαν τῶν ἐπιπέδων καὶ ἡ Σύνοδος τότε ζητεῖ τὴν παῦσιν τοῦ κληροῦ διὰ τῆς ἐπιτροπικῆς Ἀρχῆς.

(2) Παραλείπονται ἀφοροῦσι δὲ ταῦτα 1) ὅτι τὰ ἐξωτερικὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἶναι α.) Ὁ περιορισμὸς τῶν κατὰ

Ἄρθρ. ΙΣΤ'. Τὰ κατὰ τοὺς γάμους, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πολιτικὸν αὐτῶν μέρος, ἀνάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ πνευματικόν, εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ, πληροφορηθεῖσα τὴν τελετὴν παρανόμου γάμου, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὀριζόμενα· μετὰ δὲ τὴν κηρύττουςαν παράνομον τὸν γάμον ἀμετάκλητον δικαστικὴν ἀπόφασιν, κηρύττει καὶ αὕτη τὸν γάμον ἄκυρον πνευματικῶς. Κατὰ δὲ τοῦ ἐπισκόπου ἢ τοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ εὐλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον,

τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς πομπῶν καὶ παρατάξεων. β'.) Διατάξεις περὶ ἐκπαιδευτικῶν κτλ. καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκ τοῦ Κλήρου. καὶ γ'.) Ἐκτακταὶ ἐκκλησιαστικαὶ τελεταί, καὶ ὅταν πρόκειται νὰ γίνωσιν αὐταὶ εἰς ἐργασίμους ἡμέρας ἢ ἐκτὸς Ναοῦ. Διὰ νὰ ἔχωσι κύρος αἱ περὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων διατάξεις ἀπαιτεῖται ἡ ἐγκρίσις τοῦ ὑπουργείου διὰ τοὺς § § α καὶ γ. καὶ τοῦ βασιλέως διὰ τὸν β'. — 2) ὅτι πᾶσα ὑπόθεσις ἀναγομένη εἰς τὴν ἱεράν Σύνοδον συζητεῖται παρὰ τῶν μελῶν τῆς καὶ ἀποφασίζεται διὰ τῆς πλειψηφίας. — 3) Ὅτι ὁ πρόεδρος καὶ οἱ σύεδροι ἐὰν πέσωσιν εἰς κηράθασιν ἐκκλ. θεσμοῦ, καθίστανται ὑπεύθυνοι, καὶ προσκαλοῦνται οἱ κανονικοὶ Ἐπίσκοποι τοῦ Βασιλείου, πρὸς ἐξέλεγχιν καὶ τιμωρίαν, ἂν δὲ ἡ παράθασις εἶναι εἰς καθήκοντα πολιτικὰ, τότε ὑπόκεινται εἰς τὴν Κυβέρνησιν. — 4) ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐπισκόπων εἰς τὰ ἐκκλ. ἀντικείμενα ἐκαλοῦνται ἐνώπιον αὐτῆς, ἥτις ἐπιβάλλει κανονικὰς ποινὰς καὶ εἶναι αἱ αὐταὶ ὡς τῶν ἐπισκόπων μετὰ τὴν προσθήκην ἐτέρας ποινῆς τῆς καθαιρέσεως. Αἱ ποιναὶ αὐταὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπαίτησιν διπλασίου ποσοῦ, καὶ ἀφρισμοῦ κατὰ κληρικῷ μοναχοῦ πρέπει νὰ ἐπικυρωθῶσι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καθὼς ἐπίσης παρὰ τοῦ ἰδίου, αἱ ποιναὶ ἀφρίας καὶ σωματικοῦ περιορισμοῦ, ὅταν αὐταὶ περιορίζονται ἤχι ἐλάσσοναι τῶν 15 ἡμερῶν καὶ οὐδὲ μείζοναι τῶν δύο μηνῶν παρὰ δὲ τοῦ βασιλέως ὅταν πρόκειται περὶ καθαιρέσεως — καὶ 5) προσωπικὸς ἀφρισμὸς κατὰ λαϊκοῦ δὲν ἐκδίδεται ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Κυβερνήσεως.

ἢ ἐκδόντος τοιαύτην ἄδειαν, καθὼς καὶ κατὰ τοῦ ἱερέως τοῦ εὐλογήσαντος τὸν παράνομον γάμον ἄδειά ἀνωτέρα ἢ ἄνευ ἀδείας, ἐπάγονται ποιναὶ κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικούς κανόνας, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ΙΔ'. κατὰ λόγον τῆς ἐνοχῆς ἐκάστου.

Ἄρθρ. ΙΖ'. Ὅστις τῶν συνευγεμμένων εἰς γάμον ζητεῖ τὴν διάζευξιν ἢ τὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοιτῆς χωρισμὸν, ὀφείλει νὰ ἀποταθῇ περὶ τούτου, δι' ἀναφοράς του πρὸς τὸν ἀρμόδιον Ἐπίσκοπον, ὁ ὁποῖος προσκαλεῖ καὶ τοὺς δύο συζύγους πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ· καὶ ἀφοῦ ἐντὸς τριῶν μηνῶν μεταχειρισθεὶς ὅλα τὰ πρόσφορα πνευματικὰ μέσα, δὲν δυνηθῇ νὰ συμβιβάσῃ ἀμφοτέρους, ἀποφαίνεται περὶ τούτου διὰ πράξεώς του ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς, τὴν ὁποῖαν διευθύνει εἰς τὸ δικαστήριον τῆς περιφερείας· τὸ δὲ δικαστήριον, μόνον μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῆς ἀναφορᾶς ταύτης καὶ τῆς πράξεως τοῦ Ἐπισκόπου, δέχεται αἴτησιν τοῦ ἐπιδιώκοντος συζύγου, καὶ διατάττει ἄνευ νέας ἀποδείρας ἐνώσεως, τὰ κατὰ τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὀριζόμενα, πρὸς εἰσχωγὴν τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ ἐνώσεως ἀποδείρας, ὁ Ἐπίσκοπος δύναται, ἂν θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ δώσῃ ἐγγράφως ἄδειαν εἰς τὴν γυναῖκα νὰ μετοικήσῃ ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρὸς εἰς οἰκίαν προσδιοριζομένην παρὰ τῶν συζύγων, ἢ παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου, ὅταν οὗτοι διαφωνῶσι μόνον δὲ μετὰ τὴν χωρήγησιν τῆς τοιαύτης ἀδείας τὰ δικαστήρια. κατ' αἴτησιν τοῦ ἐνὸς τῶν συζύγων, δύνανται, κατὰ τὴν διάρκειαν ἐτι τῆς περὶ ἐνώσεως ἀποδείρας, νὰ διατάξωσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 683, §. 3, 4 καὶ 5 τῆς Πολ. Δικονομίας διαλαμβανόμενα προσωρινὰ μέτρα, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Ἐὰν δὲ ἡ ἀνωτέρω τρίμηνος προθεσμία παρέλθῃ, χωρὶς ν' ἀποφανθῇ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁ ἀρμόδιος Ἐπίσκοπος, τότε δύναται ὁ εἰς ἢ ὁ ἕτερος τῶν συζύγων ν' ἀναφερθῇ πρὸς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, τὸ ὁποῖον δέχεται τὴν αἴτησιν, ἀφοῦ πρότερον βεβιωθῇ περὶ τῆς ἐν καιρῷ ἐπιδό-

ΙΑΚΟΒΑ ΤΕΛΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ

σεως τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ ἐνεργεῖ τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὀριζόμενα.

Μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς δικαστικῆς περὶ διαλύσεως τοῦ γάμου ἀποφάσεως καταστάσεως ἀμετακλήτου, ὁ Εἰσαγγελεὺς διευθύνει ἀντίγραφον αὐτῆς, πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, διὰ νὰ κηρύξῃ καὶ αὕτη τὸν γάμον διαλελυμένον πνευματικῶς.

* Ἄρθρ. 1Η'. ἕως τοῦ Α'. (1)

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ἰουλίου 1852.

Σημ. Ὑπάρχουσι ἰδιαίτεροι νόμοι καὶ διατάγματα κανονίζοντες τὰ περὶ Μοναστηρίων, Μοναστηριακῶν κτημάτων, Ἐκκλησιῶν ἐνοριακῶν, καὶ περὶ τῶν καθηκόντων τῶν ἱερέων, ἅτινα παραλλείπωμεν.

Π α ρ α τ η ρ ο ὺ μ ε ν

Α'. Ὅτι οἱ καταχωρηθέντες ὡδε νόμοι, ἰσχύουσιν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ πολιτείᾳ ἐναντίον τῶν διὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθέντων ἀρχῶν διὰ τοῦ 2 αὐτοῦ ἄρθρου λέγων οὕτω.

(1) Παραλείπονται ἀφορῶσιν ὅτι οἰονδήποτε σκευῆς κτλ. καθιερωθὲν εἰς τὴν θείαν λατρείαν καθὼς καὶ εἰκόναι, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ πώλησις ἢ ἡ κατάσχεσις αὐτῶν — ὅτι οἰαδήποτε διατάξεις καὶ λοιπαὶ πράξεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς πολιτικὰς ἀρχὰς δὲν διευθύνονται εἰμὴ διὰ τοῦ ὑπουργείου, οὐδὲ δύνανται νὰ ἔχῃ μὲ ἐξωτερικὰς ἀρχὰς Ἐκκλησιαστικὰς ἢ πολιτικὰς ἀλληλογραφίαν εἰμὴ μόνον διὰ μέσου τοῦ ὑπουργείου. — Ὅτι ἡ Σύνοδος καθίσσον δὲν ὑπερβαίνει τὰ καθήκοντά της ὑπερασπίζεται παρὰ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς καὶ πᾶς τις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παραπονήται κατ' αὐτῆς ἢ καὶ τῶν Ἐπισκόπων, εἰς τὴν πολιτικὴν ἀρχὴν, ὅποταν ὑπερβαίνουσι τὰς ἐξουσίας των — ὅτι οἱ Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, καὶ Διάκονοι πρέπει νὰ δίδωσι ὄρκον, κανονίζων αὐτὸν — καὶ οἱ ἐκ τοῦ κλήρου, ὑπόκεινται εἰς τοὺς πολιτικούς νόμους, καὶ εἰς τὰ ποινικὰ δικαστήρια ἐν περιπτώσει ἀθεμίτων πράξεων κτλ. φυλακίζονται εἰς ἰδιαίτερας φυλακὰς — καὶ ὅτι πῶσον ἕκαστος τῶν Συνδικῶν, Γραμματέων, Γραφείων, Κλητῆρος, καὶ τοῦ Βασιλικῷ Ἐπιτρόπου, μέλλει νὰ λαμβάνη.

Πολιτικὸν Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἔτους 1864.

* Ἄρθρον 2. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπαστῶς ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, καὶ πάσης ἄλλῃς, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι τοὺς τε Ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνας, καὶ τὰς Ἱεράς παραδόσεις· εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλῃς Ἐκκλησίας, τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιοῦματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὄλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκείων ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας-

Β'. Ὅτι τὸ καθιερωθὲν τοῦτο ἄρθρον τοῦ Συντάγματος βάσιν ἔχει τὸν κατὰ τὸ ἔτος 1850. Ἱερὸν Τόμον τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, δι' οὗ ἀνεγνωρίσθη τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ κανονίζει τὸν τρόπον τοῦ διοικεῖσθαι Ἐκκλησιαστικῶς συμφώνως τοῖς Ἱεροῖς κανόσι κτλ. Ἰδοὺ μέρος τοῦ Ἱεροῦ Τόμου πρὸς γνῶσιν τῶν ἀναγνωστῶν.

ΤΟΜΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ

Τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, τῆς συγκροτηθείσης ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ Σωτῆρος χιλιοστῷ

ὀκτακοσιοστῷ πεντηκοστῷ, ἐν μηνί Ἰουνίῳ

Ἰνδεικτικῶνος Η'. περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι

Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ

Ἀγίου Πνεύματος Ἀμήν.

(Παραλείπεται.)

Ἐπὶ ταύτῃ τῇ βάσει ἀνέκαθεν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἥτοι αἱ οὐρανοὶ Οἰκουμένη καὶ Σύνοδοι, ὡς γε πρὸς τὴν τοῦ βυζαντινοῦ πολιτευματος καιρικὴν χρείαν ἀφορῶσαι, ἢ ἐχώρησαν ἢ συνῆψαν ἐπαρχίας ἐκκλησιαστικὰς, καὶ ἡ ἄλλοις

ΙΑΚΟΒΑΚΕΙΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΕΝΩΝ

ὑπέταξαν, ἢ αὐτοκεφάλους ἀνέδειξαν αὐτάς, τῆς ἐν τῇ
 πίστει καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ τάξει ἐνότητος ἀλωβή-
 του διαμενούσης. Ἐπεὶ τοίνυν καὶ τινες τῶν ὑπὸ τὴν Ἐκ-
 κλησιαστικὴν κυριαρχίαν τοῦ Πατριαρχικοῦ, Ἀποστολι-
 κοῦ, Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀ-
 γιώταται Μητροπόλεις, καὶ Ἀρχιεπισκοπαὶ καὶ Ἐπισκο-
 παί, αἱ ἀπκρτίζουσαι σήμερον τὸ θεόσωστον καὶ θεοστήρι-
 κτον Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, διὰ καιρικὰς περιπετείας,
 καὶ περ διατηροῦσαι τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι τὴν τῆς Πίστε-
 ως Ἐνότητα, ἀπελείφθησαν ὅμως ἐπὶ τινα καιρὸν τῆς
 ἐκκλησιαστικῆς καὶ κανονικῆς σχέσεώς τε καὶ συναφείας,
 πρὸς τε τὴν ὀρθόδοξον αὐτῶν Μητέρα, τὴν ἐν Κωνσταν-
 τινουπόλει Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν, ἐξ ἧς ἤρτηντο, καὶ δὴ
 καὶ πρὸς πάσας τὰς λοιπὰς Ὀρθοδόξους τοῦ Χριστοῦ Ἐκ-
 κλησίας. Ἡμεῖς οἱ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύ-
 ματος συνελθόντες ἐν πλήρει Συνόδῳ πρὸς καταρτισμὸν
 τῆς κανονικῆς ἐνότητος τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησίας μετὰ
 τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν, ἀκούσαντες διὰ τῶν
 ἐπισήμων γραμμάτων τῶν ἐπισταλέντων ἡμῖν παρὰ τοῦ
 εὐσεβοῦς Ὑπουργείου τοῦ Θεοσώστου Κράτους τῆς Ἑλλά-
 δος τὴν τε περὶ τούτου αἰτησιν τοῦ ἐκεῖ σύμπαντος εὐ-
 λαβεστάτου Κλήρου, καὶ τὴν συντρέχουσαν ἐπιθυμίαν παν-
 τὸς τοῦ ὀρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύ-
 ματι τέκνων ἡμῶν ἀγαπητῶν καὶ περιποθήτων, συνιδόντες
 δὲ καὶ τὴν χρεῖαν τῆς κατ' ἐκεῖνο το νεοσύστατον Κράτος
 διακονίας τῆς Πίστεως καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομί-
 ας τῆς Ἐνότητος, καὶ συσκεψάμενοι, ὅπως ἢ τε ἀγία
 ἡμῶν Πίστις διατηρηθῆ ἔσκει ἀλώβητος, καὶ οἱ κανόνες
 τῶν θείων Πατέρων ἀπαραβίστοι καὶ ἀπκρσάλευτοι,
 ὥστε εἶναι πάντας ἡμᾶς, ὡς ἐν τῇ αὐτῇ Πίστει, οὕτω καὶ
 ἐν τῇ αὐτῇ οἰκονομίᾳ τῆς Ἐνότητος, κλήματα ἀδι-
 σπαστα τῆς θείας Ἀμπέλου, ὠρτάμεν τῇ δυνάμει τοῦ Πα-
 γίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος διὰ τοῦ παρόντος συ-
 νοδικοῦ Τόμου, ἵνα ἢ ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος ὀρ-
 θόδοξος Ἐκκλησία, ἀρχηγὸν ἔχουσα καὶ κεφαλὴν, ὡς καὶ
 πᾶσα ἡ καθολικὴ καὶ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, τὸν Κύριον

καὶ Θεὸν καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὑπάρχη τοῦ
 λοιποῦ κανονικῶς αὐτοκέφαλος, ὑπερτάτην ἐκκλησιαστι-
 κὴν ἀρχὴν γνωρίζουσα Σύνοδον διαρκῆ, συνισταμένην ἐξ
 Ἀρχιερέων, προσκαλουμένων ἀλληλοδιαδόχως κατὰ τὰ
 πρεσβεῖα τῆς χειροτονίας, Πρόεδρον ἔχουσαν τὸν κατὰ
 καιρὸν Ἱερώτατον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν, καὶ διοικοῦσαν
 τὰ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱερούς κανόνας
 ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐπεμβάσε-
 ως. Οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τούτοις καθισταμένην διὰ τοῦ παρόν-
 τος Συνοδικοῦ Τόμου τὴν Ἱερὰν ἐν Ἑλλάδι Σύνοδον, ἐπι-
 γινώσκομεν αὐτὴν καὶ ἀνακηρύττομεν πνευματικὴν ἡμῶν
 ἀδελφὴν, καὶ πᾶσι τοῖς ἀπανταχοῦ εὐσεβέσι καὶ ὀρθοδό-
 ξοις τέκνοις τῆς Μῆτρ, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστο-
 λικῆς Ἐκκλησίας ἐπισυνιστῶμεν ὡς τοιαύτην τοῦ λοιποῦ
 ἀναγνωρίζεσθαι καὶ μνημονεύεσθαι τῷ ὀνόματι Ἱερὰ Σύ-
 νοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· δαψιλεύομεν δὲ αὐ-
 τῇ καὶ πάσας τὰς προνομίας, καὶ πάντα τὰ κυριαρχικὰ
 δικαιώματα, τὰ τῇ ἀνωτάτῃ ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ παρο-
 μρτοῦντα ἵνα τοῦ λοιποῦ μνημονεύηται ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλ-
 λάδι Ἀρχιερέων ἐν ταῖς ἰδίαις ἐπαρχίαις ἱεουργούντων,
 τοῦ Προέδρου αὐτῆς μνημονεύοντος πάσης ἐπισκοπῆς Ὀρ-
 θοδόξων, καὶ χορηγῆ τὰς πρὸς χειροτονίαν Ἀρχιερέων
 ἀπαιτουμένας κανονικὰς ἐκδόσεις· Ἴνα δὲ ἡ κανονικὴ
ΕΝΟΤΗΣ πρὸς τε τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃν
 Ἐκκλησίαν, καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Ὀρθοδόξους τοῦ Χρι-
 στοῦ Ἐκκλησίας, διατηρῆται κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱερούς
 κανόνας καὶ τὰ πατροπαράδοτα ἔθιμα τῆς Καθολικῆς
 Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὀφείλει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκ-
 κλησίας τῆς Ἑλλάδος μνημονεύειν ἐν τοῖς ἱεροῖς Διπτύ-
 χοις τοῦ τε κατὰ καιρὸν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ
 τῶν λοιπῶν τριῶν Πατριαρχῶν κατὰ τάξιν, καθὼς καὶ
 πάσης ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, λαμβάνειν δὲ, ὡσάκις ἀν-
 χρήξῃ, καὶ τὸ Ἁγιον Μύρον παρὰ τῆς Ἀγίας τοῦ Χρι-
 στοῦ Ἐκκλησίας. Κατὰ δὲ τὰς κανονικὰς καὶ
 πατροπαράδοτους διατάξεις, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς
 Συνόδου ἀναγορευόμενος ὀφείλει ἐπιστέλλειν τὰ ἀνα-

ΠΑΚΟΒΑ ΤΕΙΧΟΣ
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

γκαῖα συνοδικὰ γράμματα πρὸς τε τὸν Οἰκουμενικὸν καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, καθὼς καὶ οὗτοι ἀναγορευόμενοι τὸ αὐτὸ ποιήσουσι. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς συμπύπτουσιν ἐκκλησιαστικαῖς πράγμασι, τοῖς δεομένοις συσκέψεως καὶ συμπράξεως πρὸς κρείττονα οικονομίαν καὶ στηριγμὸν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἤρρεσεν, ἵνα ἡ μὲν ἐν Ἑλλάδι Ἱερὰ Σύνοδος ἀναφέρηται πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὴν περὶ αὐτὸν Ἱερὰν Σύνοδον ὁ δὲ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου παρέχη προθύμως τὴν ἑαυτοῦ σύμπραξιν, ἀνακοινῶν τὰ δέοντα πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὰ δὲ πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ἀφορῶντα, οἷχ φέρ' εἶπεῖν τὰ περὶ ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας Ἀρχιερέων, περὶ ἀριθμοῦ αὐτῶν καὶ ὀνομασίας τῶν θρόνων αὐτῶν, περὶ χειροτονίας ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων, περὶ γάμου καὶ διαζυγίου, περὶ διοικήσεως Μοναστηρίων, περὶ εὐταξίας καὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου, περὶ ἀποδοχίμασις ἀντιβρησκευτικῶν βιβλίων, ταῦτα πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα κανονισθήσονται παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ συνοδικῆς πράξεως, μὴ ἀντιβικιούσης τὸ πρᾶπκν τοῖς ἱερεῖς κανόσι τῶν ἁγίων καὶ ἱερῶν Συνόδων, καὶ ταῖς πατροπαραδότοις ἐθίμοις, καὶ ταῖς διατυπώσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐπ' αὐτοῖς οὖν ταῖς ὁροῖς αὕτη ἀρχῆθεν καλλιγόνος Μητήρ, ἡ ὡς Ἀμπελος εὐθηνούσα ἐν τοῖς κλίτεσι τοῦ οἴκου Κυρίου, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι συνοδικῶς ἀποφαινομένη, ἀναγορεύει καὶ κηρύττει τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίαν αὐτοκέφαλον, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ Σύνοδον ἀδελφὴν ἐν Πνεύματι ἑαυτῆς τε καὶ πάσης ἄλλης ἀνα μέρους ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐτι ἀναγνωρίζει πλήρη καὶ κυρίαν καὶ ἀποστολικὴν τὴν ψήφω καὶ δοκιμασίᾳ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων γινομένην χειροτονίαν, ἣν ἔλαβον ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ Ἀποστολικοῦ Οἰκουμενικοῦ τούτου Θρόνου, ἡ καὶ ἀφ'

ἑτέρου Ἀποστολικοῦ Θρόνου, ἡ καὶ Συνόδων αὐτοκέφαλων, τῶν ἐν τῷ Ὁρθοδόξῳ πληρώματι ἐτι δὲ κατέχει πλήρη κυρίαν καὶ ἀποστολικὴν πᾶσαν χειροθεσίαν αὐτῶν, καὶ πᾶσαν ἱερὰν τελετὴν νομίμως τελουμένην, καὶ τοιαύτην ἀξιοῖ κατέχεσθαι καὶ παρὰ πάντων τῶν Ὁρθοδόξων. Ταῦτα ὤρισεν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὁρθόδοξος Ἱερὰ Σύνοδος, εὐχομένη ἀπλήτῳ πόθῳ καὶ διαπύρῳ ἀγάπῃ τῇ φίλῃ αὐτῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφῇ στηριγμὸν ἐν τῇ Πίστει καὶ ἐν τῇ ἐνότῃ, προκοπὴν ἐν τοῖς παρηγγέλμασι τοῦ Κυρίου καὶ ἄγρυπνον προσοχὴν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον διδασκαλίαν τοῦ Ποιμνίου, εἰς ὃ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπέστησε ποιμαίνειν. κτλ. (Παραλ.)

Ἐν ἑτῇ σωτηρίῳ αἰών. Ἰουνίου κθ'.

Γ'. Ὅτι οἱ νόμοι οὗτοι τῶν 1852 κατὰ τὴν περὶ ἀφορμῶσεως νόμον, ἰσχύουσιν ἐν Ἑπτανήσῳ ἐναντίον τῶν ἄνω θεμελιωδῶν νόμων δηλ. τοῦ Συντάγματος, τοῦ Ἱεροῦ τόμου τῆς Μ. Ἐκκλησίας, καὶ τῶν Συνθηκῶν καθόσον ἀφορᾷ τὴν Ἑπτανήσιον Ἐκκλησίαν αἱ ὁποῖαι διακρατοῦσι τὴν Ἐκκλησιαστικὴν νομοθεσίαν καὶ κανονισμοὺς αὐτῆς ἐν ἰσχύει.

Δ'. Ὅτι οἱ νόμοι αὗτοι δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ οἱ Φαρμακῆδαιοι, καὶ Μαουρζικῆ τοῦ 1833 καὶ τοὺς ὁποῖους ἡ πολιτικὴ ἀρχὴ τῆς Ἑλλάδος θέλει εἰσεῖν ἐν ἰσχύει, ἐναντίον τῶν ὀριζομένων κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων, οἱ ὁποῖοι ἐστιγματίσαν καὶ εἰσεῖν στιγματίζουσι τὸν κλῆρον τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῆς, μὲ ὅλην τὴν συνταγματικὴν μεταπολίτευσιν καὶ μὲ ὅλας τὰς κανονικὰς πράξεις τῆς μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, εὐρίσκονται δὲ Ἕλληνές τινες καὶ ὑποστηρίζουσι τοὺς νόμους τούτους, τοῦ ἐξουτελισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ κλήρου, καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ κατὰ ποίου κλήρου νὰ ὑπάρχη τοιοῦτον στίγμα καὶ τοιαύτη ἀτίμωσις, τοῦ Ἀνατολικοῦ, τοῦ δὲ Δυτικοῦ καὶ λοιπῶν θρησκειαῶν νὰ μὲν ἐλεύθερος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πράξεων τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς.

Ε'. Ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων τούτων ἐναντίον τοῦ ἄρθρου

τοῦ Συντάγματος τοῦ 1864 καὶ τοῦ Ἱεροῦ Τόμου τοῦ 1850, καταντᾶ ἀπαράλακτος, καθὼς τὸ 1852 — 1850 — 1845 καὶ 1844 ὥστε θέλουσιν ἐν ἐνεργείᾳ τὸ καταστατικὸν τοῦ 1833 τὸ ὁποῖον τότε, διὰ δολιότητος καὶ ἀπάτης ἔγινε, καὶ ἔλαβον παρὰ τῶν Ἀρχιερέων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὴν γνώμην των, ὅθεν δὲν δύνανται νὰ ἰσχύσωσιν συγχρόνως δύο νόμοι, ὁ μὲν Ἐκκλησιαστικὸς, ὁ δὲ Πολιτικὸς, καὶ νὰ ἦναι ἀντικείμενοι μεταξύ των.

ΣΤ'. Ὅτι οἱ νόμοι οὗτοι, εἶναι ἀντικανονικοὶ, καθὼς καὶ οἱ τῶν Μοναστηρίων, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐπομένων.

α.) Διότι ἀφαιροῦσι τὰ κανονικὰ δικαιοῦματα τῶν ἐπισκόπων καὶ καθήκοντα, καὶ μηδενίζουσι τὸ Ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα.

β.) Διότι ἐνῶ παρατηρῆται ἀφ' ἐνὸς εἰς αὐτοὺς, ὁ προσδιορισμὸς τῆς φυλάξεως ἐκ μέρους τῶν Ἐπισκόπων, τῶν παραδόσεων τῶν ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν κανόνων, τῶν δογμάτων καὶ τῶν ἐθίμων, ἐκ τοῦ ἄλλου ἀφαιροῦνται ταῦτα, καὶ αἱ διαταγαὶ ἢ ἀποφάσεις ἢ πράξεις τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῆς Συνόδου δὲν ἰσχύουσιν, οὐδὲ ἐκτελοῦνται ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, τοῦ Ἰπουργεῖου, καὶ εἰς τινα τοῦ Βασιλέως.

γ.) Διότι ἀντὶ οἱ κατὰ τὸ 1852 ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος νὰ κανονήσωσι διὰ νόμων, τὴν μέθοδον μεθ' ἧς ἔπρεπε νὰ διεξαγῶνται αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ ὑποθέσεις παρὰ τῶν Ἐπισκόπων, ὡς ἔπραξαν οἱ Ἴονιοι Νομοθέται, καὶ νὰ περιβάλλωσι διὰ τῆς ὑποστηρίξεως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς τοὺς Ἐπισκόπους ὅπως ἐκτελῶσι τὰ Ἐπισκοπικὰ αὐτῶν καθήκοντα κατὰ τοὺς κανόνας, οὗτοι ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐνομοθέτησαν ἀντικανονικῶς — τὴν ἀντιβηρσκευτικὸν ὄρκον, διδόμενον παρὰ τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῆς Συνόδου, δις καὶ τρις — τὴν μετάθεσιν τῶν Ἐπισκόπων ἀπὸ τὴν Ἐπισκοπῆν των εἰς ἄλλην — τὴν κατάργησιν τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, ἐκ τοῦ κλήρου τῆς Ἐπισκοπῆς των — τὸν προσδιορισμὸν τῶν χρεῶν τοῦ Ἐπισκόπου, ἐνῶ ταῦτα ἔχουσιν οἰκθεῖν — τὸ ὑπεύθυνον αὐτῶν, ἐνῶ οἱ κανόνες περὶ τούτου προβλέπουσι. κτλ.

δ.) Διότι ἀφαίρεσαν παρ' αὐτῶν τὴν πειθαρχίαν ἐπὶ τῶν κληρικῶν, πρὸς καταστολὴν πάσης αὐτῶν παραβάσεως, καταχρή-

σεως ἢ παρανομίας, καὶ δὲν δύνανται νὰ δώσωσι ποινὴν πλεόντων 7 ἡμερῶν ἀνεκκλήτως, ἐὰν δὲ ἐπιβάλλωσι περισσοτέραν μένει ἀνεκτέλεστος, μέχρι σοῦ ἀποφανθῆ ἢ Σύνοδος, αὕτη δὲ 15 ἡμέρας μέχρι δύο μηνῶν, καὶ τοῦτο, κατ' ἐγκρισιν τοῦ Ἰπουργεῖου κτλ. ὡς τὰ διάφορα ἄρθρα ἀναφέρουσι.

ε.) Διότι ἀφαίρεσαν τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἐπιτιμίου ἢ ἀφορισμῶν, καὶ μόνον κατὰ κληρικῶν ἐσυγχώρησαν, τοῦ δὲ λαϊκοῦ δὲν δύνανται ἄνευ ἐγκρίσεως.

ς.) Διότι κωλύουσιν τὴν Ἱεράν Σύνοδον, τοῦ νὰ συνεδριάξῃ ἄνευ τῆς παρευρέσεως τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, καὶ ἐὰν τοῦτο γίνῃ, νὰ θεωρῆται ἄκυρος πᾶσα αὐτῆς πράξις ἢ ἀπόφασις, καὶ συνεχώρησαν τὴν συνέργειαν αὐτῆς μετ' πρόσωπα ὅπως ἀλλότρια τῆς Ἐκκλησιαστικῆς αὐτῆς δικαιοδοσίας, μὴ ὄντα Ἀρχιερεῖς ἢ Ἱερεῖς, ὥστε οὗτοι δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ κατάσκοποι, τῆς ἀρχῆς μὴ μετερχόμενοι χρεὴ Ἐκκλησιαστικὰ, οὐδὲ πολιτικὰ.

Ζ.) Ὅτι εἰσάγουσιν τὴν ὑπογραφήν τοῦ γραμματέως εἰς τὰς πράξεις τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, καὶ οὕτω παραφθέρωσι τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν καὶ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ εἰς τὰς αὐτοκεφάλους Ἀνατολικὰς Ἐκκλησίας, τὴν ἐνεργείαν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ τὴν περὶ αὐτῶν εὐθύνην ἀναθέτουσιν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες, καὶ τὸ σύνταγμα, καὶ ὁ Ἱερός Τόμος εἰς τοὺς Μητροπολίτας καὶ Ἀρχιερεῖς ἐπομένως πᾶς μὴ Μητροπολίτης ἢ Ἀρχιερεὺς δὲν δύναται νὰ ὑπογράψῃ ἢ νὰ προσυπογράψῃ συνοδικὰ ἔγγραφα.

Η'. Ὅτι ἀφαιροῦσι τὸ κανονικὸν διαζύγιον ἐκ μέρους τῶν ἐπισκόπων, καὶ καταντῶσι τὸν γάμον πολιτικὸν συνάλλαγμα, ἐνῶ ἡ Μ. Ἐκκλησία ἔθεσεν εἰς τὸν ἱερόν τόμον, ἕνα ἀπὸ τοὺς ὄρους, τὸ κανονικὸν διαζύγιον, διαλυόμενον παρὰ τῶν Ἐπισκόπων.

Θ'. Ὅτι ἀφαιροῦσι τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐπισκόπων ἢν ἔχουσι παρὰ τῶν κανόνων εἰς τὰ Μοναστήρια καὶ Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, καὶ μόνον ἐπιβίως τοῦ νὰ διαβιβάζωσιν τὰ ἔγγραφα τῶν Μοναστηριακῶν Συμβουλιῶν εἰς τὴν Νομαρχίαν καὶ Σύνοδον τοὺς ἀφῆκαν ἄνευ γνώμης ἢ δοκιμασίας.

Γ. Ὅτι τὰς ὑποθέσεις περὶ διαζυγίων, καὶ περὶ Μοναστηρίων κτλ. ταύτας εἶχεν ἀνέκαθεν ἡ Ἐκκλησία, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς. Ὁ Μάουρερ καὶ ἡ ἄλλη τότε συντροφία ἀφῆρεσε ἀπ' αὐτῆς καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τὴν πολιτείαν. Καὶ αὐτοὶ μὲν ὡς ἑτεροδόξοι ὄντες, ἔπραξαν σύμφωνα μὲ τὰς αἰρετικὰς αὐτῶν δοξασίας, θεωρήσαντες καὶ τὴν ὀρθόδοξον ἔκκλησίαν, ὡς τὴν παρ αὐτοῖς ἔκκλησίαν, παρ' ἧ ὁ γάμος θεωρεῖται ὡς πολιτικὸν συνάλλαγμα. — Ὅτι δὲ τὰ περὶ διαζυγίων εἶχεν ἀνέκαθεν ἡ ἔκκλησία ἀποδεικνύεται διότι καὶ τὴν σήμερον πανταχοῦ εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ῥωσίαν τὰ αὐτὰ δὲν δίδονται ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Ἀρχιερέων. Περὶ δὲ τῶν Μοναστηρίων, ὅτι καὶ αὐτὰ πανταχοῦ ὑπάγονται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὴ ἐπεμβαίνουσιν ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν αὐτῶν τῆς πολιτικῆς Ἐξουσίας.

ΙΑ'. Καὶ τέλος οἱ νόμοι οὗτοι ἐναντίον τῶν ἀνέκαθεν ὀρισμένων καὶ παραδεδεγμένων τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ καθιστῶσι τὸν Ἐπίσκοπον ἀπλοῦν πραγματικῶς πολιτικὸν ὑπάλληλον, διὰ τῶν ὑπὸ ἄλλα προσχήματα τιθεμένων ἀρχῶν, δηλ. τοῦ διορισμοῦ, τοῦ μεταθετοῦ, τῆς ἀνικανότητος καὶ τῆς μισθοδοσίας, καὶ ὡς τοιαύτη μορφοῦται καὶ ἡ ἱερά Σύνοδος.

Διὰ τοιαύτης καταστάσεως πραγμάτων, διοικεῖται ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μακρὰν τῆς κανονικῆς διοικήσεως.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Ἐγγράφα τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἑπτανήσου, ἀγορῶντα τὴν γνώμην αὐτῶν περὶ χειραφετήσεως τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας, καὶ ἀντικανονικῆ ἐνέργεια τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐπιτυχίαν ταύτης.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Φεβρουαρίου 1865.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

Π ρ ὶ ς

ΤΟΝ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ (1)

Σ ε β α σ μ ι ὡ τ α τ ε .

Γινώσκει ἡ Ὑμετέρη Σεβασμιότης, ὅτι τῇ πολιτικῇ καὶ διοικητικῇ ἐνώσει δύο κεχωρισμένων, πρότερον ὁμοδόξων καὶ ὁμοφύλων Κρατῶν, συμπαραμομαρτυρεῖ ἀείποτε καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ διότι εἰς τὸν ὁρατὸν τοῦτον κόσμον ἡ ἐν πάσῃ ἀρμονίᾳ συγκρατεῖ ἀδιάσπαστον τὴν ἐνότητα διὰ τῆς εἰς ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα συναρμολογίας τῶν πρώην ἕνεκα τῶν καιρικῶν περιστάσεων, διεστῶτων.

Μετὰ τὴν ἐπ' αἰσίσις οἰωνοῖς πολιτικῶς τε καὶ διοικητικῶς γενομένην ἑνωσιν τοῦ πρώην Ἰονίου Κράτους μετὰ

(1) Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐπέμφθη ἰδίως, παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς τῆς Ἑπτανήσου, ὅπως δηλώσασιν τὴν γνώμην αὐτῶν περὶ τῆς χειραφετήσεως, παρὰ τῆς ἐπισημοῦς Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

της εύκλεους βασιλευομένης Ἑλλάδος, ἄμεσος εἶπετο νὰ ἐπέλθῃ καὶ ἡ διοικητικὴ Ἐκκλησιαστικὴ ἔνωσις· ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τὴν ταύτης πραγματοποίησιν, ἔπρεπε νὰ προηγηθῆ ἡ ἐθνικὴ ἔκφρασις, αὕτη δὲ ἐξεδηλώθη πανδημῶς διὰ τῶν πληρεξουσίων τοῦ ἔθνους, ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένων εἰς τὴν Β'. ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴν τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσιν, διὰ τοῦτο ὡς διαπεπιστευμένοι ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καθήκον ἔχω σπουδαιότατον νὰ προβῶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἔθνους θεσμοθετηθέντων, ἵνα, ὄν τρόπον τὸ πρῶτον Ἰόνιον Κράτος, χειρᾶφeton γενόμενον ἀπὸ τῆς προστασίας τῆς Μεγάλης Βρετανείας, ἠνώθη εἰς ἓν σῶμα πολιτικὸν μετὰ τοῦ βασιλευομένου Ἑλληνικοῦ, οὕτω καὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνου, χειραφετούμενον ἀπὸ τῆς πνευματικῆς δικαιοδοσίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς Ἐκκλησίας ἀποτελεῶσι τοῦ λοιποῦ μέρος συνολοκληρωτικὸν τῶν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἣτις, κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Ἡμετέρου Συντάγματος « ὑπάρχει ἀναποσπάστως ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς μνησθείσης ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς καὶ πάσης ἄλλῃς ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως ὡς ἐκεῖναι τοὺς τε Ἱεροῦς, Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς κανόνας, καὶ τὰς Ἱερὰς παραδόσεις, καὶ, ὡς αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἐν ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλῃς Ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα. »

Ἀλλὰ πρὶν ἢ διενεργήσω τὰ πρὸς ἐντελῆ περαιῶσιν τοῦ σπουδαιοτάτου ἔργου πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς τελείας ἐνώσεως, θεωρήσας, ὅτι ἡ τῆς πρώην Ἰονίου Ἐκκλησίας χειραφέτησις, ἀπαιτεῖται νὰ γένη ἐγκάκονος — μετὰ συνοδικὴν δηλονότι διάγνωσιν τῆς ἀκρι τοῦδε Ἐκκλησιαστικῶς προεσώσης αὐτῇ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, λέγω, Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, προθυμοῦμαι νὰ ἐπιστείλω τὸ παρὸν πρὸς τὴν Ἡμετέραν Σεβασμιότητα, καὶ πρὸς τοὺς ἐν ταῖς λοιπαῖς νήσοις συνδέεσθους αὐτῇ Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας, πληροφορῶν ἐνταυτῷ ἀσμένως,

ὅτι καθ' ἃς ἡ βασιλικὴ Κυβέρνησις ἔχει εἰδήσεις, οὐδαμῶς διστάζει περὶ τῆς τυπικῆς χειραφετήσεως τῶν αὐτῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τῆς καὶ τῆ πολιτεία καὶ τῆ Ἐκκλησία τῆς Ὁρθόδοξου Ἑλλάδος πᾶνυ ποθητῆς· ὅθεν χαίρων ὅτι διὰ τῆς παρούσης ἀνακοινώσεως, γίνομαι παρ' ὑμῖν ὄργανον εἰς ἐκτέλεσιν πράξεως δικσῆμου, καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος διαφερούσης, προσκαλῶ μετὰ σεβας τὴν Ἡμετέραν Πικνιερότητα νὰ μοὶ δηλώσῃ ἐπισήμως καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον τὴν πρὸς τοῦτο συνένκισίν της, ὅπως θαρουντως περαιῶτω τὰ ἐπιχειρισθέντα, ἀφοῦ συνεννοηθῶ μετὰ τῆς ἐνταυτῷ ἐδρευούσης ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τοῦ βασιλείου, τῆς Ἱερᾶς δηλονότι Συνόδου, ἧς δυνάμει μέλει τυγχάνουσιν κατὰ τὸ Σύνταγμα, πάντες οἱ τῶν ἑκασταχοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους Ἀγιωτάτων Ἐπισκοπῶν προϊστάμενοι Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ.

Ν. Μά ρ μ π α ν ο ς.

Σημ. Κατόπιν παρατηρήσεων τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας πρὸς τὸν Κυρ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν Κυρ. Α. Κουμουνδούρον, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κακῶς ἔπραξε διευθύναν εἰς ἀνὰ ἕκαστον ἰδίως τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἑπτανήσου τὴν ἄνω ἐπιστολήν, ἐνῶ ἔπρεπε εἰς τὸν Μητροπολίτην Κεφαλ. ὡς ἔξαρχον νὰ διευθύνῃ τὴν ἐν λόγῳ αἴτησιν, οὗτος δὲ ὡς ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ νὰ προσκαλέσῃ τοὺς λοιποὺς Ἀρχιερεῖς νὰ συμπράξωσι καὶ συμβουλευθῶσι περὶ τοῦ ἀντικειμένου, καὶ ἐκφέρωσι τὴν σχετικὴν ἀπάντησιν. Ὁ Ὑπουργὸς συνήνεσε εἰς τὸ δίκαιον τῶν παρατηρήσεων τοῦ Μητροπολίτου, καὶ ἔγινε ἡ κατωτέρω ἐπιστολὴ, ἣν καὶ ὁ ἴδιος διεύθυνε εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς τῆς Ἑπτανήσου διὰ τὸ ταχέως.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚὴ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΞΟΥΡΙΟΥ

Τὴν 14 Φεβρουαρίου 1865.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΤΙΜΟΣ
ΕΞΑΡΧΟΣ,

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας, Ἀρχιεπισκόπους,
καὶ Ἐπισκόπους τῆς Ἑπτανήσου

Σήμερον, παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργοῦ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος Κυρ. Α. Κουμουνδούρου, ἔλαβον ἐπιστολὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργοῦ, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 5 Φεβρουαρίου 1865 ἐκ τῆς ὁποίας ἐξάγεται, ὅτι καὶ ἡμεῖς ἐλάβετε ὁμοίαν αὐτῆς, ἀφορῶσαν τὴν χειραφέτησιν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, παρὰ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀπαιτοῦσα τὴν συναίνεσιν ἡμῶν· καὶ πρὶν ἢ δώσω τὴν αὐτὴν συναίνεσιν, κατὰ τὴν προφορικὴν μετξὺ ἐμοῦ, καὶ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ συνέντευξιν, ἀπήτησα, ὡς ἐξάρχος, ἵνα λάβω τὴν ὑμετέραν γνώμην ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Διὰ τοῦτο παρκαλῶ ὑμᾶς ὅσον τάχιστα, νὰ μὲ πληροφορήσητε ἀ.) ἂν ἐδώσατε τὴν συναίνεσίν σας εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου. β.) ἂν δὲν ἐδώσατε νὰ μᾶς πληροφορήσητε τὴν ἐπὶ τῶν αἰτήσεων τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ σχετικὴν συναίνεσίν σας, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ δώσωμεν τὴν σχετικὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐν προκειμένῳ ζήτημα τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, καὶ διαμείνω.

Ὑμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς
ΣΠΥΡΙΔΩΝ Μητροπολίτης Κεφαλληνίας.

Σημ. Ὁ σκοπὸς καὶ ἡ συνέντευξις ἧτις ἔλαβε χώραν μεταξὺ τοῦ Μητροπολ. Κεφαλληνίας ὡς Ἐξαρ. τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας, καὶ τοῦ Κυρ. Ὑπουργοῦ πρὸς τὴν τακτικὴν ἐκπεραίωσιν τοῦ ἀντικειμένου ἐματαιώθησαν, ἀ.) διότι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δὲν ἐλήφθη ἐγκαίρως παρὰ τῶν Ἀρχιερέων, οἱ πλείστοι τῶν ὁποίων, ἔδωσαν τὴν ἑαυτῶν γνώμην ἰδιαιτέρως εἰς τὸν Κύριον Ὑπουργόν, καὶ β.)

διότι ὡς φαίνεται οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς ἔλαβον πρότερον τὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἐπιστολὴν, καὶ τελευταῖος ὁ Μητροπολ. Κεφαλληνίας.

Ἐνταῦθα καταχωροῦμεν, ὅσας ἐπιστολάς ἠδυνήθημεν νὰ λάβωμεν, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ἡ γνώμη καὶ συναίνεσις τῶν Ἑπτανήσιων Ἀρχιερέων, ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς χειραφετήσεως, κατὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κυρ. Ὑπουργοῦ, διότι ἡ Ἑπτανήσιος Ἐκκλησία δὲν εἶχεν ἀνάγκην χειραφετήσεως, μὴ οὔσης ὑπεξουσίας, ἀλλὰ ἀνεξαρτήτου.

Ἐν Κερκύρα τῇ 18 Φεβρουαρίου 1865.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Πρὸς τὸν Ἐπιτιμον Ὑπουργόν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Κομισάμενος τὴν ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου ὑμετέραν ἐπιστολὴν ἀξιοῦμαι ἀπαντῆσαι ὅτι ἐκ βαλβίδων ὅτε εἰσέτι σφοδρῶς ἐνήργουν (πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλον, τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα ἔρωτος φλεγμαίνοντος τὴν καρδίαν μου καὶ ἐπισπέρχοντος τηλικούτου ἐπιτελεῖ με καθήκον;) καὶ συνετέλουν τὸ ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἡμερτῆς ἐνώσεως, ἔκτοτε φημί, βουλομένῳ μοι ἦν τὴν ἔνωσιν γενέσθαι μὴ μόνον πολιτικῶς, ἀλλὰ καὶ Ἐκκλησιαστικῶς· λίαν γὰρ ἂν εἴη ἀσύμφυλον, ὡς ἐμοὶ ἐδόκει, τοὺς Ἰονίους πολιτικῶς μὲν καὶ διοικητικῶς ἐνωθῆναι τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος, Ἐκκλησιαστικῶς δὲ ὑπέκειν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐτέρου Κράτους. Ἄνθ' οὗτο γε δὴ ἀσμένως καὶ γεγηθῶς ἐξαγγέλλω ὅτι συναινῶ καὶ συνευδοκῶ γενέσθαι τῆς ἐμῆς Πατρίδος τὴν Ἐκκλησίαν χειράφετον ἀπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς Ἐκκλησίας καὶ τυγχάνειν τῆς ἀπὸ τοῦδε ἡνωμένης τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς εὐκλεῶς βραβεωμένης Ἑλλάδος.

ΙΑΚΩΒΑΤΙΕΤΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΤΕΛΕΦΟΝΙΟΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΕΟΥΠΟΥ

Ἐπιδαφιευόμενος δὲ ὑμῖν τὰς ἀπὸ καρδίας εὐχάς μου καὶ εὐλογίας διατελῶ.

Τῆς ὑμετέρας Ἐντιμότητος
Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

(ὕπογ.) ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Μητροπολίτης Κερκύρας.

Ἰθάκη τὴν 19 Φεβρουαρίου 1865.

Πρὸς τὸ Σεβαστὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείον.

Ἀσμένως ἐλάβομεν τὸ ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου ἱσταμένου ὑμέτερον ἔγγραφον, δι' οὗ αἰτεῖσθε τὴν συναίνεσίν μας, εἰς τὴν ἀπὸ τῆς Μεγάλης ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας χειραφέτησίν μας, ὅπως κατὰ τὸ 2ον. ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἀποτελέσωμεν τοῦ λοιποῦ μέλη ἀνιπόσπαστα τῆς ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τοῦ Βασιλείου — τῆς Ἱερᾶς δηλονότι Συνόδου. — Εὐχρησθηθέντες συγχρόνως νὰ πληροφορήσητε ἡμᾶς ὅτι ἡ αὐτὴ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, καθ' ἧς ἔχετε εἰδήσεις οὐδαμῶς διστάζει περὶ τῆς τυπικῆς χειραφετήσεως τῶν ἐν τῷ πρώτῳ Ἰονίῳ Κράτει Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν.

Διασκεπτόμενοι ὅθεν Κύριε Ὑπουργέ, ἐπὶ τῶν σοβαρῶν λόγων, οὓς ἀναφέρετε ἐν τῷ διαληφθέντι ἡμῶν ἔγγραφῳ — ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἀληθῶς τῇ πολιτικῇ καὶ διοικητικῇ ἐνώσει, δύο κεχωρισμένων πρότερον, ὁμοδόξων καὶ ὁμοφύλων κρατῶν συμπαρομαρτεῖ ἀείποτε καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ, σκεθθέντες ὅτι σεβασμὸς ὀφείλεται εἰς τὰς καθιερωθείσας θεμελιώδεις ἀρχὰς ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως — καὶ πεπεισμένοι ὅτι, ἡ Σεβαστὴ Βασιλικὴ Κυβέρνησις ἐν τῇ μελλούσῃ ἀφομοιώσει τοῦ κλάδου τούτου, δὲν θέλει παραβλέψει τὰ δικαιώματα καὶ προνόμια, ὅσα αἱ τοπικαὶ ἀνάγκαι καὶ τὰ τιμιολογῆ συμφέροντα τῶν ἀξιολόγων τούτων νήσων καθιέρωσαν πρὸ ἀμνημονεύτων ἐνιαυτῶν, εὐαρέστως παρεχόμεν τὴν αἰτηθείσαν συναίνεσίν μας, ἵνα τοῦ λοιποῦ χειρᾶφεται γενόμενοι ἀπὸ τῆς πνευματικῆς δικαιοδοσίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει

Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀποτελέσωμεν μέλος τῆς ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς τοῦ Βασιλείου, τῆς Ἱερᾶς δηλονότι Συνόδου κατὰ τὰς συνταγματικὰς διατάξεις.

Διατελῶ πρὸς Θεὸν εὐχέτης
(ὕπογ.) ΓΑΒΡΙΗΛ Ἐπίσκοπος Ἰθάκης.

Ἐν Κυθήροις τὴν 23 Φεβρουαρίου 1865.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Εὐχόμενοι Θεόθεν ὑπὲρ τῆς μακροβίου εὐημερίας καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ θρόνου τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος τοῦ Σεβαστοῦ τῶν Ἑλλήνων Ἀνακτος Γεωργίου Α'.

Ἀναγγέλω ὑμῖν τὴν παραλαβὴν τοῦ ὑμέτερου ἐπισήμου τῆς 5 Φεβρουαρίου λήγοντος, Κύριε Ὑπουργέ, ὅπερ μοι ἀπευθύνετε, ὡς ἐνεπιστευμένος ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἡμῶν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, φέρον ἀντικείμενον τὴν χειραφέτησιν τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας, ἀπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ τὴν ἐνώσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Ἑλλάδι ἀπαιτούσα μοι συγχρόνως, τὴν ταχεῖαν ἐπίσημον δῆλωσιν ἐπὶ τούτου.

Ἀπαντῶν προθύμως εἰς ὑμᾶς ὀφείλω ἐκ τῶν προτέρων νὰ καθυποβάλω, ὅτι, ὁ Ἀρχιεπισκοπικὸς τῶν Κυθῆρων θρόνος θεσπίζεται ἀπ' ἀρχῆς δι' αὐτοκρατορικοῦ τῶν Ῥωμαίων θρόνου ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ Χρυσοβούλου ὑπάρχοντος μέχρι σήμερον εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ἀρχιεπισκοπεῖου, τηρεῖται δὲ διὰ τοῦ Ἰονίου Συντάγματος, καὶ ἐτέρων σχετικῶν θεσπισμάτων ἀπαραβιάστως, ἀνεξάρτητος τῆς ἀπλῆς πνευματικῆς περιωρισμένην ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας τιθέμενος. Ἐκ τῆς πνευματικῆς ταύτης δικαιοδοσίας εὐαρεστομένη ἡ Μεγάλη ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησία νὰ

χειραφετήση τὴν Ἴονιον Ἐκκλησίαν, ἢ ἐμὴ ταπεινότης εὐχαρίστως ἤθελεν ἶδει τὴν ἀντικατάστασιν τῆς χειραφετηθείσης ἤδη Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Συνεπῶς τῶν τοιούτων ἢ ἐμὴ ταπεινότης μὴ δυναμένη νὰ παραιτηθῇ δι' ἑαυτὸν, καὶ τὸ μέλλον, τῶν δικαίων καὶ προνομίων ἅτινα ἐχαίροντο οἱ προκάτοχοι ἡμῶν, καὶ χαίρεται ὁ Ἀρχιεπισκοπικὸς τῶν Κυθέρων θρόνος, καθότι ἀναρμόδιον νομίζω ἑμαυτὸν, καὶ οὐδεμίαν βουλόμενος πρὸς τοὺς μεταγενεστέρους ν' ἀναλάβω εὐθύνην, εὐκρινίζων δὲ οὕτω πῶς τὸ ἀντικείμενον, δικηδῆλῶ ὅτι ἀσμένως συναίνῳ, οὕτως βουλόμενοι καὶ οἱ συλλειτουργοί μου Ἑπτανήσιοι Ἀρχιερεῖς, ἵνα λάβῃ χώραν ἢ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας χειραφετήσῃς τῆς Ἴονιου Ἐκκλησίας καὶ ν' ἀντικατασταθῇ ἢ τῆς Ἑλλάδος Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀνευ ἀλλοιώσεως καὶ περιορισμοῦ ἕσται τῶν κεκτημένων ἀρχαίων δικαίων καὶ προνομίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κυθέρων.

Ὁρησκειτικῶς ἐλαυνομένου τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἢ ἐμὴ ταπεινότης ζῆ εὐέλπῃς ὅτι θέλει θεωρηθῇ ἀρκούντως δικαιολογημένη, φρονούσα νὰ μὴ παρχειάσῃ τὰ ὅρια τοῦ δέοντος, καὶ νὰ τηρήσῃ ἀλώδῃτα τὰ καθεστῶτα, ἵνα οὐδεμίαν ἀναλάβῃ εὐθύνην.

Ταῦτα δηλοῦσα ἢ ταπεινότης ἢ ἐμὴ πρὸς ὑμᾶς, Κυρῖε Ὑπουργέ, εὐχομαι ὑπὲρ ὑμῶν θεόθεν πᾶσιν Εὐδαιμονίαν.

Ὁ Κυθέρων Ἀρχιεπίσκοπος ΕΥΓΕΝΙΟΣ.

Ἐπισκοπεῖον Παξῶν τῇ 6 Μαρτίου 1865.

Καθόσον δὲ μέχρι τῆς ὥρας ἠδυνήθην κάλλιον νὰ σκευθῶ ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἀντικειμένου τῆς ἐπιστολῆς Θεορῶ ὅτι οἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἐπιφερομένοι λόγοι τοῦ Κυρ. Ὑπουργοῦ εἰσὶν ὀρθοὶ καὶ δίκαιοι, ὅταν μάλιστα προηγῆται τῆς συναίνεσεως ἡμῶν ἢ παρὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τυπικῇ χειραφετήσῃς τῆς Ἐκκλησίας τοῦ πρώ-

ην Ἴονιου Κράτους. Καθὼ ἢ περὶ τῆς χειραφετήσεως ταύτης πρόθεσις, τῆς μνησθείσης μεγάλης Ἐκκλησίας τῇ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῇ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ συναγγέλεται ἡμῖν.

Διατελῶ δὲ εὐσεβάστως

(ὕπογ.) ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ἐπίσκοπος Παξῶν.

Ἀρχιεπισκοπεῖον Ζακύνθου τῇ 18 Μαρτίου 1865 Ε. ΕΛ.

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Σεβαστὸν Ὑπουργὸν ἐν Ἀθήναις.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ.

Λαβοῦσα ἢ ἐμὴ Ταπεινότης τὴν 18 ὑστέρου λήξαντος Φεβρουαρίου τὸ ἀπὸ 5 ἰδίου καὶ ὑπ' ἀριθμ. Διεκπ. 432 ὑμέτερον Σεβαστὸν Ἐπίσημον δι' οὗ προσκαλεῖται Ἐπισήμως ἵνα ἐκφράσῃ τὴν συναίνεσιν τῆς ὡς πρὸς τὴν χειραφετήσῃς τῆς ὀρθοδόξου Ἑπτανησίου Ἐκκλησίας μετὰ τῆς ὁμόρου Ἀδελφῆς Ἑλλάδος — Ἀφοῦ ἢ ἐμὴ Ταπεινότης μετ' ἐμβριθοῦς μελέτης ἐθεώρησε τὰ ἐν τῷ μνησθέντι ὑμῶν Ἐπισήμῳ περὶ τοῦ προηγουμένου διαλαμβανόμενα, συνεβουλεύθη δὲ ἐπὶ τούτου καὶ τοὺς Θεοπνεύστους τῆς Ἐκκλησίας Κανόνας, λαμβάνει τὴν τιμὴν ἐν ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἐν προκειμένῳ, καὶ πρῶτον μὲν, εὐσεβάστως ὑποβάλλῃ ὅτι καὶ τὸ ἀναφερόμενον δεῦτερον ἄρθρον τοῦ ἡμετέρου Συντάγματος μνημονεύῃ ὀριστικῶς τὴν ἀπαρασάλευτον τήρησιν τῶν Ἀπόστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ τῶν Ἱερῶν παραδόσεων ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ὡσχύτως δὲ καὶ ἢ Βασιλικῇ Κυβέρνησις ἐκ τῶν αὐτῶν Ἱερῶν Ἀρχῶν ἀναχωροῦσα ἀναγγέλει εἰς τὸ μνησθέν τῆς Ἐπίσημον τῇ ἐμῇ Ταπεινότητι ὅτι ἢ τῆς πρώην Ἴονιου Ἐκκλησίας χειραφετήσῃς ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ ἐγκάnonος, ὡς ἐκ τούτων δὲ ἢ ἐμὴ Ταπεινότης σεβασμένη ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν πρόθεσιν τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὀδηγούμενη ταῖς διαφορῶσεσι τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἀδυνατεῖ νὰ φέρῃ

ΙΑΚΩΒΑΛΕΤΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

οἷαν δὴποτε γνώμην ἐπὶ τῆς προκειμένης χειραφετήσεως, καθὼ ἐξαρτωμένης πνευματικῶς παρὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Προεστῶτης Ἀγίας καὶ Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, παρὰ τῆς ὁποίας Συνοδικῶς κατὰ τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας δύναται νὰ λάβῃ ἢ Σεβαστὴ τοῦ Βασιλέως Κυβέρνησις τὴν πρὸς τὴν χειραφετήσιν πλήρη συναίνεσιν καὶ ἐπιδοκίμασίην· ἐπειδὴ περὶ τοιούτων ὑψηλῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀντικειμένων ἤτοι περὶ πρεσβείων Ἐκκλησιαστικῶν αἰείποτε ἡ Ἐκκλησία Συνοδικῶς ἀποφαίνεται (ὄρα Καν. ΚΗ'. τῆς Δ'. οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐν Πηδαλίῳ ἐκδιδόμενῳ τῷ αὐτῷ ἐν Ἀθήναις) διὸ κατὰ τὴν ταπεινὴν γνώμην τῆς ἐμῆς Ταπεινότητος δοκεῖ μοι ὅτι ἤθελεν ἀπάδει τῶν κανονικῶν Διατάξεων ἢ ἐμῆ Ταπεινότητος, ἐν ἐκτὸς Συνόδου ἐξιδε γνώμην, ἐπὶ τοιούτων ὑψηλῶν ἀντικειμένων, ὑπαγομένων ταῖς Συνοδικαῖς τῆς Ἐκκλησίας ἀποφάσεσιν.

Ἐν τούτοις ἐπευχόμενος ὑμᾶς μετὰ Σεβασμοῦ διὰ τελεῶ.

Τῆς ὑμετέρας ὑψηλῆς Ἀρχῆς ὄλος πρόθυμος ἐν Κυρίῳ εὐχέτης.

(ὑπογ.) ΝΙΚΟΛΑΟΣ Μητροπολίτης Ζακύνθου.

Ἀρχιεπισκοπεῖον Λευκάδος τὴν 20 Μαρτίου 1863 Ε. Α.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργόν.

Κύριε,

Συνεπεία τοῦ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου, ὑπ' ἀριθμ. 365 πρὸς ὑμᾶς γράμματός μου, προθυμοποιῶμαι, ἵνα ταῖς ὑμετέραις σκέψεσιν ὑποβάλλω οἷα εὐσυνειδότης φρονῶ ἐπὶ τοῦ διακοινωθέντος ἡμῖν λίαν σοβαροῦ ἀντικειμένου, ἤτοι περὶ τῆς χειραφετήσεως τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας.

Διασκεψάμενος μὲν παρατηρῶ ὅτι ἡ Ἰόνιος Ὀρθόδο-

δοξος Ἀνατολικῆ Ἐκκλησία οὐδέποτε διατελέσασα ὑποτελής, οὐδ' εἰς αὐτὸν τὸν Οἰκουμενικὸν Ὁρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πλήρως ἐτήρησεν ἀνεξαρτησίαν ἐντε τῆ ἐσωτερικῆ καὶ ἐξωτερικῆ αὐτῆς διοικήσει. Θεωρήσασα δὲ τὸν Ὁρόνον ἐκεῖνον πρῶτον τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἐπομένη αὐτῷ εἰς τὰ πρὸς τῶν Συνόδων θεσμοθετηθέντα καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀδιάσπαστον διαφύλαξε τὸν πνευματικὸν σύνδεσμον, καὶ ἀπένευμεν αὐτῷ τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς, λαμβάνουσα παρ' αὐτοῦ τὸ Ἅγιον Μῦρον καὶ τὰς κατ' ἔθος πρὸς χειροτονίαν τῶν Ἐπισκόπων ἐκδόσεις· ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀνεξαρτήτως διεξήγαγε πάντα τὰ τῶν οἰκείων διοικήσεων διακφέροντα.

Τὰ δικαιώματα ταῦτα αἰείποτε ἀπέλυεν ἡ Ἰόνιος Ἐκκλησία, οὐδ' ἐπαύσατο ἰσχύουσαι ἐν αὐτῇ αἱ ἀρχαῖαι τῆς Ἐκκλησίας παραδόσεις καὶ οἱ κυρώσαντες αὐτάς Συνοδικοὶ Κανόνες. Ὅθεν ἐξάγεται προκειμένου λόγου περὶ χειραφετήσεως τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας ὅτι οἱ αὐτεξούσιοι καὶ αὐτοτελεῖς δὲν χειραφετοῦνται, ἀλλ' οἱ ὑπεξούσιοι καὶ ὑποτελεῖς.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ οἱ περὶ αὐτὸν Συνοδικοὶ, ὡς μὴ ἔχοντες δικαίωμα ἐπεμβῆναι εἰς τε τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑπτανήσου, δύνανται εὐκόλως νὰ παραιτηθῶσι τῆς Ἐπαρχίας ταύτης, καὶ τὸ σπουδαῖον τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ζήτημα, ὡς ἐξ ἡμῶν αὐτῶν ἐξαρτώμενον, δυνάμεθα νὰ λύσωμεν ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰλικρινείᾳ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ κατὰ τὰς εὐχὰς τοῦ Ἔθνους. Ἐκ ταύτης δὲ τῆς λύσεως ἀπελευθεύεται τῷ ὄντι ἡ ἀρμονία ἐκείνη ἢ συγκροτούσα ἀδιάσπαστον τὴν ἐνότητα.

Οἱ πληρεξούσιοι τοῦ Ἔθνους ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένοι, διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος, ἐθεσμοθέτησαν τὸ αὐτοτελεσάμενον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· πλὴν, καὶ ἀπέναντι τοῦ θεσμοθετηματός τούτου, Ὑμεῖς Κύριε Ὑπουργε, κρίνετε ἀναγκαίαν Συνοδικὴν διέγνωσιν, ὅπως ἢ καθ'

ὑμᾶς χειραφέτησις γίνῃ ἐγκάονος, καὶ πρὸ τῆς
 Συνδικῆς ταύτης διαγνώσεως ἀπαιτεῖτε τὴν συναί-
 νεσιν τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων. Ἄν λοιπὸν
 διὰ τὸ ἐγκάονον ἀπαιτεῖτε τῶν Ἐπισκόπων ἢ συναίνε-
 σις, αὕτη ἔνῃ κανονικῇ, δεόν ἵνα ἦ τὸ ἀπαύγασμα Συ-
 νοδικῆς διαγνώσεως. Ἀφοῦ δὲ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρ-
 χης, οὐδόλως δυστάζει περὶ τῆς χειραφετή-
 σεως, δύναται ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις νὰ προσκαλέσῃ
 ἐν Συνόδῳ ἀπαντας τοὺς Ἰονίους Ἐπισκόπους, ἵνα περὶ
 τούτου ἀποφανθῶσι, καὶ τότε μόνον ἢ τῶν Ἐπισκόπων
 ἀπόφασις θέλει χρησιμεύσει ὡς βῆσις στερεὰ διὰ τὰ πε-
 ραιτέρω τοῦ Ὑπουργείου διαβήματα.

Ἄν δὲ ἐν τῷ πρώτῳ Βασιλείῳ κατὰ τὸ 1833 Σύνοδος
 Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων ἐκήρυξε τὴν ἀνεξαρτη-
 σίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑποτελοῦς οὐσίας,
 πολλῶ μᾶλλον δεόν ἐστίν, ἵνα γίνῃ καὶ ἐν τῇ περιπτώ-
 σῃ ταύτῃ, ἐν ἣ πρόκειται περὶ Ἐκκλησίας πράγματι
 ἀνεξαρτήτου καὶ αὐτοκεφάλου.

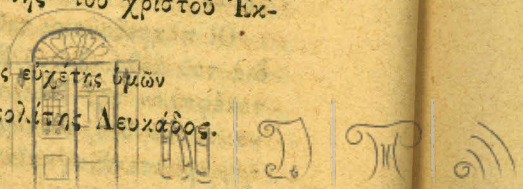
Σύνοδον λοιπὸν τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἐπτανήσου, καὶ
 Προέδρου αὐτῆς τοῦ νῦν διατελοῦντος Ἐξάρχου λέγω,
 τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας, κρίνομεν ἀναγκαίαν
 πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ προκειμένου ζητήματος. Καὶ ὡς
 πρὸς τοῦτο ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις παρακαλεῖται νὰ
 ἐκδώσῃ Βασιλικὸν διάταγμα, ὅπως ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνελ-
 θόντες ἀποφανθῶσι.

Ταῦτα Κ. Ὑπουργέ, κρίνω κατ' ἰερόν μου καθήκον
 νὰ υποβάλλω εἰς τὰς ὑμετέρας σκέψεις πρὸς ἀπολλαγὴν
 πάσης μου εὐθύνης.

Ἡ δὲ θεία τοῦ Παναγίου Πνεύματος χάρις διαφωτί-
 σῃ καὶ ὁδηγήσῃ ὑμᾶς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τοῦ χριστοῦ Ἐκ-
 κλησίας.

Ὁ πρὸς Θεὸν διάπυρος εὐχέτης ὑμῶν

(ὕπογ.) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Μητροπολίτης Λευκάδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Μητροπολίτης Κεφαλληνίας καὶ Ἰππυρίου

Ἐξάρχος τῆς Ἰονίου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας

Πρὸς

Τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας

Ἐκπαίδευσως Ὑπουργόν.

Κύριε Ὑπουργέ!

Λαβοῦσα ἡ Ἡμῶν μετριότης τὸ ὑπ' ἀριθμ. 823, 835
 καὶ ὑπὸ χρονίαν 5 Φεβρουαρίου Ε. Ε. Ὑμέτερον Ἐπίση-
 μον ἔκρινε καθήκον Αὐτῆς, πρὶν ἢ ἐκδηλώσῃ τὴν ἐφ' ᾧ
 προσκαλεῖται ταπεινὴν Αὐτῆς γνώμην, ἵνα ἀπειθῆνῃ ἐ-
 γχύκλιον εἰς τοὺς κατὰ τὰς Ἰονίους Νήσους Σεβασμιω-
 τήτους Μητροπολίτας, Ἀρχιεπισκόπους καὶ Ἐπισκόπους.
 Ἡ βραδύτης τῶν ἀπαντήσεων ἠνάγκασε τὴν Ἡμῶν με-
 τριότητα ἵνα καὶ ἀκουσά ἀναβάλλῃ τὴν ὀφειλομένην ἀ-
 πάντησιν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄχιοι τῆς ὥρας ταύτης ἀξιώσαν-
 τες Ἡμᾶς ἀπαντήσεως, μᾶς ἀγγέλλουσιν ὅτι ὅτε τὴν
 Ἡμετέραν ἐλάμβανον ἐγχύκλιον, εἶχον ἤδη ἀπ' εὐθείας
 γράφει εἰς τὸ Σεβαστὸν Ὑπουργεῖον, τούτου ἕνεκα ἀνευ
 περιτέρῳ ἀνβολῶν, σπεύδομεν ἵνα εἰς τὰς Ὑμετέρας
 σκέψεις υποβάλλωμεν, οἷα εὐσυνειδότης φρονοῦμεν, ἐπὶ
 τοῦ διακοινωθέντος Ἡμῖν λίαν σοβαροῦ ἀντικειμένου.

Ἡ Ἰόνιος Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, οὔτε ἐπὶ
 Ἐνετοκρατίας, οὔτε ἐπὶ Γαλλοκρατίας, οὔτε ὅτε ἐκηρύ-
 χθησεν αἱ νῆσοι Κράτος ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον ὑπὸ
 τὴν ἐπὶ φιλῶ ὀνόματι ἡμικυριαρχίαν τῆς Ὀθωμανικῆς Πύ-
 λης, οὔτε ἐπὶ Ἀγγλικῆς προστασίας, ὑπῆρξε ποτὲ ὑποτε-
 λῆς — ὑπὸ τὴν αὐτηθαῶς κανονικὴν τῆς λέξεως σημα-
 σίν, — εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον. Λαμβάνουσα πρὸς
 ἰσοκράτειαν καὶ τὰς πρὸς χειροτονίαν τῶν
 Ἐπισκόπων ἐκκλησιαστικῶν ἐκδόσεις, πλήρη ἐτήρησεν ἀνεξαρ-
 τησίαν ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς διοίκησιν. Παρα-
 λείποντες παναρχαίους νόμους καὶ ἔθιμα προσμικτροῦν-

τα τὸ ἀνεξάρτητον τοῦτο, περιοριζόμεθα μόνον ἵνα ἀνεξέρωμεν τὸν 31 νόμον τοῦ Β'. Κοινοβουλίου τὸν κατὰ τὰ 1825 ἐκδοθέντα, καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀναγνωρισθέντα καὶ ἐγκριθέντα.

Διέφερε τὰ μέγιστα τὸν Ἴόνιον νομοθέτην ἢ ἐνότην τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὴν ἐνότητα ταύτην διέσωσε, διατηρήσας τὸν πνευματικὸν μόνον σύνδεσμον τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τὸν ὁποῖον ἐθεώρησεν, ὡς πράγματι εἶναι, πρῶτον τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ θρόνων, ὁρατὸν κέντρον σύμπαντος τοῦ Ὀρθοδόξου Ἀνατολικοῦ πληρώματος, καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον, ἐπόμενος εἰς τὰ παρὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων θεσμοθετηθέντα, καὶ εἰς τὰς ἀπαρασχεύτους πατρικὰς παραδόσεις, ἀπένειμεν, ὡς εἰκὸς, τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς, λαμβάνων, ὡς ἐρρέθη, παρ' αὐτοῦ τὸ Μῦρον καὶ τὰς κατ' ἔθος πρὸς χειροτονίαν τῶν Ἐπισκόπων ἐκδόσεις, ἀσκῶν καὶ διεξάγων δὲ ἀνεξαρτήτως ἐκεῖνα πάντα τὰ τὴν οἰκείαν αὐτοῦ διοίκησιν διαφέροντα.

Δὲν πρόκειται περὶ χειραφετήσεως τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας, καθότι μόνον οἱ ὑπεξούσιοι καὶ ὑποτελεῖς χειραφετοῦνται, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ αὐτεξούσιοι καὶ αὐτοτελεῖς.

Ἐν τῷ πρώτῳ Ἰονίῳ Κράτει ἢ Ἐκκλησιαστικῇ Ἱεραρχίᾳ ἀπηρτίζετο ὑπὸ Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων, καὶ Ἐπισκόπων, καὶ ὑφ' ἑνὸς Ἐξάρχου ἐκ περιτροπῆς, κατὰ πενταετίαν, καὶ αὐτοδικαίως ἀναλαμβάνοντος τὴν ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν ἐποπτεῖαν (ὁρ. ἄρθρα 4, 5, 12, καὶ 14 τοῦ 31 Νόμου τοῦ Β'. Κοινοβουλίου) ἀπασῶν τῶν ἐν τῷ Κράτει Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ νόμου τούτου ἡ Κυβέρνησις συκοινωνεῖ ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ Ἐξάρχου ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου ἀφορῶντος γενικὰ Ἐκκλησιαστικὰ μέτρα. Ὁ νόμος οὗτος ὑπάρχει εἰσέτι ἐν πλῆρει ἰσχύϊ παρ' ἡμῖν, καὶ ἡ Ἡμῶν μετριότης, τῇ βάσει τοῦ νόμου τούτου, περιβέβληται τὸν τίτλον τοῦ Ἐξάρχου καὶ ἐξασχεῖ ἅπαντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα, τὰ ἐν τῷ νόμῳ ἀκριβῶς ὀριζόμενα.

Καὶ ἐνταῦθα ἐπιτρέψατε, Κ. Ὑπουργέ, ἵνα μεθ' ὄλου τοῦ σεβασμοῦ παρατηρήσωμεν πρὸς Ὑμᾶς, ὅτι ἐν τῇ περισπουδαστῇ ταύτῃ περιπτώσει, προκειμένου λόγου περὶ ριζικῆς μεταβολῆς τῶν παρ' ἡμῖν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, παρεγνωρίσθη ἡ Ἀρχὴ αὕτη, ἐκ τῆς παραγνωρίσεως δὲ ταύτης δύνανται τυχὸν νὰ προκύψωσιν ἄτοπα ἢ ἡ Ἡμῶν μετριότης εἰλικρινῶς ἀπεύχεται.

Οἱ ἐν τῷ πρώτῳ Ἰονίῳ Κράτει Ἐπίσκοποι κεχωρισμένοι καὶ ἀτομικῶς λαμβανόμενοι, οὐδὲν ἔχουσι δικαίωμα ἵνα ἐκφέρωσι γνώμην πρὸς χωρισμὸν τῆς Ἐκκλησίας α.) διότι οἱ εἰσέτι παρ' ἡμῖν ἰσχύοντες Ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι καὶ αἱ Συνοδικαὶ διατάξεις δὲν χορηγοῦσιν αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦτο β.) διότι οὐδὲν δύνανται ἢ δικαιοῦνται νὰ πράξωσιν ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ Κλήρου ἐξ οὗ ἔλαβον ἀπλῶς τὴν τοῦ ποιμαίνειν ἐντολήν. καὶ γ.) διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὰς γενομένας ἐσχάτως συνθήκας παρὰ τῶν εὐεργετιδῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων ἀφορῶσας τὴν ἔνωσιν τοῦ Ἰονίου Κράτους μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1864 διακρατούσας ἰσχύοντας τοὺς ἐνταῦθα ἐκκλησιαστικοὺς νόμους.

Οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἑπτανήσου οὐδὲ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἐξελέχθησαν, οὐδὲ ὑπὸ τῆς πρώτης Ἰονίου Γερουσίας, ἀλλὰ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κλήρου, κατὰ τὰς ἀρχαίας τῆς Ἐκκλησίας παραδόσεις, καὶ τῇ βάσει τοῦ 40 Νόμου τοῦ Δ'. Ἰονίου Κοινοβουλίου. Βλέπετε, ἔθεν, Κ. Ὑπουργέ, κατὰ πόσον διάφορος εἶναι ἡ θέσις τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ Ἐπισκόπων, ἀφ' οὗ ἡ θέσις τῶν Ἐπισκόπων τοῦ πρώτου Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὰ ἔτη 1821, 1833, 1850. Ἐνταῦθα ὁ Κλῆρος χεῖρει δικαιώματα τὰ ὅποια οἱ Ἐπίσκοποι δὲν δύνανται νὰ παρχειάσωσι. Καὶ μὴ νομίσητε, Κ. Ὑπουργέ, ὅτι ὁ Ἰόνιος Κλῆρος προσεκτήσατο τὰ δικαιώματα ταῦτα πρώτην φορὰν ἐπὶ Ἀγγλικῆς Προστασίας τούτων τῶν δικαιωμάτων ἀπέλαυεν ἐπὶ ὀφειλομένην ἐπαύσει, ὅπερ δηλοῖ ὅτι ἐν ταῖς Ἰονίοις Μητροπόλεσιν οὐδέποτε ἐπαύσαν ἰσχύουσαι αἱ ἀρχαὶ τῆς Ἐκκλησίας παραδόσεις καὶ οἱ κυρώσαντες αὐτὰς Συνοδικοὶ

κανόνες· και ὅτι τὰς παραδόσεις και τοὺς κανόνας τούτους ἐσεβάσθησαν αἰεποτε οἱ ξένοι οἱ κατὰ καιροὺς καθέξαντες τὰς Ἰονίους Νήσους.

Αἱ ἀτομικαὶ ὄθεν γινώμαι τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων ἐπὶ ἐνὸς τοσοῦτω περισπουδάστου ζητήματος, οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐκκλησιαστικὴν και κανονικὴν βαρύτητα, προσβάλλουσαι δὲ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὰ ἀπαράγραπτα τοῦ πρεσβυτερίου δικαιώματα, δύνχεται νὰ γεννήσωσιν ἐριδας και ἐκκλησιαστικὰ σκάνδαλα οὐχὶ σμικρὰς σοβαρότητος.

Ἦμεῖς, Κύριε Ὑπουργέ, χαίρων ἀναγγέλλετε τῇ Ἡμῶν μετριότητι, ὅτι καθ' ἃς ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις ἔχει πληροφορίας ἢ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ οὐδαμῶς διατάζει περὶ τυπικῆς χειραφετήσεως τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας, και ἡ Ἡμῶν μετριότης οὐδόλως περὶ τούτου ἀμφιβάλλει. Τυπικῇ ὄντως ἐμέλλε νὰ ῆναι ἡ συνένεσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, προκειμένου περὶ διοικήσεως πράγματι και δικαίῳ αὐτοτελοῦς, πνευματικῶς δὲ ἐνωμένης μετὰ τοῦ θρόνου ἐκείνου. Ἡ συνένεσις αὕτη ἐκ τῶν προτέρων διδομένη ἀπαλλάττει μὲν τὰς ἐπιτοκὰς τῆς Ἐπιτοκῆτου και αὐτὸ τὸ Πρεσβυτερεῖον τῶν ὑπὸ τῶν κανόνων ἐπιβαλλομένων ἐπιτιμίων και ἀφορισμῶν εἰς τοὺς ὅπωςδῆποτε τὸ τῆς Ἐκκλησίας σχίσμα ἀποπειρωμένους, ἀλλ' εἶναι ἀνεπαρκὴς πρὸς λύσιν τοῦ μεγάλου τούτου ζητήματος. Ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης και ἡ περὶ αὐτὸν Ἱερά Σύνοδος δύναντι εὐκόλως νὰ περαιωθῶσιν μὴς Ἐπαρχίας ἐξ ἧς οὐδὲν οὐδέποτε ἀπέλαβον, ἐπὶ τῆς ὁποίας οὐδεμίαν ἐξήσχησαν δικαιοδοσίαν, και ἡ ὁποία οὐδέποτε ὑπῆρξεν ὑποτελής, εἴτε συνεισφέρουσα κανονικά εἴτε λαμβάνουσα ἐκείθεν Ἐπισκόπους ἢ δικταγὰς. Ὁ Οἰκουμενικὸς πλὴν θρόνος, δι' αὐτοὺς τούτους τοὺς λόγους, οὐδὲν ἔχει δικαίωμα ἵνα ἐπέμβῃ εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν Ἐσωτερικὴν και ἐξωτερικὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπιτοκῆτου, και εἴτε μόνος εἴτε ἐν Συνόδῳ ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῶν. Καὶ κατὰ τοῦτο λογίζομεθα εὐτυχέως, και μετ' ἡμῶν ὀφείλει νὰ λογίζεται εὐτυχῆς και ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις, καθ' ὅτι κυρίως τὸ σπουδαῖον τῆς Ἐνώσεως τῶν

Ἐκκλησιῶν ζήτημα, ἐξ ἡμῶν αὐτῶν ἐξαρτώμενον, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ λυθῇ ἐν ἀγάπῃ και εὐκρινείᾳ ἐπ' ἀγαθῶ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, και κατὰ τὰς εὐχὰς τοῦ Ἐθνους. Ἐκ τῆς λύσεως δὲ ταύτης θέλει ἐπέλθῃ, ὡς ἀληθῶς, ἡ ἀρμονία ἐκείνη ἢ συκρατοῦσα ἀδιάσπαστον τὴν ἐνότητα.

Οἱ πληρεξούσιοι τοῦ Ἐθνους ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένοι, διὰ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ Συντάγματος ἐθεσμοθέτησαν τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· πλὴν και ἀπέναντι τοῦ θεσμοθέτηματος τούτου, Ἦμεῖς, Κ. Ὑπουργέ, κρίνετε ἀναγκαίην Συνοδικὴν διάγνωσιν ὅπως ἢ καθ' Ἦμεῖς χειραφετήσεως γίνῃ ἐγκρίτως και πρὸ τῆς Συνοδικῆς ταύτης διαγνώσεως ἀπαιτεῖται τὴν συναίνεσιν τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων. Ἄν ἄρχῃ διὰ τὸ ἐγκρίτως ἀπαιτεῖται ἢ τῶν Ἐπισκόπων συναίνεσις, ἢ συναίνεσις αὕτη ἵνα ἢ κανονικὴ δέον ἵνα ἢ τὸ ἀπαύγασμα Συνοδικῆς διαγνώσεως. Ἀφοῦ δὲ ὁ Οἰκουμενικὸς Θρόνος οὐδόλως διατάζει περὶ τῆς τυπικῆς χειραφετήσεως, δύναται ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις νὰ προσκαλέσῃ τὴν ψῆφον τοῦ Ἰονίου Κλήρου, και κατόπιν τῆς ψῆφου ταύτης, νὰ προσκαλέσῃ τοὺς Ἰονίους Ἐπισκόπους ὅπως ἐν Συνόδῳ ἀποφασίσωσι. Τότε, ἀλλὰ τότε μόνου, ἢ ἀπόφασις τῶν Ἐπισκόπων δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις στερεὰ διὰ τὰ περαιτέρω τοῦ σεβαστοῦ Ὑπουργείου διαβήματα. Ἄν δὲ ἐν τῷ πρώτῳ Βασιλείῳ κατὰ τὸ 1833 Σύνοδος Μητροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων και Ἐπισκόπων, ἐκήρυξε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, και κατόπιν τοῦ Συνοδικοῦ τούτου κηρύγματος, ἐξεδόθη τὸ Βασιλικὸν διάταγμα τῆς 23 Ἰουλίου 1833, κατὰ ἀσυγκρίτως μεῖζονα λόγον, αὐτὸ τοῦτο δέον ἵνα γίνῃ και ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐν ἣ προκρίεται περὶ Ἐκκλησίας αὐτοκεφάλου. Οἱ τότε Ἐπίσκοποι τοῦ Βασιλείου ἦσαν ἅπαντες ὑποτελεῖς εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον, οὐδὲ ὁ Ἑλληνικὸς Κλήρος εἶχεν, οὔτε ἀμέσως οὔτε ἐμμέσως ἀνεξαρτησίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν και προχείρισίν των, καθότι μόνον κατὰ τὴν ἑκκλησιαστικῶς, και ἐνεκα τῆς Παπικῆς τῆς συγκεντρώσεως Ἀρχῆς, πικρὸς πρὸς τοῦτο δικαίωμα εἶχε

στερηθῆ. Ἄλλ' ὁ Κληρὸς τῆς Ἑπτανήσου χαίρεται δικαιο-
ώματα ἐπὶ τῶν ὁποίων οὐδεὶς τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων
δικαιοῦται ἵνα ἐπιβάλλῃ τὴν χεῖρα.

Ταῦτα, Κ. Ὑπουργέ, ἡ Ἡμῶν μετριότης κρίνει ἱερὸν
αὐτῆς καθῆκον ἵνα εὐσεβέστατος ὑποβάλλῃ εἰς τὰς Ὑμετέ-
ρας σκέψεις πρὸς ἀπκλλαγὴν πάσης αὐτῆς εὐθύνης, ἡ
Θεῖα χάρις δὲ τοῦ Παναγίου Πνεύματος διαφωτίσαι καὶ
ὀδηγήσαι Ὑμᾶς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐν τούτοις εἰδοποιούντες Ὑμᾶς, Κ. Ὑπουργέ, ὅτι τὸ
ἴσον τῆς παρούσης διοικητικῆς κατὰ καθῆκον εἰς τοὺς
ἐν ταῖς Ἰονίαις νήσοις Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας
Ἀρχιεπισκόπους καὶ Ἐπισκόπους, διατελοῦμεν μεθ' ὅλου
τοῦ σεβασμοῦ.

Κεφαλληνία τῆ 27 Μαρτίου 1865.

Πρὸς Θεὸν Εὐχέτης

† ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Μητροπολίτης Κεφαλληνίας

καὶ Ἐξάρχος τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας.

Σμ. Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐγγράφων τούτων, παρατηροῦμεν
ὅτι, ἡ αἰτουμένη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως συναίνεσις ἐκ μέρους τῶν
Ἀρχιερέων τῆς Ἑπτανήσου δὲν ἐδόθη, οὔτε παμψηφεῖ, οὔτε κατὰ
πλειοψηφίαν.

α.) Διότι μόνοι ὅτε Μητροπολίτης Κερκύρας, καὶ ὁ Ἐπίσκοπος
Παξῶν, συνήνεσαν ἀπολύτως, εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ
περὶ χειραφετήσεως.

β.) Διότι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυθήρων καὶ ὁ ἐπίσκοπος Ἰθάκης,
συνήνεσαν νὰ γίνῃ ἡ χειραφέτησις μετὰ τὸ νὰ φυλαχθῶσιν ἄνευ ἀλ-
λοιώσεως ἢ περιορισμοῦ τὰ κεκτημένα ἀρχαία δικαία καὶ προνό-
μοια, τῶν Ἐπισκόπων αὐτῶν, καὶ ἐὰν εἰς τούτο βούλωνται καὶ οἱ
λοιποὶ ἀρχιερεῖς τῆς Ἑπτανήσου.

γ.) Διότι οἱ Μητροπολίται Ζακύνθου, Λευκάδος, καὶ Κεφαλ-
ληνίας οὐδεμίαν γνώμην ἔδωσαν περὶ χειραφετήσεως, ἐπιφυλαχ-

θέντες ἵνα δώσωσι γνώμην περὶ τούτου λίαν σοβαροῦ ἀντικει-
μένου ἐν Συνόδῳ μετὰ τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἑπτανήσου ἣν καὶ ἐ-
πικαλοῦνται ἵνα ὅσον τάχιον προσκληθῶσιν οὗτοι καὶ γίνῃ ἐγκά-
νονος κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ (οὐχὶ ἡ χειραφέτησις,
διότι τριαύτην ἀρνοῦνται, ὡς μὴ οὔσης τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας ὑ-
ποτελοῦς ἀλλὰ ἀνεξαρτήτου), καὶ νὰ συσκεφθῶσιν ἐν γένει περὶ
τῶν πραγμάτων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τότε νὰ ἐκφέρωσιν γνώμην.

Τὰ ἄξια λόγου ἐγγράφα τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν, καὶ ἐξαι-
ρέτως τοῦ Μητροπολίτου Κεφαλληνίας τοῦ καὶ ἐξάρχου τῆς Ἰο-
νίου Ἐκκλησίας, μαρτυροῦσιν περὶ τοῦ ἀνεξαρτήτου, — περὶ τῶν
δικαιωμάτων, — περὶ προνομίων τοῦ πρεσβυτερίου, καὶ τῆς Ἰονί-
ου Ἐκκλησίας, — καὶ περὶ τὴν κατὰ κἀνόμας διοίκησιν αὐτῆς.

Ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις σκοποῦσα νὰ ἀφομοιωτῇ τοὺς τῆς Ἐκ-
κλησίας τῆς Ἑλλάδος νόμους εἰς τὴν Ἰόνιον Πολιτείαν, καὶ μὴ
δυναμμένη ταύτην νὰ πραγματοποιήσῃ διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ (ὡς
τῶν Συνθηκῶν τῆς ἐνώσεως διατηρουσῶν ἐν ἰσχύϊ πᾶσαν τὴν Ἰόνι-
ον Ἐκκλησιαστικὴν νομοθεσίαν, καὶ τὸ κεφάλαιον Α' καὶ Β' τοῦ
Ἰονικῷ Συντάγματος τῶν 1817) εὔρε ἀντικανονικὸν τρόπον, καὶ
τύπον πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῆς. Προσεκάλεσε κεχωρισμένως τοὺς Ἀρ-
χιερεῖς τῆς Ἑπτανήσου, ὅπως δώσωσι τὴν συναίνεσίν των, λόγῳ
χειραφετήσεως των ἐκ μέρους τοῦ Πατριάρχου (ὡς νὰ ἐχαίρετο
ὁ Πατριάρχης δικαιοῦματα ἐπὶ τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας) καὶ συγχί-
σασα τὰ ζητήματα χειραφετήσεως καὶ ἀφομοιώσεως νόμων ἐστοχά-
σθη ὅτι θέλει ἐπιτευχθῆ τούτο, καὶ ἀπ' ἐναντίας ὡς τὰ ἀνωτέρω
ἐγγράφα μαρτυροῦσιν, ἔλαβε τὴν δέουσαν ἀπάντησιν καὶ ὀδηγίαν,
περὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν ζητημάτων αὐτῶν, καὶ ὅτι ἡ πορεία αὐ-
τῆς εἶναι ἔκνομος.

Ἰδοῦσα τὰς σχετικὰς ταύτας ἀπαντήσεις ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τῆς,
ἀντὶ νὰ καθίσῃ τὴν τακτικὴν πορείαν, ἐβάδισεν ἄλλην ἀνεφερθεῖ-
σα εἰς τὸν Οἰκουμηνικὸν Πατριάρχην, καὶ ἀναφέρουσα ψευδῶς εἰς
αὐτὸν τὴν συναίνεσιν τῶν Ἰονίων Ἐπισκόπων, ὅπως χειραφετηθῶσι,
μόλις ἔπειτα ἀπὸ τῆς ἀξιοῦ χειραφετήσεως Ἐπίσκοποι, χειραφετοῦ-
νται παρὰ τοῦ Πατριάρχου, καὶ συγχρόνως μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν

ΙΑΚΩΒΑΤΙΟΣ
ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ
ΜΟΝΑΧΟΣ

ταύτην καταργῆ τὴν Ἴονιον Ἐκκλησιαστικὴν Νομοθεσίαν, στρε-
ζομένην ἐπὶ τῶν Συνθηκῶν, καταργεῖ τὰς Συνθήκας αὐτάς, καὶ ἀ-
φομοῖ τὴν Ἴονιον Ἐκκλησίαν μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀντικανoni-
κῶς καὶ ἐνόμως.

Ἰδοὺ ἡ ἐτέρα λοξοδρομικὴ ἐνέργεια τῆς Β. Κυβερνήσεως πρὸς
ἐπιτυχίαν τῆς ἀφομοιώσεως, διὰ τῶν κατωτέρω ἐγγράφων

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰουλίου 1866.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κεφαλληνίας.

Γενομένης θείᾳ εὐδοκίᾳ τῆς ἐνώσεως τοῦ πρώην Ἰονί-
ου Κράτους μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ὑπὲρ ἧς
καὶ ἡ ὑμετέρα Σεβασμιότης προθύμως καὶ μετ' ἀξίε-
πικίνου ζήλου ἐμόχθησε, καὶ θεσμοθετηθείσης τῆς ἐντε-
λοῦς καὶ πλήρους ἀφομοιώσεως εἶπετο ἀναγκαιῶς ἵνα καὶ
τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀφομοιωθῶσιν ὡσαύτως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ
Ἐκκλησία τοῦ πρώην Ἰονίου Κράτους ὑπήγετο ὑπὸ τὴν
δικαιοδοσίαν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Οἰκουμενικοῦ Πα-
τριαρχικοῦ Θρόνου, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῶν τῆς ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος ἐμπειπιστευμένη κατὰ τὰ ἀνάκαθεν τῆ ὀρθο-
δόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ κεκανονισμένα, ἐξητήσατο
κατὰ καθήκον αὐτῆς ἱερόν τιν πρὸς τοῦτο συγκατάθεσιν
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου μετὰ προηγουμέ-
νην αἴτησιν τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν τῆς ἐν Ἑπτα-
νήρῳ Ἐκκλησίας. Ὁ δὲ Παναγιώτατος Πατριάρχης μετὰ
τῆς περὶ αὐτῶν ἀνωτάτης Συνόδου, ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας
τῶν ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν προνοῶν συγκατέ-
νευσεν ἵνα, ἅπερ ἐπὶ τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας ἐκέκτητο προ-
νόμοια, μεταβιβασθῶσιν εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλ-
λάδος Ἱερὰν Σύνοδον, καὶ ὡτὼς ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς
ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑπτανήσου ἀποτελεσθῆ ὡς ὁλοκληρωτι-
κὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας

Ταῦτα δὲ καὶ διὰ πράξεως Συνοδικῆς καθιέρωσεν ἧς ἀντί-
γραφον ἐπιβεβαιωμένον τῇ Πατριαρχικῇ χειρὶ δι' εἰρημι-
κῆς ἐπιστολῆς τῆς Α. Παναγιότητος καὶ τῆς περὶ αὐτὴν
Ἱερᾶς Συνόδου ἐστάλη πρὸς τὴν Σύνοδον.

Τὰ ἐγγράφα ταῦτα οὖν ἀσμένως καὶ μετὰ χάριτος ἀνε-
κλαλήτου αὐτῇ δεξιμένη πρῶτον μὲν εὐχαριστίας ἀνε-
πεμψε πρὸς τὸν ὑψίστον, ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ἐκβίβει τῆς Ἐκ-
κλησιαστικῆς ταύτης ὑποθέσεως, καὶ τῇ ἐπιτεῦξει τοῦ δι-
ακαοῦς πόθου ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν, εἶτα δὲ ἐγνω
κατὰ χρέος ἵνα γνωστοποιῆσει ταῦτα πρὸς τὴν ὑμετέραν
Σεβασμιότητα, καὶ πέμπουσα ἐντυπον τῆς τε εἰρημένης
Συνοδικῆς πράξεως καὶ τῆς πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς, Σὺς
προσκαλεῖ ἵνα δικιτῆξετε τοὺς ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ποιμαντω-
ρίᾳ διατελοῦντας ἐφημερίους τῶν ἀγίων Ἐκκλησιῶν ὅπως
ἀναγνώσωσιν αὐτάς εἰς ἐπήκουον παντός τοῦ ὀρθοδόξου
πληρώματος.

Ταῦτα κοινοποιῶσα ὑμῖν ἡ Σύνοδος καὶ τὸν ἐν Χριστῷ
ἀσπασμόν ἀποπέμουςα, ἐπικαλεῖται τὰς εὐλογίας τοῦ ὑ-
ψίστου ἐπὶ πάντα τὸν ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ποιμαντωρίαν εὐ-
σεβῆ κληρὸν καὶ λαόν.

Ἐντέλλεται δὲ ὑ. τ. ὅπως λαβόντες ὑπ' ὄψιν τοὺς δι-
έποντας τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν Ἐκκλησιαστικοὺς νό-
μους, καὶ μελετήσαντες αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπι-
στασίας διευθύνετε τοῦ λοιποῦ κατ' αὐτοὺς τὰ τῆς κληρω-
θείσης ὑμῖν Ἐκκλησίας.

Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ
τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος.

- ✠ Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΦΙΛΟΣ Πρόεδρος.
- ✠ Ὁ Ἀργολίδος ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.
- ✠ Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως ΦΙΛΟΘΕΟΣ.
- ✠ Ὁ Καρυστίας ΜΑΚΑΡΙΟΣ.
- ✠ Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ΑΝΘΙΜΟΣ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

Ὁ Β'. Γραμματεὺς

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑ ΦΑΡΦΑΛΟΛΟΜΑΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ.
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

† ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Τῆς εὐσταθείας τῶν ἀπανταχοῦ ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν πρόνοιαν ἐς αἰεὶ ποιουμένη ἢ καθ' ἡμᾶς αὕτη τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, οἷα κοινὴ Μήτηρ καὶ προστατίς ὑπέρμαχος, διαφόροις μὲν διαιτήσεσιν ἀναγκαίαις, καὶ τῷ καιρῷ καὶ ταῖς περιστάσεσι καταλλήλοις τὴν εὐκοσμίαν καὶ εὐρυθμίαν αὐταῖς ἐνεργάζεται, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰ παρ' ἑαυτῇ ἀπονέμειν προθύμως οὐκ ἀπναινεταί, προνοία τε ἀξιοχρέω καὶ φιλοτιμία κεινημένη, καὶ πάντα πρὸς οἰκοδομὴν, κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἐντολήν, διαπράττουσα, καθὰ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος Ἰωνίου ἐκκλησιῶν ἐπιτροπῆς, τῆς Κεφαλληνίας, τῆς Ζακύνθου, τῆς Λευκάδος καὶ ἁγίας Μαύρας, τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κυθέρων καὶ τῶν ἐπισκοπῶν Ἰθάκης, ὑποκειμένης τῇ Μητροπόλει Κεφαλληνίας, καὶ Παξῶν τῇ τῆς Κερκύρας, ἀνεκαθεν ὑποτελουσῶν πνευματικῶς τῷ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτῳ Πατριαρχικῷ Ἀποστολικῷ καὶ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ, ἕνεκα δὲ πολιτικῶν αἰτιῶν διαφόροις ὑποκυψασῶν περιστάσεσι καὶ μεταβολαῖς περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν διοίκησιν, πρὸ χρόνων ἦτοι κατὰ τὸ ἀνωγ. Σωτήριον ἔτος, ὅτε καὶ ἐν παντελεῖ σχεδὸν χρεῖα καὶ στερήσαι ἀρχιερέων διέκειντο, προνοία ἐκκλησιαστικῇ καὶ εὐμενεῖ ἐπινεύσει τῆς τινικαῦτα τὸ Ἰόνιον Κράτος, προστατευούσης μεγάλης Βρετανίας, ἀποκατέστη μὲν μορφωθεῖσα ὅσον ἐνῆν καὶ εἰσῆλθη ἐν ταῖς Θεοσώστοις ταύταις ἐπαρχίαις, Εὐρυθμὸς τις ἐκκλησιαστικὴ κυβέρνησις, ὑπὸ τὴν περιοδοχικὴν ἐνὸς τῶν τεσσάρων αὐτῶν Μητροπολιτῶν, χειροτονηθέντων τότε διὰ πατριαρχικῶν ἐκδόσεων τοῦ αἰοδίου ἐν Πατριαρχίᾳ κυροῦ Ἀνθίμου τοῦ Γ'. οὐ καὶ γράμματι πατριαρχικῷ καὶ συνοδικῷ ἐπικυρωτικῷ καὶ διαιτητικῷ κατασφραλισθεῖσα ἢ διεξαγωγῇ καὶ διοικήσεσι τῆς ἐκκλησίας ταύτης διετέλει ἕκτοτε καὶ μέχρι τοῦ νῦν διενεργουμένη, φυλαττομένων τῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ Θρόνου προνομίων ἐν τῷ μνημοσύνῳ τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος, καὶ τῇ ἐκδόσει ἀδεί-

ας πατριαρχικῆς ἐν χειροτονίαις νέων Ἀρχιερέων. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη, τοῦ Ἰονίου Κράτους ἐνωθέντος τῷ Ἑλληνικῷ Βασιλείῳ, καὶ πάντων τῶν ἐκείνου πολιτικῶν πραγμάτων πρὸς τοῦτο συναρμοσθέντων καὶ ἀφομοιωθέντων, ἢ τὰ πνευματικὰ τοῦ Θεοσώστου τούτου βασιλείου διέπουσα ἀγιωτάτῃ Ἱερᾷ Σύνοδος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἢ πρότινων χρόνων διὰ πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ τόμου εἰς αὐτοκέφαλον ἐκκλησίαν ἀνεδείχθη ὑπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ) ἀναγκασίαν κατιδούσα τὴν τῶν εἰρημένων τῆς Ἑπτανήσου ἐπαρχιῶν μετ' αὐτῆς ἔνωσιν καὶ συνάφειαν, ἀνήγγειλε τῇ ἡμῶν μετριότητι προκαθημένη συνοδικῶς διὰ Σεβασμίου αὐτῆς Γράμματος, χρονολογουμένου τῇ α'. Ἰουνίου τοῦ τρέχοντος αἰῶς. Σωτηρίου ἔτους, ἐξαιτουμένη τὴν κανονικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐπινεύσιν ἐπὶ τῷ μεταδιεσθῆναι τῇ αὐτῆς δικαιοδοσίᾳ ἅπερ ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων ὁ καθ' ἡμᾶς ἀγιώτατος οἰκουμενικὸς Θρόνος κέκτηται προνομία, συνιστώσα τὸ πρόβλημα καὶ διὰ τῆς συγκαταθέσεως ἀπάσης τῆς ἱεραρχίας τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑπτανήσου, θεωρούσης, ὡς φησὶν, ἀναγκασίαν καὶ ζητούσης τὴν ἔνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς ἐγγράφως αὕτη ἀνεφέρθη πρὸς αὐτὴν διὰ τοῦ ὑπουργείου.

Ταῦτα, φαιμέν, προτειναμένης τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς ἀγιωτάτης Ἱερᾶς Συνόδου, ἢ μετριότης ἡμῶν δισκαπευμένη μετὰ τῆς περὶ αὐτὴν ἁγίας Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπειδὴ κατείδομεν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἔνωσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑπτανήσου πρὸς τὴν τῆς Ἑλλάδος εὐλογον μὲ ἄλλως, καὶ ὡς εἰπεῖν φυσικὴν οὖσαν συνέπειαν τῆς ἐν ταῖς πολιτικαῖς πράγμασι ἀφομοιώσεως, ὁμολογουμένως ἐναπικιτούσης καὶ τὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν, κατ' οὐδὲν δὲ τὰ πνευματικὰ ἐκείνης συμφέροντα παραβλάπτουσιν, ἢ μέχρις ὑπονοίας διακινδυνεύουσιν διὰ τὴν ἐν Χριστῷ ὁμοφροσύνην, καὶ τὴν τῶν ἱερῶν δογμάτων τῆς ἀνωμότητος ἡμῶν Πίστewος ἀμφοτέρων τῶν ἐκκλησιῶν ἐνωτῆρα αἰετᾶ, καὶ μᾶλλον συντελοῦσαν αὐτῇ πρὸς εὐστάθειαν καὶ ἀκμίαν κατάστασιν καὶ λαμπρότητα τῇ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΛΙΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΙΓΟΥΛΕΙΟΥ

προστασίᾳ κράτους ἑμοδόξου, ἐτι δὲ καὶ τὴν συγκατάθε-
σιν τῆς Σεβασμίας αὐτῆς Ἱεραρχίας πληροφορηθέντες συ-
νάδουσιν, οὐδὲν ἤττον ἐκζητούσης τὴν ἑνωσιν, ὡς διεί-
ληπται· διὰ ταῦτα ἀπεδεξιόμεθα κοινῇ Συνοδικῇ γνώμῃ
τὴν αἴτησιν καὶ ἀξίωσιν τῆς ἐν Χριστῷ ἀγαπητῆς ἡμῶν
ἀδελφῆς ἀγιωτάτης Συνόδου, ὡς σύμφωνον τῇ ἀξιοχρέω
ἐκκλησιαστικῇ ἡμῶν μερίμνῃ ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας τῶν
τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς γαληνικίας καὶ εἰρηνικῆς αὐ-
τῶν καταστάσεως, καὶ εὐχρίστῳ συνεπινεύσει συναπο-
φηνάμενοι τὴν χειραφέτησιν τῶν εἰρημένων ἐπαρχιῶν ἀ-
πὸ πάσης ἐξαρτήσεως αὐτῶν πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς ἀγιώ-
τατον Οἰκουμενικὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον, ἀπενείμαμεν
καὶ μετεβιβάσαμεν αὐτὰς τῇ κανονικῇ προστασίᾳ τῆς Ὀρ-
θοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀφοσιώσαντες καὶ ἀ-
ναθέμενοι ὁλοσχερῶς τῇ Πνευματικῇ καὶ Ἐκκλησιαστικῇ
αὐτῆς δικαιοδοσίᾳ. Ἦν τινα καὶ ἐπικυροῦντες καὶ κρατύ-
νοντες καὶ διὰ τῆς παρουσίας Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδι-
κῆς ἡμῶν πράξεως, ἀποφαινόμεθα ἐν ἀγίῳ Πνεύματι καὶ
ὀριζόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρ-
χιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπη-
τῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα αἱ ἀνωτέρω
ὀνομαστὶ ἀπριθμηθεῖσαι ἀγιώτατοι ἐπαρχίαι τῆς Ἰουκῆς
Ἐπτανήτου ὑπάρχωσι τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸν ἐξῆς ἄ-
πεντα χρόνον καὶ λέγωνται καὶ παρὰ πάντων γινώσκον-
ται συνηνωμέναι καὶ συνημμέναι τῇ Ὀρθοδόξῳ αὐτοκε-
φάλῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, καὶ μέρος αὐτῆς ἀποτε-
λοῦσαι ἀναπόσπαστον, ὑπαγόμεναι ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν
καὶ προστασίαν τῆς ἀγιωτάτης Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας
ταύτης, καὶ πρὸς αὐτὴν ἀναφερόμεναι, καὶ ἅμιστον ἔχου-
σαι τὴν σχέσιν καὶ ἀναφορὰν ἐν πάσι ταῖς ἐμπιπτούσαις
πνευματικαῖς καὶ ἐκκλησιαστικαῖς ὑποθέσει, σὺν τῷ μη-
μοσύνῳ καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς. Ἐφ' ᾧ καὶ ἡ προὔσα
ἡμετέρα Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ πράξις κατέστρωται
ὑπογραφεῖται ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ
Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, εἰς διηνεκὴ ἔδειξις καὶ

μόνιμον παράστασιν. Ἐν ἔτει χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ
ἑξηκοστῷ ἕκτῳ κατὰ μῆνα Ἰούλιον ἐπινεμήσεως θ'.

+ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταν-
τινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.
+ Ὁ Νικαίαις ἸΩΑΝΝΙΚΙΟΣ. + Ὁ Χalkηδόνος ΓΕΡΑΣΙ-
ΜΟΣ. + Ὁ Προύτης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ. + Ὁ Πελαγονεί-
ας ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ. + Ὁ Μεσημβρίας ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ. +
Ὁ Βιδύνης ΠΑΪΣΙΟΣ. + Ὁ Γάννου καὶ χώρας ΧΡΥΣΑΝ-
ΘΟΣ. Ὁ Λήμνου ἸΩΑΚΕΙΜ. + Ὁ Καρυτζᾶς ΝΕΟΦΥΤΟΣ.
+ Ὁ Ἐλασσῶνος ἸΓΝΑΤΙΟΣ. + Ὁ Φαναρίου καὶ Φαρ-
σάλων ΝΕΟΦΥΤΟΣ + Ὁ Κῶου ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ.

Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς ὁ Πατριαρχικὸς Ἀρχιγραμμα-
τεὺς Μέγας Χαρτοφύλαξ.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΦΘΟΝΙΔΗΣ.

Σημ. Ἐνῷ οἱ Ἰόνιοι Ἐπίσκοποι ἐπερίμενον κατὰ τὴν ἐκφρασεῖ-
σαν αὐτῶν ἐπιθυμίαν, ὡς ἀνεξάρτητοι, νὰ προσκληθῶσιν εἰς Σύνο-
δον, καὶ ἀποφασίσωσι κανονικῶς περὶ τῆς λύσεως τῶν ἐκκλησια-
στικῶν ζητημάτων, καὶ συνεργασθῶσιν ἐννόμως καὶ κανονικῶς πρὸς
τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Β-
Κυβερνήσεως, αἴτης αἱ γνωματεύσεις αὐτῶν ἐματαιώθησαν, καὶ
ἔλαβον τὰ ἀνωτέρω ἔγγραφα, ἐν ἐγκυκλίῳ διαταττόμενοι, ὅπως
ἀναγνώσωσιν αὐτὰ ἐπ' ἐκκλησίας, καὶ ἐνταυτῷ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν
τοὺς διέποντας τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος Νόμους, καὶ μελετή-
σαντες αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας διευθύνωσι τοῦ λοι-
ποῦ τὰς κληρωθείσας αὐτῶν Ἐκκλησίας.

Εἰς τὰ ἔγγραφα ταῦτα οἱ μὲν Μητροπολίται Κεφαλληνίας καὶ
Ζακύνθου ἀπήντησαν ὡς ἐξῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ἸΑΚΩΒΑΤΕΛΟΣ *Κεφαλληνία τὴν 5 Αὐγούστου 1866.*

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ **ΘΕΟΦΙΛΩΣ**

Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν

καὶ Προέδρῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος.

ΣΥΡΙΑΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ.

Τὴν 25 παρελθόντος Ἰουλίου ἐκομισάμεθα τὸ ὑπ' ἀριθ. 6176 ἀπὸ 21 τοῦ αὐτοῦ γράμμα τῆς Ὑ. Σεβασμιότητος καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱερᾶς Συνόδου, συνάμα δὲ καὶ δύο ἔντυπα πράξεων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγιωτάτης Συνόδου, κατὰ τὸ φαινόμενον, περὶ τῆς λεγομένης χειρφετήσεως τῶν ἐπισκοπικῶν θρόνων τῆς Ἐπτανήσου ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριρχικοῦ Θρόνου. Μετ' αὐτῶν δὲ καὶ ἕτερον γράμμα τῆς 23 τοῦ αὐτοῦ μηνός, δι' οὗ διδασκόμεθα τίνι τρόπῳ καὶ τάξει μνημονεύειν τοὺς Πατριάρχας ἐν τοῖς Ἱεροῖς Διπτύχοις.

Τὰ διαληφθέντα ἐγγράφα ἀνέγνωμεν δις καὶ τρίς, ὅπως ἐννοήσωμεν τὸ περιεχόμενον καὶ τὰ ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν συμβάντα. Ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν, καὶ τὰ πρῆγματα, καὶ τὰ πρόσωπα, καὶ τὰς ὑπογραφάς, καὶ τὴν Ἱεραρχικὴν τάξιν τῆς ἀνακινώσεως, καὶ τοῦτο μόνον πληροφοροῦμεθα ὅτι ὑφάνθη βραδιουργικὸν δράμα κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπτανήσου, κατὰ τῆς μεγάλης ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας, καὶ κατὰ τῶν κανόνων καὶ παραδόσεων τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν. Ἐκπλήξιν, εἶτα δὲ φρίκην ἐπήνεγκον εἰς ἡμᾶς τὰ πραχθέντα, καὶ λόγῳ τύπων, καὶ λόγῳ οὐσίας. Πρῶτον ἤδη μνηθάνομεν ἐκ τῶν ἐγγράφων Σου τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Κωνσταντινουπόλει κατὰ τῶν χριστιανῶν τῆς Ἐπτανήσου γενομένων· καὶ ἐπειδὴ πάντα εἰσὶ παράτυπα καὶ παράνομα, οὐ δυνάμεθα ἀναγνωρῆσαι τὰ ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῶν κανόνων ἀπαγορευόμενα ἡμῖν.

Πειρώμενοι ἵνα ἐξακριβώσωμεν τὰ ὑπὸ τῆς Σεβασμιότητός σου ἀνακινούμενα τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κεφαλληνίας, εὐρίσκομεν ὅτι πρὸς χειρφετήσιν τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας ἐγένετο προηγουμένη αἴτησις τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας ταύτης· ὅτι παρεδέξατο τὴν αἴτησιν ἡ ἐν Ἀθήναις Σύνοδος· ὅτι ἡ ἐν Ἀθήναις Σύνοδος ἐξητήσατο τὴν

πρὸς τοῦτο συγκατάθεσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου· ὅτι ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης διὰ πράξεως συνοδικῆς ἐχειραφέτησε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἐπτανήσου καθυποτάξας τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι πάντα ταῦτα ἐγένοντο κατὰ τὸν διακαῆ πόθον ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ τῆς αἰτήσεως τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐπτανήσου· καὶ ὅτι ἡ Σεβασμιότης σου κοινοποιοῦσα ταῦτα ἐντέλλεται ἡμῖν, ὅπως λαθόντες ὑπ' ὄψιν τοὺς διέποντας τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν Ἐκκλησιαστικούς νόμους, καὶ μελετήσαντες αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστάσις διευθύνωμεν τοῦ λοιποῦ κατ' αὐτοὺς τὰ τῆς κληρωθείσης ἡμῖν Ἐκκλησίας.

Διελθόντες δὲ καὶ τὴν συνοδικὴν πράξιν, ἦτοι τόμον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας, καὶ μὴ ὀρείλοντες ἀναλῦσαι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος, σημειοῦμεν « ὅτι » ὁ τόμος ἢ τὸ τομίδιον τοῦτο στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς » Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ μεγάλῃ Συνόδῳ προβληθέντος προ- » βλήματος, τῆς συγκαταθέσεως ἀπίστης τῆς Ἱεραρχίας » τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπτανήσου, θεωρούσης ὡς φησὶν, » ἀναγκαίαν, καὶ ζητούσης τὴν ἑνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς » Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. »

Ταῦτα εἰσὶ τὰ γεγονότα, τὰ πηγάζοντα ἐκ τῶν ἐγγράφων. Ἀλλὰ τὰ γεγονότα ταῦτα εἰσὶ ψευδῆ, ἀνύπαρκα ὡς μὴ λαθόντα παντελῶς χάωσαν. Ἡμεῖς ἀντιστάμεθα τοῖς τοιοῦτοις ἐγγράφοις· καὶ ὡς ποτε τῷ Πέτρῳ ὁ Παῦλος, οὕτω καὶ ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ κατὰ πρόσωπον ἀντιστάμεθα πᾶσι τοῖς ἀντιλέγουσιν. Ὁφείλομεν ἀρηθῆναι τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὴν ἀποστολήν, ἂν δὲν ἐλαλοῦμεν πρὸς τὸ διασκεδάσαι τὰ ἀραχνιώδη ὑφάσματα τοῦ ψεύδους καὶ τῆς δολιότητος.

Λυπούμεθα εὐαγγελικῶς, ὅτι ἐνεγράφησαν ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ αἱ μνημονευθεῖσαι πράξεις, ἐξ ὧν ἀπορρέει τὸ αἴσχος τῶν πρωταιτίων. Δὲν ἀνεχόμεθα πρὸς ταῦτα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀληθείας, ἵνα ἐμπαίξῃται ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐπτανήσου, ἢ τοῦλάχιστον τῶν πέντε ἢ ἐξ ἐπισκόπων αὐτῆς, οὐδὲ ἡ καθόλου Ὁρθόδοξος Ἐκκλη-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΕΣΥΡΙΟΥ

σία, ἢ καταστήσασα παίγιον τῶν ραδιούργων καὶ τῶν ἀσεβῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ πολιτικοῦ κέντρου.

Ὅχι, σεβασμιώτατε, αἱ ἐκκλησίαι τῆς Κεφαλληνίας τῆς Ζακύνθου, τῶν Κυθήρων, τῆς Ἀγίας Μαύρας, καὶ εἴτις ἄλλη οὐδέποτε ἔδωκαν τὴν συγκατάθεσιν αὐτῶν εἰς τὴν ἑαυτῶν καθυπόταξιν τῇ ἐν Ἀθήναις Ἱερᾷ Συνόδῳ. Φρικτὸν τὸ πρᾶγμα, πλὴν πανάλγητος ὥστε ἄκυρος ὁ ἐπὶ τῆς ἀνυπάρκτου συγκαταθέσεως στηριζόμενος καὶ κατὰ πλάνην ἢ καθ' ὑπόκρισιν ἐκδοθεὶς τόμος, καὶ ἄκυροι πᾶσαι αἱ ὑπὸ τοῦ ἀκύρου τόμου ἀπορρέουσαι πράξεις. Καὶ ταῦτα μὲν ἱστορικῶς.

Ἐπανερχόμενοι δὲ εἰς τὸ ἐγγραφον τῆς σεβασμιότητός σου, καὶ πάλιν ἀνθιστάμεθά σοι. Δι' αὐτοῦ παραβιάζονται οἱ κανόνες τῆς λογικῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς ἀνακοινώσεως τῆς λεγομένης χειραφετήσεως. Οἱ τύποι ἀπαιτοῦσιν ἵνα ὁ κανονικὸς ἡμῶν Πατριάρχης ἀνακοινώσῃ ἡμῖν τὰ τοιαῦτα, εἴτε ἔγκυρα εἴτε ἄκυρα, καὶ ἀπολύσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ ἐξουσίας, διότι μέχρι τοῦδε τοῦτον καὶ μόνον γινώσκομεν ἡγούμενον τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Μεχριστοῦ πράξει τοῦτο ὁ Πατριάρχης, οὐ δυνάμεθα δοῦναι ἀκρόασιν τοῖς ὑμετέροις ἐγγράφοις, καὶ ὅπως δὴ ποτε λαβεῖν ὑπ' ὄψιν αὐτά. Πρὸ τούτου πάμπολα διχληθῆσονται μετὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ ἡμῶν. Ἡ ὁ Πατριάρχης δὲν θέλει ἀνακοινώσῃ ἡμῖν τὸν τόμον, ἢ μετὰ τὰς δεούσας ἀποδείξεις ἀκυρώσῃ αὐτὸν, ὡς γενόμενον ἐξ ἀφαρπαγῆς καὶ πλάνης ἢ καὶ δόλου. Ἐχομεν καὶ ἡμεῖς, Σεβασμιώτατε, Ἐκκλησίαν, καὶ λόγον, καὶ συνθήκας, καὶ κάλαμον, καὶ τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν τῆς χρήσεως ἀπάντων τούτων. Ἡ ἀνακοίνωσίς σου ματαία ἐστὶ, ὡς ἀπαγορευόντων τῶν κανόνων τὴν καθυπόταξιν ἡμῶν εἰς ἕτερον Ἐκκλησίαν ἄνευ προηγουμένης μεθ' ἡμῶν συζητήσεως, διότι ἔχομεν καὶ ἡμεῖς Ἐκκλησιαστικὰς τοπικὰς ἐλευθερίας, ἃς ὀφείλομεν ὑπερασπίσασθαι μεθ' ὅλης τῆς λεγομένης χειραφετήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ὁρόνου. Καὶ ταῦτα κατὰ τοὺς κανόνας.

Μὴ ἐπέμβαينه ἄρχ ἄλλοτρίαις Ἐκκλησίαις πρὶν ἢ συνεννοηθῶμεν οἱ Ἴόνιοι Ἐπίσκοποι μετὰ τοῦ Πατριάρχου. Μὴ πράττων κατὰ τύπους καὶ κανονικῶς ὁμολογεῖς, ὅτι ἔχεται ἄδικον, ὅτι φοβεῖσθε τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν· διὸ καὶ πεποιθᾶμεν ὅτι θέλει σπεύτετε συνεννοηθῆναι μετὰ τοῦ Πατριάρχου, ὅπως ἡ Ἐκκλησιαστικὴ αὕτη δυσχέρεια διεξαχθῇ κανονικῶς τε καὶ εὐσεβῶς.

Γινώσκεις, Σεβασμιώτατε, οἷα φοβερὰ ἐπιτίμια ἐπικεῖ-
λοῦνται τῷ ἀπὸ τοῦ Πατριάρχου χωριζόμενῳ ἐπισκόπῳ ὑπὸ τοῦ Ἀ. Κανόνος τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τοῦ ΙΔ' καὶ τοῦ ΙΕ' τῆς Α'. Β'. Συνόδου. Ἀφιστάμενος ὁ Ἴόνιος Ἐπίσκοπος τῆς πρὸς τὸν οἰκεῖον Πατριάρχην κοινωνίας, καὶ μὴ ἀνυπερῶν τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ τὸ ὠρισμένον καὶ τεταγμένον ἐν τῇ Θεῖᾳ Μυσταγωγίᾳ πρὸ ἐμφανείας Συνοδικῆς, σχίσμα ποιεῖ· καὶ τὸ σχίσμα τοῦτο, τὸ χεῖρον μυρίων θανάτων, συμβουλεύεις, καὶ ἀπαιτεῖς μάλισα, ἵνα ποιήσωμεν ἡμεῖς πρὸ τῆς ἐμφανείας τοῦ Πατριάρχου, ἄνευ ἀπολυτηρίων ἐγγράφων, ἄνευ τελευταίας συνεντεύξεως καὶ συνεννοήσεως ἡμῶν μετ' αὐτοῦ. Πολλὴν ἀγνοίαν τῶν κανόνων καὶ τῶν παραδόσεων ἀποδεικνύετε, ἢ πολὺν ζήλον ἐπιδεικνύετε κατηντήσαντες εἰς τὴν ἣν κατηντήσατε πρᾶξιν. Ἐλπίζομεν, ὅτι ἡ Σεβασμιότης σου εὐρήσει ὀρθὸς καὶ κανονικὰς τὰς περὶ τύπων σκέψεις ἡμῶν.

Εἶθε, μὴ εἴχωμεν ἑτέρους λόγους ἀντιστάσεως ἢ τὸν μνημονευθέντα περὶ τύπων, διότι λόγῳ Ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας εὐρίσκομεν ἂν μέσον θεραπείας δι' ἰδιωτικῆς συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Πατριάρχου. Ἄλλ' ὑπάρχουσι καὶ λόγοι οὐσίας, λόγοι σχίσματος καὶ αἰρέσεως, λόγοι καταπατήσεως τῆς Εὐαγγελικῆς Ἠθικῆς. λόγοι ἐλευθεριῶν τῶν ἐπισκοπῶν τῆς Ἑπτανήσου, στηριζομένων ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῶν κανόνων τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων, λόγοι στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν Ἰονίων Νόμων ἐκδοθέντων συμφώνως τῶν Ἱερῶν κανόνων, καὶ λόγοι πᾶ-

Ἐλευθεριῶν ἀποτελουσῶν τὸ κλέος τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καὶ τὴν κατὰ Χριστὸν εὐδαιμονίαν τῶν χριστιανῶν ἡλιότατον αὐτὰ ὡς καὶ τὴν Συρθήκην παραβιάζει ἡ

προκειμένη ψευδοένωσις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν Ἑλλαδικῆς τε καὶ Ἰονίου.

Ὁ ὑποτιθέμενος τόμος στηρίζεται ὡς εἶπομεν, ἐπὶ τοῦ ψεύδους τῆς ἀνυπάρκτου συγκαταθέσεως ἡμῶν. Γινώσκει καὶ ἡ Σεβασμιότης σου καὶ πάται αἱ Ἐπίσκοποι, ὅτι ἡ σεβαστὴ Κυβέρνησις ἀπήτησε παρ' ἡμῶν σύμπραξιν ἢ καὶ ἀπλὴν συναίνεσιν πρὸς χωρισμὸν ἀπὸ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι ἡμεῖς οὐδόλως ἐνεδώκαμεν. Προφορικῶς καὶ ἐγγράφως ἐξεθήκαμεν τὴν ἡμετέραν ἀντίστασιν τῇ μὴ κανονικῇ ἐνώσει· ὑπεβάλομεν ὅτι ἐναντιοῦται ἡ Συνθήκη, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἐπτανήσου μόνον ἀνευ τῆς συναίνεσεως τοῦ κλήρου αὐτῶν δὲν ἔχουσιν ἐξουσίαν χωρισμοῦ ἀπὸ μιᾶς Ἐκκλησίας, καὶ ἐνώσεως μετ' ἄλλης, καὶ ὅτι τὴν παρκαταθήκην τῆς ποιμαντορίας δὲν ἐλάδομεν παρὰ τοῦ Πατριάρχου, ἀλλὰ παρὰ τῶν Ἱερέων καὶ τοῦ λαοῦ δι' ἐκλογῆς δεκτῆς γενομένης ὑπὸ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας. Εἶπαμεν ὅτι τὰ τοῦ κλήρου δικαιώματα, ὡς στηριζόμενα ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῶν κανόνων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀπαράγραπτα εἰσὶν ὅτι ἔριδες καὶ σκάνδαλα ἐπονται τῷ ἀντικανονικῷ χωρισμῷ· καὶ ὅτι τούτων πάντων θεραπεία ἐστὶ Σύνοδος πάσης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐπτανήσου πρὸς διάσωσιν τῶν ἐλευθεριῶν ἡμῶν, ὡς ἐπράχθη καὶ ἐπὶ τοῦ Πολιτικοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῆς Ἐπτανήσου. Εἰς ταῦτα ὁμοθυμαδὸν συνεφώνουν πάντες οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἐπτανήσου, ἐκτὸς ἐνὸς καὶ τούτου ἀμφιβόλου.

Σταθερὰ καὶ ἐκπεφρασμένη ἀντίστασις τοιαύτη ἐπὶ διετίαν, ἀποροῦμεν τίνος ἕνεκα λόγου δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, εἰμὴ ἕνεκα λόγων μὴ εὐσεβῶν. Ἡδὴ δὲ τὰ κοινοποιηθέντα μοι ἐγγράφα, παριστάνουσιν ἡμᾶς διπλοῦς, διλόγους, ψεύστας καὶ ἀσεβεῖς, ἡμεῖς τοὺς μὴδὲν πράξαντας ἄξιον τοιαύτης μομφῆς. Ὁ Τόμος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας κακῶς δικπραγματευθεὶς ἐν ἀγνοίᾳ τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἐπτανήσου, στηρίζεται ἐφ' ἐνὸς καὶ μόνου διδομένου, τοῦ τῆς συγκαταθέσεως ἡμῶν καὶ τῆς προη-

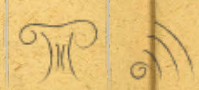
γουμένης αἰτήσεως. Ἄν ἐγίνωσκεν ὁ Πατριάρχης τὸ ἀνυπάρκτον τοῦ διδομένου, ἔβλεπε τὴν πλάνην αὐτοῦ καὶ δὲν ἐξέδιδε τὸν ἄχαρι τόμον. Ἄρα ἄχυρος ὁ τόμος ὡς στερούμενος αἰτήσεως, αἰτίας, λόγου καὶ σκοποῦ.

Ἐὰν προῦκειτο ἵνα προκόψῃ ἡ εὐσέβεια, ἔστω καὶ διὰ τοιαύτης ψευδοένωσεως, ἤθελεν εἶσθαι ὀλίγον ὑποφερτὴ.

Πλὴν ἄλλως ἔχουσι τὰ πράγματα. Ἡμεῖς ὀρώμεν ἐν τοιαύτῃ ἐνώσει τὴν κατάργησιν πέντε ἐπισκοπῶν, τὴν κατάργησιν τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου καὶ τοῦ τῆς Ἱερωσύνης, τὴν ἐκμηδένισιν τοῦ Ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, τὴν κατάργησιν τῆς ὑπὸ τοῦ κλήρου ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων, τὴν καταστροφὴν τῆς μοναδικῆς πολιτείας, τὴν ὑπ' αὐτῶν τῶν Ἐπισκόπων ἐκπόρευσιν τῶν νυμφῶν τοῦ Χριστοῦ, τὴν δήμευσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Ἐπισκόπων καθὸ μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πράγματα, ἅτινα ἐπαπειλοῦσιν ὄλεθρον τῇ εὐσεβείᾳ, καὶ ἀποκαθιστῶσι τὴν Ἐκκλησίαν περὶ κτήρημα Ἀστυνομίας Διοικητικῆς. Καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοσούτων ἀντικανονικῶν καὶ ὀλεθρίων πράξεων, ἡ μὲν Ἱερὰ Σύνοδος αἰτεῖται ἢ δὲ Μεγάλη Ἐκκλησία διωρεῖται ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστω τὰς ἐπτὰ Ἐκκλησίας τῆς Ἰονίου Πολιτείας! Σὺ δὲ, Σεβασμιώτατε, ἐπικαλεῖσαι τὰς εὐλογίας τοῦ Ὑψίστου ἐπὶ τοιούτων εὐσεβῶν καὶ ὠρκίων πραγμάτων!

Τίς ἠπάτησε τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν μεγάλην Σύνοδον; Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καὶ ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν; Ἀμφιβάλλομεν! Τίς δὲ ἠπάτησε τῶν Ἀθηνῶν Μητροπολίτην καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον; Ἄρα γε Ἐπισκοπὸς τις Ἐπτανήσιος; Ἴσως! Ἄλλ' ὡς Ἐπίσκοπος; Ὁχι! ὡς μὴ ὢν πληρεξούσιος τῶν λοιπῶν ἐξ Ἀρχιερέων τῆς Ἐπτανήσου.

Ἡδὴ κρίνετε, Σεβασμιώτατε, ἀι τὸ ἔργον τῆς ψευδοένωσεως ἀπετέλεσε ὁ διακαῆς πόθος ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν, ἢ ἡ εὐσέβεια τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, καὶ αἱ τὸ τοιαύτον ἔργον εἶναι θείας εὐδοκίας.

ΙΩΑΝΝΑ ΒΕΝΤΡΗΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ας ἔργον, καὶ πνευματικῆς καρποφορίας ἐπίφορον·

Προσκαλεῖτε ἡμᾶς, ὅπως ἐνωθῶμεν μεθ' ἡμῶν, ἐκφράζοντες ἀνεκκλήτων χαρὰν, ἣν προσπνεῖτε κοινοποιήτηι ἡμῖν! Ὡς Σεβασμιώτατε! πρὸς τί νὰ ἔλθωμεν καὶ διὰ τί νὰ χαρῶμεν; Ὅπως κτσττῆ ἐπίορκος ὁ Κεφκλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ; ἢ ὅπως ἀτιμασθῆ ὁ Ζακύνθου ΝΙΚΟΛΑΟΣ, καὶ σὺν ἡμῖν οἱ λοιποὶ τῶν Ἐπισκόπων; Πρὸς τί οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἐπτανήσου ὤφειλον νὰ χαρῶσιν; Ὅπως ἀπὸ Μητροπολιτῶν μεταβληθῶσιν εἰς ἀτήμαντα ὄντα; Ἡ Σεβασμιότης σου κλαίεις καὶ ὀδύρεται, ὅτι οἱ πολιτικοὶ νόμοι τῶν Βαναρῶν μετέβαλόν σε ἀπὸ Μητροπολίτην εἰς Μητροπαλοῦκιν, καὶ ὁ λόγος σου διεβόηθη μετ' ἀνεκκλήτου χαρᾶς ἐμπαιγμοῦ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος, ὥστε ἔφθασε καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν τῆς Ἐπτανήσου ἀσκητῶν Ἐπισκόπων· καὶ σὺ προκαλεῖς τὴν μεταμόρφωσιν τῶν ἄλλων Μητροπολιτῶν ὡς τοιούτων! Ὅχι, Σεβασμιώτατε· οἱ Ἐπίσκοποι τοῦ Χριστοῦ δὲν δύνανται νὰ γίνωσι τοιοῦτοι, ὅπως γελῶσι καὶ διασκεδάζωσιν οἱ ἐχθροὶ τῆς εὐσεβείας καὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ. Ὁ ταπεινὸς ΣΠΥΡΙΔΩΝ κατατεθεὶς τὸ σκῆνος μεταστήσεται μᾶλλον ὡς ἀμκρτωλὸς ἐπίσκοπος, ἢ ὡς κλητῆρ Νομαρχίας καὶ Εἰσαγγελίας. Δὲν συμφέρει ἵνα οἱ Ἱερεῖς ἡμῶν μεταβληθῶσιν εἰς Βόνζους, καὶ αἱ Ἐκκλησίαι ἡμῶν εἰς Ταταρικὰς παγόδας. Δὲν συμφέρει ἵνα παρδεχθῶμεν καὶ τελῶμεν τὰ μυστήρια τῆς πίστεως εἰς μνημόστινον ζώωντων αἵρεσιωτῶν, χλευαζόντων αὐτὰ τε καὶ ἡμᾶς.

α Ἐντέλλεσθε ἡμῖν Σεσβασμιώτατε, ὅπως λαβόντες » ὑπ' ὄφιν τοὺς διέποντας τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν » Ἐκκλησιαστικοὺς νόμους, καὶ μελετήσαντες αὐτοὺς με- » τὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας διευθύνομεν τοῦ λοιποῦ » κατ' αὐτοὺς τὰ τῆς κληρωθείσης ἡμῖν Ἐκκλησίας. »

Σεβασμιώτατε, ἡμεῖς ἐδιδάχθημεν νηπιόθεν τὰ ἱερά γράμματα, καὶ ἐμάθαμεν τοὺς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν διέποντας Ἐκκλησιαστικοὺς νόμους, κανόνας καὶ ἔθιμα· τούτους ἐμελετήσαμεν μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας, ἱε-

ρκεύσαντες ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν, καὶ δι' αὐτῶν ἐπὶ εἰκοσαπενταετίαν διευθύνομεν τὰ τῆς κληρωθείσης ἡμῖν Ἐκκλησίας τῶν Κεφαλλήνων, ὀδοκονταετείς ὑπάρχοντες, καὶ ὡς ὠρκίσθημεν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς Ἀρχιερατίας ἡμῶν νὰ διαφυλάττωμεν τὰ δόγματα, τὰς παραδόσεις καὶ τοὺς κανόνας τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας· καὶ σήμερον ἐντελλόμεθα νὰ ἀναγνώσωμεν τῶν τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν ἀγόντων καὶ φερόντων νόμων μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας! Ἄν οἱ ἄγοντες καὶ φέροντες τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν Ἐκκλησιαστικοὶ Νόμοι εἶναι σύμφωνοι καὶ οἱ αὐτοὶ κατὰ τοὺς Κανόνας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἶναι περιττὴ ἡ ἐντολή. Ἀλλὰ ὁμολογεῖτε ὅτι ἄλλοι οἱ μὲν καὶ ἄλλοι οἱ δέ· καὶ ἡμεῖς τούτους μὲν γινώσκομεν, ἐκείνους δὲ ὄντως ἀγνοοῦμεν καὶ θέλομεν ἀγνοεῖν. Ἀρκεῖ ἡμῖν ἡ σοφία τοῦ Παύλου, τῶν κανόνων καὶ τῶν πατέρων, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Ἰωάννου· ἀρκεῖ ἡμῖν δεκαοκτῶ αἰῶνων Ἐκκλησιαστικὴ νομοθεσία· ὥστε ἀνάγκη δὲν ἔχομεν τῆς ὑπὸ Προτεσταντῶν καὶ Ἑβραίων τῆ Ἑλλάδι ἐπιβληθείσης. Δὲν ἔχομεν χρεῖαν τοῦ Μάουρερ καὶ τοῦ Κόμπελ πρὸς διοίκησιν τῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ἡμεῖς, Σεβασμιώτατε, ἐγράψαμεν ταῦτα στηριζόμενοι ἐπὶ τοῦ Η' κανόνος τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ πάντων τῶν ἐτέρων σχετικῶν κανόνων. Δόγματα, παραδόσεις καὶ ἐλευθερίας ὑπερασπίζοντες, δὲν ἐπιθυμοῦμεν πρᾶγμα καινοτομούμενον καὶ ἀπτόμενον τῆς πάντων ἐλευθερίας. Ἀπαιτοῦμεν τὸν γάμον τῶν Ὀρθοδόξων μυστήριον συναπτόμενον καὶ διαλυόμενον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀποκλειστικῶς. Θέλομεν τὴν Ἱερωσύνην μυστήριον, καὶ ἐπὶ τὰ Ἐπισκοπὰς ἐν Ἐπτανήσῳ ἀνεπηρέαστους καὶ ἀδιάστους. Θέλομεν τὴν ὑπὸ τοῦ κλήρου ἐκλογὴν τῶν Ἐπισκόπων, καὶ τὴν μοναδικὴν πολιτείαν ἁθικτον. Ἀπαιτοῦμεν τὰ Ἐκκλησιαστικὰ ἡμῶν κτήματα, καὶ τὴν μὴ ἐπιπέλευσιν ἡμῶν ὡς μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἐπισκοπῶν καὶ ἱερέων γενέσθω ἡ ἐνωσις ἐν Συνόδῳ. Ἀλλὰ ὡς καὶ βίβλ οὐ καταργηθήσεται ὁ κανὼν ὁ λέγων ὅτι α ἔξουσι τὸ ἀνεπηρέαστον καὶ ἀδιάστον οἱ τῶν ἀγίων

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΡΩΤΟΣ
ΔΗΜΟΦΙΛΗΣ ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ
ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΚΑΙ ΒΙΣ

» Ἐκκλησιῶν, τῶν κατὰ τὴν Κύπρον προεστῶτες, κατὰ
 » τοὺς κανόνας τῶν ὁσίων Πατέρων, καὶ τὴν ἀρχαίαν
 » ἀνσυνήθειαν, δι' ἐκυτῶν τὰς χειροτονίας τῶν εὐ-
 » λαβεστάτων ἐπισκόπων ποιούμενοι. Τὸ δὲ αὐτὸ
 » καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν παραφυ-
 » λαχθήσεται. Ἐδοξε τοίνυν τῇ ἀγίᾳ καὶ οἰκουμένηῃ Συ-
 » νόδῳ σώζεσθαι ἐκάστη ἐπαρχία, καθαρὰ,
 » καὶ ἀβίαστα τὰ αὐτῇ προσόντα δίκαια
 » ἐξ ἀρχῆς ἄνωθεν κατὰ τὸ πάλαι κρατήσαν ἔθος. Εἰ δέ
 » τις μαχόμενον τύπον τῆς νῦν ὀριζομένοις προκομίσει,
 » ἄκυρον τοῦτον εἶναι ἔδοξε τῇ ἀγίᾳ πάσῃ καὶ οἰκουμένη-
 » κῇ Συνόδῳ. . . . Οὕτω γὰρ ὁμόνοια ἔσται, καὶ δοξα-
 » σθήσεται ὁ Θεὸς διὰ Κυρίου ἐν ἀγίῳ Πνεύματι, ὁ Πα-
 » τὴρ, καὶ ὁ Υἱὸς, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. »

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας Σεβασμιώτατε. Διὸ τὰς
 παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνόρθω-
 σον, καὶ τροχιάς ὀρθὰς ποιήσον τοῖς ποσὶ Σου. Ταῦτα γρά-
 φον καὶ τῷ ἡμετέρῳ Πατριάρχῃ.

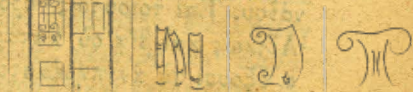
Εἶθε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἐπισκιάσῃ ὑμᾶς καὶ ἡμᾶς. Ἄλλ'
 ἂν ὁ μὴ γένοιτο σκανδαλισθῇ ἢ συνείδησις τῶν χριστιαν-
 ῶν, ὡχέτο ἢ εὐσέβεια! Κινηθῆσονται αἱ λυχνίαι τῶν
 Ἐκκλησιῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ σβεσθήσονται ὑπὸ τῆς βι-
 αίας πνοῆς τῆς διεγερθησομένης ὑπὸ τῆς μισαδέλφου Δι-
 οικήσεως τῆς καθ' ὅλου Ἐκκλησίας. Ὁ καιρὸς τῆς ἡμῶν
 ἀνχλύσεως ἐφέστηκε τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσμε-
 θα, τὸν δρόμον τελετέκαμεν, τὴν πίστιν τετηρήκαμεν ἀ-
 περχόμεθα οὖν ὅπου ὁ Κύριος καλέσῃ ἡμᾶς.

Οὕτω δὲ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις, καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἶη
 μεθ' ὑμῶν.

Ὁ ἐν χριστῷ ἀδελφὸς καὶ Συλλειτουργὸς.

† ΣΗΥΡΙΑΩΝ

Μητροπολίτης Κεφαλληνίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ζακύνθῳ τῆν 10 Ἀυγούστου 1866 Ε. Σ.

ΘΕΟΦΙΛΩ

Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν
 καὶ Προέδρῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας
 τῆς Ἑλλάδος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ.

Τὴν 25.ην Ὑ. Α.ς Ἰουλίου ἐλάβομεν τό τε ἀπὸ 21.ην
 τοῦ αὐτοῦ καὶ ὑπ' ἀριθ' 6196 Ἐγγραφον τῆς Ὑ. Σ. καὶ
 τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱερᾶς Συνόδου, δι' οὗ διαβιβάζεται ἡμῖν
 ἐν ἐντύποις ἀντιγράφοις ἢ πρὸς χειραφέτησιν δῆθεν τῆς
 Ἰονίου Ἐκκλησίας πράξις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Οἰ-
 κουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Μεγάλῃς Συνόδου — καὶ
 τὸ ἀπὸ 23 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὑπ' ἀρ. 6195 ἕτερον Ἐγ-
 γραφον, δι' οὗ ἐντελλόμεθα πῶς δεῖ μνημονεύειν τοὺς
 Πατριάρχας ἐν ταῖς Ἱεραῖς Τελεταῖς, καίτοι μνημονεύον-
 τες κανονικῶς τὰς τεταγμένας Ἀρχάς.

Ἀνεγνώμεν μετὰ μεγίστης ὄσσης ἐπιστασίας καὶ προ-
 σοχῆς τὰ Ἐγγραφα ταῦτα καὶ μάλιστα τὸ περὶ χειραφε-
 τήσεως, καὶ ἐπέισθημεν, ὅτι ἡ τῆς λεγομένης χειραφετή-
 σεως πράξις ἐξεδόθη κυρίως τῇ συγκαταθέσει ἀπάσης τῆς
 Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑπτανήσου, θεωρούσης
 ἀναγκαίαν, καὶ ζητούσης τὴν ἔνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἐκ-
 κλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Βαθέως λυπούμεθα ὅτι ἀναγκαζόμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν
 ὑμῖν, Σεβασμιώτατε, ὅτι τοῦτο δὲν ἔχεται οὐδαμῶς ἀλη-
 θείας, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ μὲν ῥηθεῖτα πράξις, ἡ Τόμος,
 δὲν ὑφίσταται κανονικῶς καὶ νομίμως, καθ' ὅσον στηρίζε-
 ται ἐπὶ ἀνυπάρχου λόγου. Ἡμεῖς δὲ οὐ δυνάμεθα, ὡς
 ἐκ τούτου, χωρὶς νὰ παραδῶμεν τὰ καθήκοντά μας, νὰ
 ἐκδιώσωμεν τὴν συνείδησίν μας, καὶ νὰ ἀθετήσωμεν τὸν
 ὅρκον ὡς νὰ ἐπίσωμεν ἐκτέλεσιν εἰς τὰ πρὸς ἡμᾶς πε-
 ρὶ χειραφετήσεως ἐντελλόμενα.

Προσκληθέντες ἀπὸ διετίας ἤδη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου
 τῶν Ἐκκλησιαστικῶν νὰ ἐκφέρωμεν τὴν γνώμην μας πε-

ρί τήν Ἐκκλησιαστικὴν ἀφομοίωσιν, ἐγγράφως τε καὶ προφορικῶς ἀπηγγήνημεν ὅτι δὲν ἠδύνατο τοῦτο νὰ λήθῃ χώραν ἄνευ συνοδικῆς συνδιασκέψεως τῆ παρεμβάσει τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας. Τοῦτο δὲν ἐγένετο· καὶ ὁμοίως ὁ ῥηθεὶς Τόμος ἐξεδόθη τῆ συγκαταθέσει δὴθεν ἀπάσης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπτανήσου.

Ἄλλὰ ἐξ αὐτοῦ τοῦ τόμου ἐκδηλοῦται σαφῶς ὅτι ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ ἡ Ἁγιωτάτη Μεγάλῃ Σύνοδος ἠγνόουν τὰ διατρέξαντα, καὶ ὅτι ἠπατήθησαν ἀπάτην μεγίστην. Τῶ ὅντι λέγεται ἐν τῷ τόμῳ.
« Ἐπειδὴ δὲ... ἡ Ἁγιωτάτη Ἱερά Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος... ἀναγκασίαν κατιδοῦσα τὴν τῶν εἰρημένων τῆς Ἐπτανήσου Ἐπαρχιῶν μετ' αὐτῆς ἔνωσιν, ἀνήγγειλε τῇ Ἡμῶν, Μετριότητι... ἐξαιτουμένη τὴν Κανονικὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐπίνευσιν... συνιστῶσα τὸ πρόβλημα καὶ διὰ τῆς συγκαταθέσεως ἀπάσης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπτανήσου, θεωρούσης, ὡς φησὶν, ἀναγκασίαν καὶ ζητούσης τὴν ἔνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἐγγράφως αὕτη ἀνεφέρθη πρὸς αὐτὴν διὰ τοῦ Ὑπουργείου. »

Καὶ λοιπὸν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ ἡ περὶ αὐτὸν Ἁγιωτάτη Σύνοδος οὐδὲν ἄλλο ἐγνώριζον, εἰμὴ ὅτι πρὸς αὐτοὺς ἐγγράφῃ δὲν εἶχον ὑπ' ὄψιν εἰμὴ τὸ ἀπὸ ἁ. Ἰουνίου τοῦ τρέχοντος αἰῶς. Σωτηρίου ἔτους Γράμμυ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος. Ποῦ τὸ ἐγγραφοῦν ἀπάσης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐπτανήσου πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἑλλάδος στικλὲν διὰ τοῦ Ὑπουργείου; Ποῦ ἡ ὁμολογία αὐτῆς συγκαταθέσις; Καὶ ἂν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ ἡ Μεγάλῃ Σύνοδος ἤθελον γινώσκει τὴν ἀλήθειαν, ἤθελον ἐκδόσει τὸν περὶ οὗ πρόκειται τόμον; Δὲν πιστεύομεν ὅτι ἤθελον πράξει ταῦτα, ἂν πρῶτον δὲν ἤθελον ἀκούσει καὶ τοὺς λόγους τῶν ἐν Ἐπτανήσῃ Ἐπισκόπων, οἵτινες ἐν τῇ σοβαρᾷ ταύτῃ περιπτώσει κρηγύ-

κονίσθησαν, ὡς νὰ μὴ εἶχον οὔτε δικαιώματα νὰ ὑπερασπισθῶσιν, οὔτε καθήκοντα νὰ ἐκτελέσωσιν ἀπέναντι τῶν κληρωθεισῶν Αὐτοῖς Ἐκκλησιῶν, ἐχουσῶν ὡς βάσιν τὰς Ἀποστολικὰς Παραδόσεις τοὺς Ἱεροὺς τῶν Ἁγίων Πατέρων Κανόνας, τοὺς Νόμους καὶ τὰ Ἑθιμὰ τῶν Νήτων τούτων, καὶ τὴν προφυλάττουσαν αὐτοὺς Συνθήκην, τὴν μεταξὺ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων καὶ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος συμφωνηθεῖσιν — καὶ νῦν προκαλοῦνται νὰ ψευσθῶσι παραδεχόμενοι γεγονὸς μήποτε ὑπάρξαν — νὰ ἀθετήσωσι τὸν ὄρκον ὃν ἔδοσαν ἵνα τηρήσωσιν ἄσπιλον καὶ ἀμίαντον τὴν διαπιστευθεῖσιν αὐτοῖς Ἐκκλησίαν — νὰ ἀπεκδυθῶσι τὸν τῆς δικαιοσύνης θώρακα, ἐνδεδυμένοι τὸν τοῦ ὑποκριτοῦ μανδύαν.

Ἡμεῖς δὲν ἐναντιούμεθα τὴν ἔνωσιν, ἀλλὰ ἀπαιτοῦμεν αὐτὴν σύμφωνον πρὸς τοὺς Κανόνας καὶ τοὺς Νόμους ἀντιστάμεθα εἰς τὰ περὶ τὴν Ἐπτανησιακὴν Ἐκκλησίαν ἀντικανονικῶς καὶ ἀβασίμως διαπραχθέντα.

Ταῦτα μὲν γράφοντες Ὑμῖν, Σεβασμιώτατε, καὶ τοὶ πολλὰ παρλείποντες, ἐκφράζομεν συνάμα καὶ τὴν λύπην ἧς πεπλήρωται ἡ καρδιά Ἡμῶν ἐν τῇ σοβαρᾷ περιπτώσει ταύτῃ. Πλὴν γεγηρακότες εἰς τὴν μελέτην τῶν Ἁγίων Γραφῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, καὶ πρὸς τὸ τέρμα τοῦ ἀμαρτωλοῦ βίου ἡμῶν διατελοῦντες, θέλομεν μείνει πιστοὶ μέχρι τελευταίας πνοῆς εἰς τὰ δόγματα, τὰς παραδόσεις, καὶ τοὺς Κανόνας τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, καὶ δὲν θέλωμεν πώποτε καὶ μέχρι μαρτυρίου ὑποβληθῆ εἰς πᾶν τι ἀντιβιβῆνον αὐτοῖς, ἢ μὴ κατ' αὐτοὺς πραττόμενον (ὄρα Ἡ. Κανόνα τῆς Τρίτης Συνόδου κτλ.)

Ἀξιούμεν ἔτι πρὸς ταῦτα, Ὑμᾶς, ὦ Σεβασμιώτατε, καὶ τὴν περὶ Ὑμᾶς Ἱερὰν Σύνοδον, ἵνα διαβιβάσητε ἀνυπερθέτως καὶ ὑποβάλητε γνήσιον ἀκριβὲς ἀπόγραφον τῆς παρούσης Ἡμῶν ἀπαντήσεως πρὸς τὴν Αὐτοῦ Παναγιότητος τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὴν περὶ Αὐτὸν Ἁγιωτάτην Σύνοδον, διὰ πᾶν ἀλόλουλον αἴτιον, ἐπὶ τῆς προκειμένης σοβαρᾷ καὶ σπουδαίᾳ ὑποθέσεως κανονικὸν εὐθετοῦν ἀποτέλεσμα.

Ἐν τοῦτοις ἐπικαλούμενοι ἐν ταῖς ταπειναῖς Ἡμῶν

ΙΑΚΩΒΑΤΙΟΥΣ
ΔΗΜΟΦΙΛΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ἈΠΕΡΕΥΡΥΝΤΟΝ

πρὸς Κύριον ἐντεύξῃσι τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀφρονου Αὐτοῦ χάριν ὅπως εἴησαν μεθ' Ὑμῶν διαβεβαίουμεθα.

Ὁ ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς

† ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Μητροπολίτης Ζακύνθου.

Σημ. Οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐπτανήσου, συγχύσαντες τὴν χειραφέτησιν τοῦ Πατριάρχου καὶ τὴν ἀφομοίωσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας ὅτι εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, φαίνεται, ὅτι παρεδέχθησαν τὰ ἐπισταλέντα παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔγγραφα. Ἡ δὲ Ἱερὰ Σύνοδος διὰ τοῦ κατωτέρω ἔγγραφου τῆς ἀνταπήντησε εἰς τὸν Μητροπολίτην Ζακύνθου παραδεχομένη τὰς ἀξιώσεις καὶ κανονικοὺς λόγους ἐμπεριεχομένους εἰς τὰ ἀνωτέρω ἔγγραφα τῶν Μητροπολιτῶν Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου ὡς καὶ οἱ ἐν Ἑλλάδι Ἀρχιερεῖς. Ἄλλ' αἱ σοβαραὶ περιστάσεις τοῦ ἔθνους οὐκ ἐπιτρέπουσιν ἤδη ὅπως ἀσχοληθῶσιν ἐπιμόνως εἰς διαβροθυμίας, ἀλλ' ἐπιφυλάσσεται ἵνα λάβῃ ἐν ἀρμοδιωτέρῳ καιρῷ ὑπὸ σκέψιν ἐμβριθῆ τὴν ἔλθειν τοῦ Μητροπ. Ζακύνθου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Νοεμβρίου 1866.

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ζακύνθου.

Τὴν ὑπ' ἀριθ. 254 καὶ ἀπὸ τῆς 10 τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ε. ε. πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολιτην Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑμετέραν ἐπιστολήν, ἐν καιρῷ ἡ Σύνοδος ἐκομίσαστο, καὶ ἐπισταμένως ἀνέγνω τὰ ἐν αὐτῇ παρὰ τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος ἐκτιθέμενα.

Καί τοι δὲ θεωροῦσα ἡ Σύνοδος τὰς ὑμετέρας προτάσεις καὶ ἀξιώσεις ὡς εἰλικρινῆς τῶν πεποιθήσεων καὶ τῆς συνειδήσεως ὑμῶν προῖον, ὑπὲρ τῆς ἀγίας ἡμῶν ἐκκλησίας ὅμως, ἐπειδὴ αἱ σοβαραὶ τοῦ ἔθνους περιστάσεις, οὐκ ἐπιτρέπουσιν ἤδη αὐτῇ, ὅπως ἐνασχοληθῆ ἐπιμόνως εἰς διαβροθυμίας, ὧν τινὰς καὶ ἐν οἱ Ἑλλάδι Ἀρχιερεῖς προέτειναν, καὶ αὐτῇ ἡ Σύνοδος ἤξιώσεν, ἐπιφυλάσσεται

ἵνα λάβῃ ἐν ἀρμοδιωτέρῳ καιρῷ ὑπὸ σκέψιν ἐμβριθῆ καὶ τὴν ἔλθειν ὑμῶν καθ' ὅσον μάλιστα τὰ τοῦ διοικητικοῦ μέρους τῆς ὑπὸ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ κανονικῶν Ἀρχιερέων πνευματικῶς διοικουμένης Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κανονίζονται ἀείποτε διὰ Νόμων τῆς Πολιτείας, ἐπιψηφιζομένων ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, συνεργούσης καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς διὰ καταλλήλου γνωμοδοτήσεως.

Ὅθεν δοξάζουσα ἡ Σύνοδος, ὅτι τὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐνώσεως ἔργον πνευματικῶς ὑπάρχει τετελεσμένον, παρακαλεῖ τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα. ἵνα μὴ ἀναβάλλῃ ἐπὶ πλέον τὰ περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐνώσεως καὶ τῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀφομοιώσεως προεπισταλέντα ὑμῖν, ἀναλογιζομένη, ὅτι ἡ περαιτέρω ἐξακολούθησις τῆς ὑπαρχούσης ἀνωμκλίας τὰ μέγιστα ζημιώνει τὴν ὑπὲρ ἧς μετ' ἀκραιφνοῦς ζήλου ἀγωνίζεσθε Ἐκκλησίαν, ὅπερ οὐδαμῶς ἀνέξεται βεβαίως ἡ ὑμετέρα Σεβασμιότης.

Ταῦτα γράφουσα ἡ Σύνοδος, ἐν εἰλικρινῆ διανοίᾳ καὶ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγιότητα πέποιθεν εἰς τὴν σύνεσιν αὐτῆς, ὅτι ἐκτιμῶσα τὰς περιστάσεις, καὶ ἀφορῶσα εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Εἰρήνης τὸν ἀρχιποίμενα Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, οὐ μόνον συνεργήσει προθύμως εἰς τὴν ἀφομοίωσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως ἀλλὰ καὶ ἐπισπεύσει τάχιον ὅσον τὴν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου ὡς Συνοδικῷ Συνέδρῳ μεταίβειν αὐτῆς, ἣν ἡ Σύνοδος μετ' ἀγαλλιᾶσεως ψυχικῆς ὀφείλει πρὸς ἐπίτευξιν τῆς διακκοῦς ἐτιθυμίας ἡμῶν τε καὶ ὑμῶν.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΦΙΛΟΣ Πρόεδρος.

† Ὁ Ἄνδρου καὶ Κέας ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ.

† Ὁ Κορυθίας ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ.

† Ὁ Φωκίδος ΛΑΥΙΔ. Ὁ Β. Γραμματεὺς

(Τ. Σ.) ΑΡΧ. ΕΥΘ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ἸΑΚΩΒΟΥ ΒΑΣΙΛΕΪΟΥ. Κυβέρνησις, ὅτι διὰ τοῦ μέσου τῆς χειραφετή- ΔΗΜΟΣΙΑΣ Τῆς Πατριάρχου, καὶ ἐνέργεια καὶ πορεία αὐτῆς ἐματαιώθη ΜΟΥΣΕΚΑΤΑΚΙΤΗΤΟΝ τὸν σκοπὸν τῆς ἀφομοιώσεως τῆς Ἑλ. Ἐκκλησ. Νο- μοθεσίας ἐν Ἐπτανήσῳ, καὶ εὐροῦσα προσκόμματα τοὺς Μητροπ. Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου, ἐφευρε ἄλλον τρόπον τοῦ νὰ φέρῃ

καί τούς Μητροπολίτας αὐτούς εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ αὐ-
 τῆς, νὰ προβιβάσῃ τούτους εἰς Συνοδικούς. Καί κατὰ πρῶτον προ-
 βίβασε τὸν Μητροπολίτην Ζακύνθου, ὅστις ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὰς
 ὑπαγορεύσεις τῆς συνειδήσεώς του, παρεδέχθη εὐχαρίστως τὸν δι-
 ορισμὸν τοῦτον, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ κατὰ τε τὰ
 δόγματα, καί τούς Ἱερούς Κανόνας τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλη-
 σίας, ἀλλ' ὁ Σ. οὗτος Μητροπολίτης ἠπατήθη, ἀπάτην μεγίστην,
 ὡς ἠπατήθησαν καί οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἑπτανήσου δι' ἰδιαι-
 τέρους σκοποὺς ἕκαστος αὐτῶν προσόσαντες τὸν ὄρκον τῶν δολέν-
 τα ἐν καιρῷ τῆς χειροτονίας αὐτῶν, τοῦ νὰ φυλάττωσιν τὴν πα-
 ρακαταθήκην καί τούς Ἱερούς Κανόνας καί παραδόσεις τῆς Ὁρθο-
 δόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ἡ ἀπάτη τοῦ Μητροπολίτου Ζακύνθου ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν
 παραίτησιν τοῦ νομαρχοῦντος Ζακύνθου Κ. Συνοδικοῦ, ὅστις κατὰ
 παραγγελίαν τοῦ Ἰπουργεῖου, συνήργησε ἀρκούντως, πρὸς τὸν Μη-
 τροπολίτην Ζακύνθου, εἰς παραδοχὴν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀφομοι-
 ώσεως καί παρὰ τῶν περιστοιχούντων αὐτῷ παρὰ τῷ ἐκείνῳ Ἐ-
 πισκοπείῳ.

Μετὰ ταῦτα παραιτήσασα τὸν Μητροπολίτην Ζακύνθου ἀπὸ
 τὴν θέσιν Συνοδικοῦ διόρισε τὸν Μητροπολίτην Κεφαλληνίας ὅστις
 ἐπόμενος τῆς κανονικῆς καί ἐνόμου πορείας του, ὡς τὰ ἐγγράφα
 αὐτοῦ μαρτυροῦσιν ἀπῆντησεν ὡς ἐφεξῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

*Πρὸς τὸν Κύριον Ἰπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
 καί τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.*

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ.

Λίαν ἀσμένως ἐκομισάμεθα τὸ ὑπ' ἀριθ. 8,990 καί ἀ-
 πὸ 22 Νοεμβρίου 1866 ἐγγράφον ὑμῶν, Κύριε Ἰπουργέ
 ὅπερ ὁμως ἐλύπησεν ἡμᾶς γνόντες ἐξ αὐτοῦ, ὅτι ὁ ἀγαπη-
 τὸς ἡμῶν ἀδελφὸς καί Συλλειτουργὸς Νικόλαος ὁ Ζακύν-
 θου ἀσθενεῖ ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ αὐτοῦ, καί μένει ἐν Ζακύνθῳ.

Εὐγνωμονοῦμεν ὑμῖν ἀνυχοινοῦσιν ὅτι διὰ Βασιλικῶ
 Διατάγματος καλούμεθα Σύνοδοι Συνοδικοὶ κατὰ ἄρ-
 θρα τινὰ τοῦ περὶ αὐτῆς Νόμου, πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ
 Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ζακύνθου, κλυομένου ἢ
 ἀσθενοῦντος, ὅπως μὴ ἀναβάλλωνται αἱ περὶ σπουδαιῶν
 Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων διασκέψεις καί ἀποφάσεις τῆς
 ἀνωτάτης ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς· συγ-

χαίροντες δὲ ἡμῖν ἀξιεῖτε ἵνα ἅμα τῇ λήψει προσέλθω-
 μεν εἰς Ἀθήνας ὅπως ἀναλάβωμεν τὰ σπουδαιότατα ἔρ-
 γα τῆς ὑπηρεσίας ἡμῶν.

Χαίρομεν ὅτι ἐγενόμεθα ὑμῖν πρόξενοι χαρᾶς. εἶθε δὲ
 Κύριος ὁ Θεὸς ἡξίῃ ἡμᾶς ἵνα χαροποιήσωμεν πολλοὺς
 πλὴν ὅπως ἔχωσι τὰ πράγματα δὲν δυνάμεθα. Ἡμεῖς εἶ-
 μεθα πολῖται πιστοὶ, καί ἐνθερμοὶ τῆς ἐπιγείου πολιτείας
 τῶν Χριστιανῶν καί τῶν καλῶς διευθετουμένων Ἐκκλη-
 σιαστικῶν πραγμάτων τοῦ ἔθνους ἡμῶν καί ἔλεγχον συ-
 νειδήσεως δὲν ἔχομεν ὡς αἴτιοι ἀναβολῆς διασκέψεων καί
 ἀποφάσεων περὶ τῶν σπουδαιῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέ-
 σεων καί ἄλλων ἀντικειμένων τῆς αὐτόθι Ἱερᾶς Συνόδου.
 Τὸ Εὐαγγέλιον, οἱ Κανόνες, ἡ Συνθήκη τῆς ἐνώσεως
 καί ἡ παρὰ τοῦ Κλήρου, καί τοῦ λαοῦ ἐντολὴ ἡμῶν, ἀπα-
 γορευοῦσιν ἡμῖν ἵνα ἀναδεχθῶμεν ὑπηρεσίαν ἄλλην, πρὸ
 κανονικῆς ἐμφανείας, ἀπο ἐκείνην τὴν ὁποίαν κατέχομεν
 καί ἐλάβομεν διὰ τῆς χειροτονίας ἡμῶν.

Προθύμως ἠρχόμεθα εἰς Ἀθήνας, ἐν Κανονικῇ Συνόδῳ
 Ἀρχιερέων Ἰονίων, περὶ τῆς διορθώσεως τῶν κειμένων
 Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, ὡς συνομολογεῖται παντα-
 χόθεν, καί ὑπ' αὐτῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὑμεῖς ὑποσχέ-
 θητε διὰ τοῦ ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου 1865 ἐγγράφου ὑμῶν
 ἐγκάانون τὴν χειραφέτησιν, καί ἐγκάανος αὐτῇ δὲν ἐτε-
 λέσθη· ἀπητήσατε τὴν συναίνεσιν ἡμῶν, καί αὕτη ὑμῖν
 δὲν ἐδόθη. Ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν καί τῷ Ἰπουργῷ καί τῇ
 Ἱερᾷ Συνόδῳ τὰ δέοντα, καί οὐδεμία διόρθωσις ἐπῆλθε.
 καί ἐν τούτοις προσκαλούμεθα εἰς ὃ ἀπαρεσκόμεθα· ἐπο-
 μένως δὲν δυνάμεθα ἵνα πράξωμεν ὅτι δὲν ἐπράξαμεν
 μέχρι τοῦδε.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὁμολογεῖ πρὸς τὸν Πανιερωτάτον
 Μητροπολίτην Ζακύνθου, τὰς προτάσεις καί ἀξιώσεις ἡ-
 μῶν, ὡς εἰλικρινῆς τῶν πεποιθήσεων καί τῆς συνειδήσεως
 ἡμῶν προῖον ὑπὲρ τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας· καί ὁμως
 προσέτιθησι· « Ἀὐτοβαρᾶ τοῦ ἔθνους περιστάσεις οὐκ ἐ-
 νπιρεποῦσιν τὴν αὐτὴν ὅπως ἐνσχοληθῇ ἐπιμόνως εἰς
 » διαρρυθμίσεις ὧν τινὰς καί οἱ ἐν Ἑλλάδι Ἀρχιερεῖς
 » προέτειναν, καί αὕτη ἡ Σύνοδος ἡξίωσεν, ἐπιφυλάσσε-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ
 ΔΗΜΟΤ. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΟΝ ἈΘΗΝΩΝ

» ται δὲ ἵνα λάβῃ ἐν ἀρμοδιωτέρῳ καιρῷ ὑπὸ σκέψιν ἐμ-
» θρηθῇ καὶ τὴν ἐκθεσιν τοῦ Ζακύνθου.

Ἀποποιουμένη δὲ ἡ Σύνοδος τὴν διόρθωσιν τῶν ἐ-
σφαλμένων, καὶ ἐπιφέρουσα πρόφασιν « τὸ σοβαρὸν τῶν
περιστάσεων τοῦ ἔθνους » ἐνώ ἀπ' ἐναντίας τοιοῦτο σο-
βαρὸν καὶ κρίσιμον, ἀπαιτεῖ ἀπόφασιν ἐναντίαν, ἣν καὶ πε-
ριμένομεν παρὰ τῶν ἱερωτάτων διαδόχων τοῦ Παύλου, τοῦ
Ἀνδρέου, καὶ τοῦ Λουκᾶ.

Σπεύσατε ἄριστε ὑπουργέ, εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν Ἐκ-
κλησιαστικῶν κειμένων νόμων, καὶ εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν
τοῦ οὐδετεροθέντος Ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, ὅπως ὁ τοῦ
Χριστοῦ Ἐπίσκοπος ἐνεργεῖ τὰ ἱερά αὐτοῦ καθήκοντα κα-
τὰ Κανόνας καὶ ἀνεξαρτήτως παντὸς κωλύματος προῖόν
ὄν ἄλλου τόπου καὶ συνηθείας. Διορθώσατε τὰ περὶ γά-
μου, καὶ ἀπόδοτε κατὰ τοὺς Κανόνας καὶ τὸ Σύνταγμα
τὰ ὀλίγα ἐκκλησιαστικὰ κτήματα τῇ Ἐκκλησίᾳ θεωρου-
μένη τούλάχιστον ὡς πολιτικὸν σωματεῖον, καὶ τὰ λοι-
πὰ κακῶς κείμενα ἀντικανονικὰ δικαιώματα, ἅτινα δὲν
στερεῖ ἡ Ἑλλάς, εἰς ἄλλας Ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς ἐν
Ἑλλάδι, ἂν δὲ οὗτοι δὲν στερεοῦνται τῶν δικαιωμάτων
αὐτῶν, χεῖρων δὲν θέλει εἶναι ὁ πιστὸς εἰς τὴν πατρῶαν
Θρησκείαν καὶ κατὰ πάντα γνησιώτατος Ἕλληρ νὰ στε-
ρεῖται αὐτῶν.

Ταῦτα γράφοντες ἐν εἰλικρινῇ ὄντως δικαιοῖα καὶ ἀδελ-
φικῇ ἀγάπῃ, πεποιθήμεν εἰς τὴν σύνεσιν ὑμῶν, ὅτι ἐκτι-
μῶντες τὰς περιστάσεις, καὶ ἀφορῶντες εἰς τὸν ἀρχον-
τα τῆς εἰρήνης τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κύριον Ἡμῶν Ἰησοῦν
Χριστόν, θέλετε ἐπισπεύσει εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν προ-
ειρημένων, καὶ ἀποδώσῃτε ἐκάστῳ τὰ οἰκεία κατὰ τοὺς
Κανόνας καὶ τὸ ἐν ἰσχύϊ Σύνταγμα ὑποστηρίζων αὐτούς.
Τὴν διόρθωσιν ταύτην ἀπεκδεχόμεθα μετ' ἀγαλλιᾶσεως
ψυχικῆς, πρὸς ἐπίτευξιν τῆς διακαοῦς ἐπιθυμίας ἡμῶν τε
καὶ ὑμῶν ὅπως ἐπὶ τῆς ἀβραμῆς πέτρας τῆς Ἑλλάδος
ἀνοῖθῃ ἀενάως τὸ ὀρθοῦν κρῖνον τῆς εὐσεβείας.

ἸΑΚΩΒΟΣ ΕΠΙΣΚ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ἘΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΙΟΝ
Θ Πρὸς Θεογενεῖς υἱοὺς
ΣΥΡΡΙΑΩΝ

Μητροπολίτης Κεφαλληνίας,